सुरक्षित भविष्यको लागि सञ्चय कोष

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७४/७५

कर्मचारी सञ्चय कोष

पुल्चोक ललितपुर ।

www.epfnepal.com.np

कर्मचारी सञ्चय कोष

तथ्यचित्रमा

१ केन्द्रीय कार्यालय (पुल्चोक, ललितपुर)

१ मुख्य कार्यालय (त्रिदेवी मार्ग ठमेल)

८ शाखा कार्यालयहरू (विराटनगर, जनकपुर, हेटौंडा, पोखरा, बुटवल, कोहलपुर, सुर्खेत र धनगढी)

३ सेवा केन्द्रहरू (धनकुटा, सिंहदरबार र पुल्चोक)

६ लाख सञ्चयकर्ता सङ्ख्या

३०१ अर्ब रुपैयाँ स्रोत परिचालन

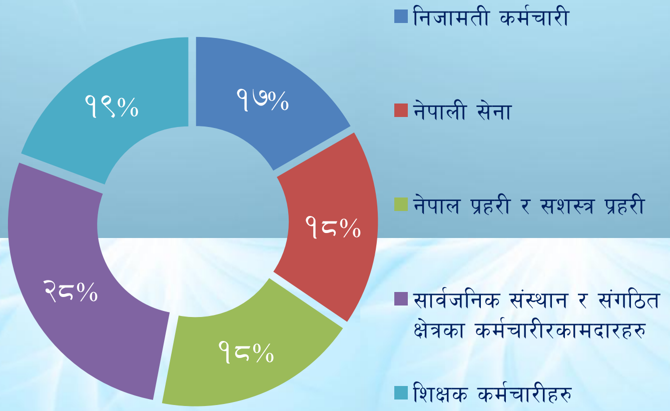

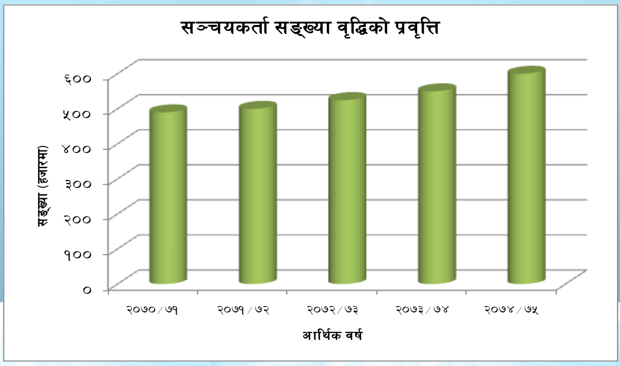

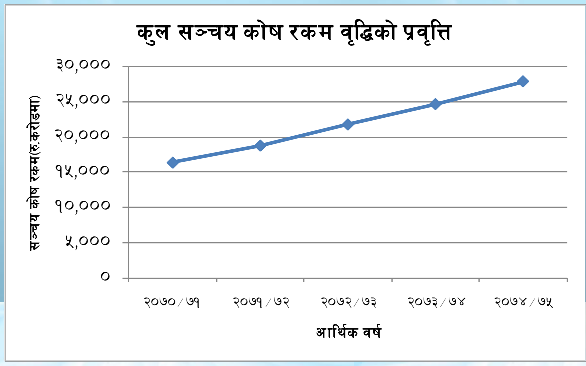

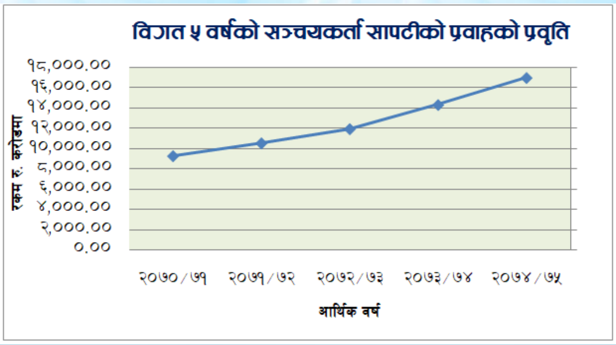

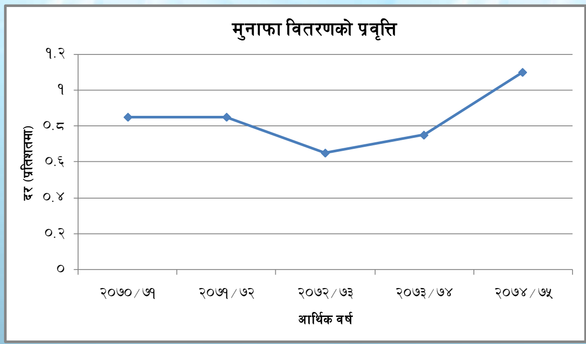

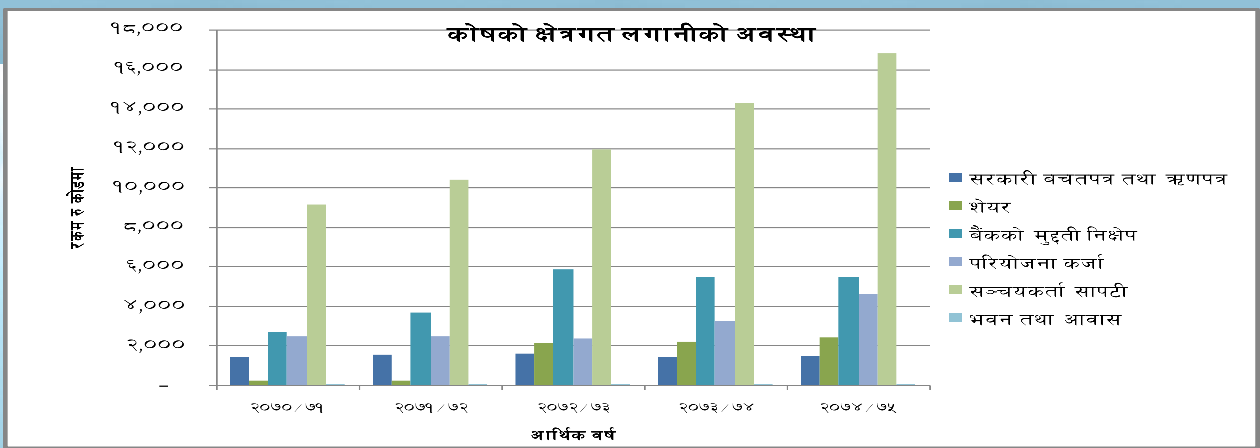

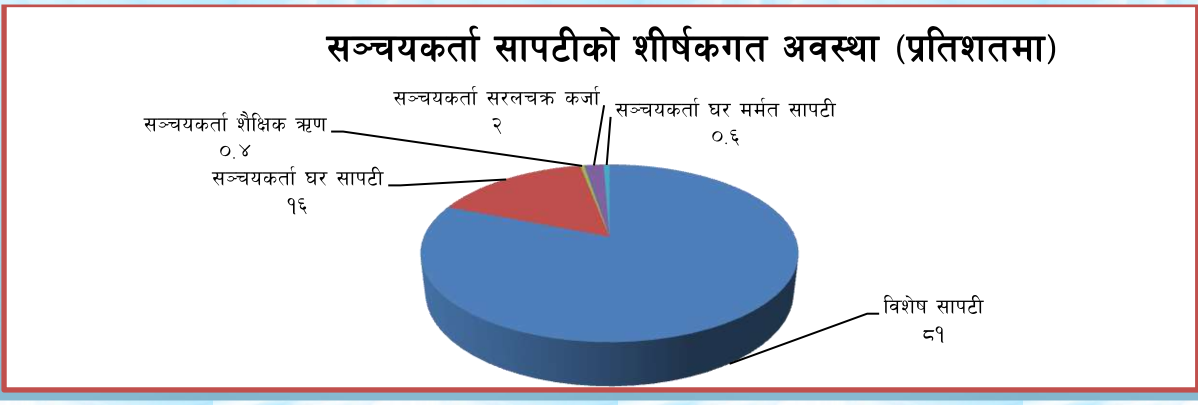
सञ्चयकर्ता सापटीको शीर्षकगत अवस्था (प्रतिशतमा)
सञ्चयकर्ता सरलचक्र कर्जा २
सञ्चयकर्ता घर मर्मत सापटी ०.६
सञ्चयकर्ता शैक्षिक ऋण ०.४
सञ्चयकर्ता घर सापटी १६
विशेष सापटी ८१

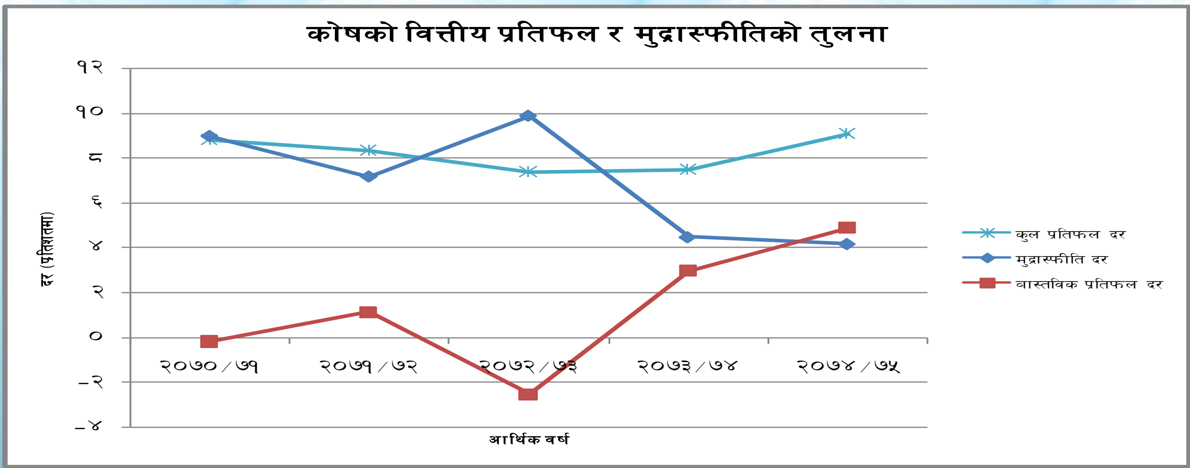
कोषको वित्तीय प्रतिफल र मुद्रास्फीतिको तुलना
१२
१०
८
६
४
२
०
-२
-४
दर (प्रतिशतमा)
२०७०/७१
२०७१/७२
२०७२/७३
२०७३/७४
२०७४/७५
आर्थिक वर्ष
कुल प्रतिफल दर
मुद्रास्फीति दर
वास्तविक प्रतिफल दर

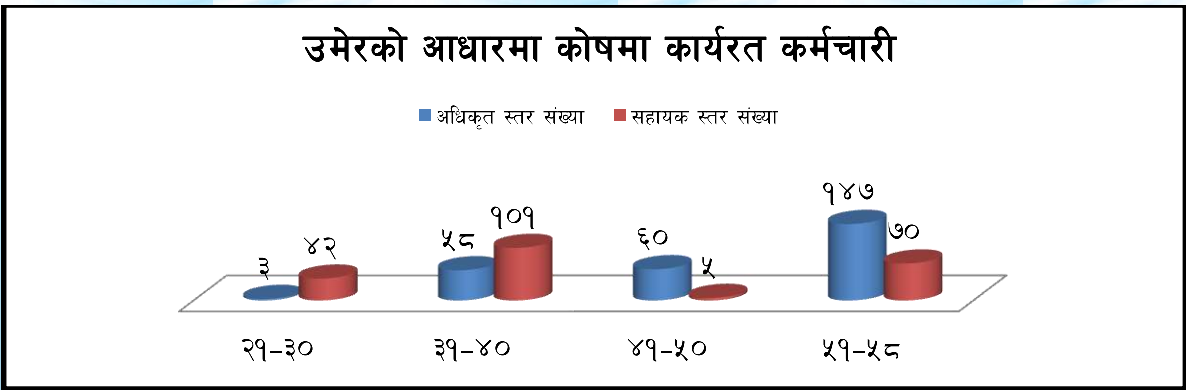
उमेरको आधारमा कोषमा कार्यरत कर्मचारी
अधिकृत स्तर संख्या
सहायक स्तर संख्या
३
४२
५८
१०१
६०
५
१४७
७०
२१-३०
३१-४०
४१-५०
५१-५८

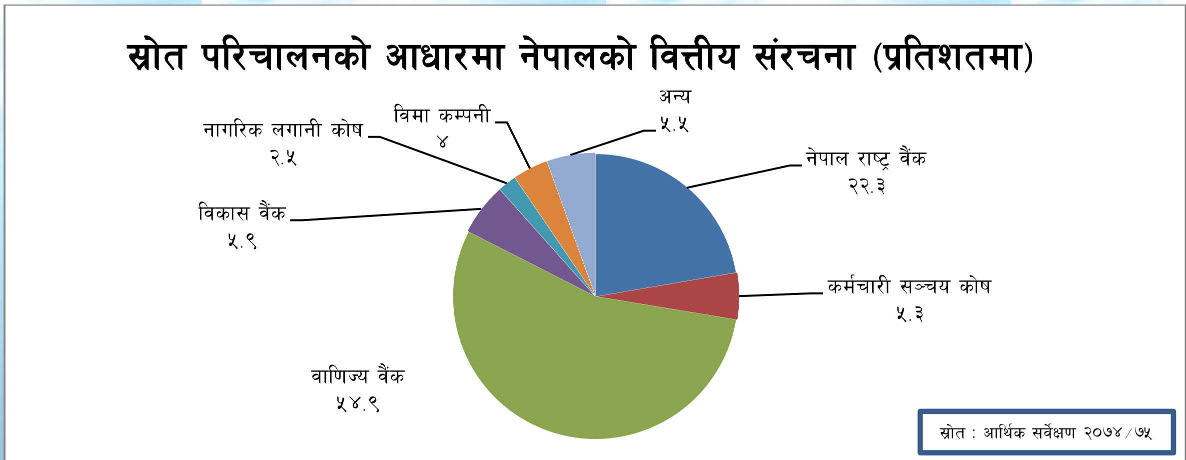
स्रोत परिचालनको आधारमा नेपालको वित्तीय संरचना (प्रतिशतमा)
अन्य ५.५
विमा कम्पनी ४
नागरिक लगानी कोष २.५
नेपाल राष्ट्र वैंक २२.३
विकास वैंक ५.९
कर्मचारी सञ्चय कोष ५.३
वाणिज्य वैंक ५४.९
स्रोत : आर्थिक सर्वेक्षण २०७४/७५

कर्मचारी सञ्चय कोष

सञ्चालक समिति

१

२

३

४

५

६

७

१
शिशिर कुमार ढुङ्गाना
अध्यक्ष
(सचिव, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय)

२
प्रा.डा.डिल्लीराज शर्मा,
सञ्चालक
(त्रिभुवन विश्वविद्यालय)

३
झक्कप्रसाद आचार्य
सञ्चालक
(सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय)

४
शंकर बहादुर पण्डित
सञ्चालक
(सहायक रथी, नेपाली सेना)

५
सुरेश विक्रम शाह
सञ्चालक
(प्रहरी नायव महानिरीक्षक, नेपाल प्रहरी)

६
किरण कुमार श्रेष्ठ
सञ्चालक
(प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक)

७
तुलसी प्रसाद गौतम
सञ्चालक
(प्रशासक, कर्मचारी सञ्चय कोष)

कोषको विकासक्रम र हासिल भएका उपलब्धिहरू
(Milestones of EPF)

दशक	मिति (साल)	प्रमुख घटना
१९९०	वि.सं. १९९१	सैनिक द्रव्य कोषको स्थापना
२०००-२०२०	वि.सं. २००१	निजामती प्रोभिडेण्ट फण्डको स्थापना
	वि.सं. २०१७	सञ्चय कोष विभागको स्थापना
	वि.सं. २०१९	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को लालमोहर
	वि.सं. २०१९	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को संशोधन
	वि.सं. २०१९	कर्मचारी सञ्चय कोषको स्थापना
	वि.सं. २०२०	कोषमा जम्मा हुने रकमको दर परिवर्तन
२०२०-२०४०	वि.सं. २०२३	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को दोस्रो संशोधन
	वि.सं. २०२५	कोषमा जम्मा हुने रकमको दर परिवर्तन
	वि.सं. २०२९	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को तेस्रो संशोधन
	वि.सं. २०२९	कोषमा जम्मा हुने रकमको दर परिवर्तन
	वि.सं. २०३०	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को चौथो संशोधन
	वि.सं. २०३६	शिक्षक कर्मचारीहरूको कोष रकम जम्मा गर्न सुरुआत
	वि.सं. २०३७	अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्था (ISSA) को सदस्यता प्राप्त
२०४१-२०५०	वि.सं. २०४२	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को पाँचौं संशोधन
	वि.सं. २०४७	निजी क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीको रकम जम्मा गर्न सुरुआत
	वि.सं. २०४७	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को छैटौं संशोधन
	वि.सं. २०४८	शाखा कार्यालय, विराटनगरको स्थापना
	वि.सं. २०४८	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को सातौं संशोधन
	वि.सं. २०४८	सञ्चयकर्तालाई काजकिरिया अनुदान सुविधा प्रदान गर्न सुरु
	वि.सं. २०४९	शाखा कार्यालय, धनकुटाको स्थापना
	वि.सं. २०४९	कोषमा जम्मा हुने रकमको दर परिवर्तन
२०५१-२०६०	वि.सं. २०५१	शाखा कार्यालय, नेपालगन्जको स्थापना
	वि.सं. २०५२	सञ्चयकर्तालाई दुर्घटना क्षतिपूर्ति सुविधा प्रदान गर्न सुरु
	वि.सं. २०५३	शाखा कार्यालय, पोखराको स्थापना
	वि.सं. २०५३	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को आठौं संशोधन

	वि.सं. २०५६	शाखा कार्यालय, भैरहवाको स्थापना
	वि.सं. २०५७	सञ्चयकर्ताहरूलाई विशेष सापटी, घर सापटी प्रदान गर्न सुरु
	वि.सं. २०५८	सञ्चयकर्ताहरूलाई शैक्षिक सापटी प्रदान गर्न सुरु
२०६१-२०७०	वि.सं. २०६१	शाखा कार्यालय, धनगढीको स्थापना
	वि.सं. २०६२	शाखा कार्यालय, हेटौडाको स्थापना
	वि.सं. २०६२	शाखा कार्यालय, नेपालगन्जको सुर्खेतमा स्थानान्तरण
	वि.सं. २०६५	शाखा कार्यालय, भैरहवाको बुटवलमा स्थानान्तरण
	वि.सं. २०६९	सञ्चयकर्तालाई सरल चक्रकर्जा प्रदान गर्न सुरु
	वि.सं. २०७०	सेवाकेन्द्र , सिंहदरबारको स्थापना
	वि.सं. २०७०	सञ्चयकर्ता औषधोपचार सहयोग कार्यक्रमको सुरुआत
२०७१-हालसम्म	वि.सं. २०७१	शाखा कार्यालय, कोहलपुरको स्थापना
	वि.सं. २०७१	ADFIAP को सदस्यता प्राप्त गरेको
	वि.सं. २०७१	ICAN ले प्रदान गर्ने BPA Award-2013 प्राप्त
	वि.सं. २०७२	सेवाकेन्द्र, पुल्चोकको स्थापना
	वि.सं. २०७२	सञ्चयकर्ता सुत्केरी तथा शिशु स्याहार सुविधा योजना सुरु
	वि.सं. २०७२	ICAN ले प्रदान गर्ने BPA Award-2014 प्राप्त
	वि.सं. २०७३	सञ्चयकर्तालाई घर मर्मत सापटी प्रदान गर्न सुरु
	वि.सं. २०७३	ADFIAP को Corporate Governance Award- 2016 प्राप्त
	वि.सं. २०७३	कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को नवौं संशोधन
	वि.सं. २०७३	ICAN ले प्रदान गर्ने BPA Award-2015 प्राप्त
	वि.सं. २०७४	ADFIAP को Corporate Governance Award- 2017 प्राप्त
	वि.सं. २०७५	शाखा कार्यालय, जनकपुरको स्थापना
	वि.सं. २०७५	सञ्चयकर्ता औषधोपचार तथा घातक रोग बिमा योजनाको सुरुआत

विषय सूची

परिच्छेद	विषय	पृष्ठ सं.
परिच्छेद १	**कर्मचारी सञ्चय कोष (Employees Provident Fund)**	**१**
१.१	परिचय	१
१.२	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	१
१.३	उद्देश्य तथा कार्यहरू	२
१.४	दूरदृष्टि (Vision)	२
१.५	दीर्घकालीन लक्ष्य	२
१.६	व्यवस्थापकीय मान्यता (Core Values)	३
१.७	रणनीतिक स्तम्भहरू तथा रणनीतिहरू	३
१.८	अन्तर्राष्ट्रिय सदस्यता (International Membership)	५
परिच्छेद २	**संस्थागत संरचना र सुशासन**	**६**
२.१	सङ्गठनात्मक संरचना	६
२.२	समिति तथा उपसमितिहरू	८
२.३	समिति तथा उपसमितिहरूको पारिश्रमिक व्यवस्था	१३
२.४	मानव संसाधन व्यवस्थापन	१४
२.५	संस्थागत सुशासन	१७
२.६	व्यावसायिक मूल्य मान्यता तथा नैतिकता	१८
२.७	सूचना प्रवाह प्रणाली	१८
२.८	संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व	१९
२.९	जोखिम व्यवस्थापन	१९
२.१०	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	२०
परिच्छेद ३	कोषको आन्तरिक तथा बाह्य पक्षको विश्लेषण	२१
३.१	कोषको आन्तरिक वातावरण	२१
३.२	कोषको बाह्य वातावरण	२१
३.३	कोषको सबल पक्ष, दुर्बल पक्ष एवं अवसर र चुनौतीहरू	२४
परिच्छेद ४	कोषको मुख्य कारोबार (Major Transactions)	२७
४.१	सञ्चयकर्ताको आबद्धता (Membership)	२७
४.२	सञ्चयकर्ताको सङ्ख्यामा वृद्धिको अवस्था (Increament of EPF Contributors)	२८
४.३	सञ्चयकर्ताको कुल रकम वृद्धिको अवस्था (Trends of Accumulated Members' Funds)	२८
४.४	सञ्चयकर्ताको कोष सङ्कलनको अवस्था (Trends of PF Collection)	२९

४.५	सञ्चय कोष रकम भुक्तानीको अवस्था (Trends of PF Withdrawals)	३०
परिच्छेद ५	कोषका मुख्य सेवा तथा सुविधाहरू (Major Services and Benefits)	३१
५.१	कोषको वित्तीय प्रतिफल	३१
५.२	सापटी सुविधाहरू (Loan Schemes)	३३
५.३	सामाजिक सुरक्षा सुविधाहरू (Social Security Benefits)	३८
५.४	कोषका अन्य थप सेवाहरू (Other Services)	४२
परिच्छेद ६	वित्तीय विश्लेषण (Financial Analysis)	४४
६.१	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय अवस्थाको विश्लेषण	४४
६.२	विगत ५ वर्षको वित्तीय अवस्थाको तुलनात्मक विवरण	४६
६.३	कोषको लेखा तथा लेखापरीक्षण	४९
परिच्छेद ७	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ का प्रमुख उपलब्धिहरू	५०
परिच्छेद ८	कोषको भावी योजना (Future Plan)	५४
परिशिष्ठहरू	कोषका ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधिहरू	
	कोषको लगानी भएका प्रमुख परियोजनाहरू	
	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरणहरू	

परिच्छेद – १

कर्मचारी सञ्चय कोषको परिचय

इतिहासमा सुन्धारास्थित कोषको भवन

१.१ परिचय

नेपाल सरकार, सङ्गठित संस्थाका कर्मचारीहरू र अन्य कर्मचारी एवम् कामदारहरूको सञ्चय कोष व्यवस्थापन गर्न कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ द्वारा २०१९ साल भाद्र ३१ गते कर्मचारी सञ्चय कोषको स्थापना भएको हो ।

मिति २०७३ आश्विन १८ गते भएको कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन,२०१९ को नवौं संशोधनबाट कोषको कार्यक्षेत्र र दायरा विस्तार भई नेपाल सरकार र सङ्गठित संस्थाका कर्मचारीहरू, अन्य कर्मचारीहरू र स्वरोजगारमा संलग्न व्यक्तिहरूको निमित्तसमेत सञ्चय कोष, निवृत्तभरण कोषलगायत अन्य सामाजिक सुरक्षा कोषहरू सञ्चालन गर्न सक्ने संस्थाको रूपमा कोषलाई परिणत गरेको छ ।

१.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

सैनिकहरूको सेवानिवृत्त जीवनमा आर्थिक राहत पुऱ्याउने उद्देश्यले वि.सं. १९९१ मा ***सैनिक द्रव्य कोष*** स्थापना भएको थियो । यस व्यवस्थालाई विस्तार गरी निजामती कर्मचारीका निमित्त वि.सं.२००१ मा ***निजामती प्रोभिडेन्ट फण्ड***को व्यवस्था गरियो ।

सञ्चय कोषसम्बन्धी भएका यी दुवै व्यवस्थालाई एकीकृत गरी वि.सं.२०१७ सालमा अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गत ***कर्मचारी सञ्चय कोष विभाग***को स्थापना गरियो । देशमा सञ्चय कोष व्यवस्थापनलाई अझ प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले वि.सं. २०१९ भदौ ३१ गते निजामती कर्मचारी, नेपाली सेना र नेपाल प्रहरीका कर्मचारीसमेतका लागि कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ जारी गरी एक अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित सङ्गठित संस्थाको रूपमा वर्तमान **कर्मचारी सञ्चय कोषको** स्थापना भएको हो ।

सुरुमा नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र निजामती कर्मचारीको सञ्चय कोष व्यवस्थापन गर्दै आएको कोषले २०३६ सालदेखि शिक्षकहरू र २०४८ सालदेखि निजी क्षेत्रका सङ्गठित सङ्घ संस्थामा कार्यरत कर्मचारी तथा कामदारहरूलाई आफ्नो दायरामा समाहित गरेको छ । हाल कोषले करिब ६ लाख सञ्चयकर्ताको करिब रु.२ सय ७९ अर्ब सञ्चय कोष, करिब रु.३० अर्ब जगेडा कोष र करिब रु. ३ अर्ब दायित्वसमेत गरी करिब रु.३ सय १२ अर्ब कुल स्रोतको व्यवस्थापन गर्दै आएकोले स्रोत परिचालनको दृष्टिकोणबाट कोष एक वृहत् वित्तीय संस्थाको रूपमा स्थापित हुँदै गएको छ ।

हाल ललितपुर, पुल्चोकमा केन्द्रीय कार्यालय रहेको कोषले सातवटै प्रदेशका विभिन्न ८ स्थानमा शाखा कार्यालयहरू, ३ स्थानमा सेवा केन्द्रहरू र काठमाडौंको ठमेलमा मुख्य कार्यालय सञ्चालन गरी सबै क्षेत्रका सञ्चयकर्ताहरूलाई सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ ।

१.३ कोषको उद्देश्य तथा कार्यहरू

कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ अनुसार नेपाल सरकार र सङ्गठित संस्थाका कर्मचारीहरू, अन्य कर्मचारीहरू र स्वरोजगारमा संलग्न व्यक्तिहरूको निमित्त सञ्चय कोष, निवृत्तभरण कोषलगायत अन्य सामाजिक सुरक्षा कोषको व्यवस्था गर्नु कोषको प्रमुख उद्देश्य हो । यस उद्देश्य प्राप्तिका लागि कोषले देहायका कार्यहरू सम्पादन गर्न सक्ने कानुनी व्यवस्था रहेको छ :

- सञ्चयकर्ताको नाममा कट्टी भएको कोष रकमको सङ्कलन तथा व्यवस्थापन,
- उपलब्ध स्रोतलाई सुरक्षित तथा प्रतिफलयुक्त क्षेत्रमा परिचालन,
- स्रोतको परिचालनबाट प्राप्त प्रतिफलको समानुपातिक वितरण,
- निवृत्तभरण कोषको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- सामाजिक सुरक्षा तथा अन्य सुविधाहरूको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- सेवाकालीन आवश्यकताका लागि विविध प्रकारका सापटीको सुविधा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- सामाजिक सुरक्षाका नवीनतम सुविधाहरूको अध्ययन तथा अनुसन्धान,
- प्रत्येक वर्षको कारोबारहरूको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी नेपाल सरकारमा पेस ।

१.४ दूरदृष्टि (Vision)

- राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षण प्रदायकको अग्रणी भूमिकाद्वारा कोषलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको सामाजिक सुरक्षण संस्थाको रूपमा स्थापित गर्ने ।

१.५ दीर्घकालीन लक्ष्य (Mission)

- प्रभावकारी स्रोत परिचालन, दिगो एवम् आकर्षक सुविधा, गुणस्तरीय सेवा तथा सम्भाव्य सामाजिक सुरक्षण कार्यक्रमको विस्तारको माध्यमद्वारा सबै प्रकारका रोजगारसम्म कोषको दायरा विस्तार गरी कोषलाई नेपालको प्रतिष्ठित सामाजिक सुरक्षण संस्थाको रूपमा स्थापित गर्ने,
- नवीन व्यवस्थापन पद्धति, गुणात्मक सञ्जालको विकास र विस्तार, उद्यमशील र प्रतिस्पर्धी कार्यपद्धति, सहकार्य र साझेदारीका आधारमा कोषलाई एक सक्षम अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षण संस्थाका रूपमा विकास गर्ने,
- सञ्चय कोष र सामाजिक सुरक्षण सुविधाहरूको सुव्यवस्थापनद्वारा सञ्चयकर्तालाई समाजिक सुरक्षणको प्रत्याभूति दिई कोषलाई सन्तुष्ट सञ्चयकर्ताको ठूलो परिवार (A happy big family of satisfied members) बनाउने,
- कोषमा उपलब्ध दीर्घकालीन बचतलाई देशको पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा उपयोग गरी आर्थिक विकासमा योगदान गर्ने ।

१.६ व्यवस्थापकीय मान्यता (Core Values)

कोषले आफ्नो दूरदृष्टि तथा दीर्घकालीन लक्ष्य र सो अनुरूपका रणनीतिहरू कार्यन्वयन गर्न देहायका व्यवस्थापकीय मान्यताहरू अवलम्बन गरेको छ :

१.७ कोषले हाल अवलम्बन गरेका रणनीतिक स्तम्भहरू, रणनीति तथा कार्यनीतिहरू देहायअनुरूप रहेका छन् :

१. रणनीतिक स्तम्भहरू :

कोषलाई सुदृढ र गतिशील संस्थाको रूपमा विकास गर्न देहायका पाँच मुख्य विषयहरूलाई कोषका प्रमुख रणनीतिक स्तम्भको रूपमा अवलम्बन गरिनेछ :

(क) कोषको कार्यक्षेत्र र दायरा विस्तार ।

(ख) वित्तीय स्रोतको दिगो व्यवस्थापन ।

(ग) सञ्चयकर्तामैत्री सेवा प्रवाह ।

(घ) संस्थागत सुदृढीकरण र क्षमता विकास ।

(ङ) सूचना तथा प्रविधिको प्रभावकारी उपयोग ।

२. रणनीतिहरू :

(क) कार्य क्षेत्र र दायरा विस्तार:

कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को नवौं संशोधनले कोषलाई परम्परागत रूपमा अवकाश कोष व्यवस्थापन गर्ने संस्थाबाट समग्र सामाजिक सुरक्षा प्रदायक संस्थाको रूपमा रूपान्तरण गर्ने कानुनी आधार प्रदान गरेकोले तदनुरूप कोषको कार्य क्षेत्र र दायरा विस्तार गरी कोषलाई मुलुकको अग्रणी सामाजिक सुरक्षा संस्थाको रूपमा स्थापित गर्न देहायका रणनीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ :

- योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजनाको कार्यान्वयन गर्ने ।
- नेपाल सरकारले राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूका लागि लागू गर्ने योगदानमा आधारित निवृत्तभरण योजना सञ्चालन गर्ने निकायको रूपमा जिम्मेवारी वहन गर्ने ।
- छरिएर रहेका अवकाश कोषहरुलाई कर्मचारी सञ्चय कोषको दायरामा ल्याउने ।
- सङ्गठित एवम् निजी क्षेत्रका सम्पूर्ण कामदार तथा कर्मचारी एवम् स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारमा संलग्न व्यक्तिहरूलाई कोषमा आबद्ध गर्ने ।

(ख) वित्तीय स्रोतको दिगो व्यवस्थापनः

कोषको कार्यक्षेत्र र दायरामा भएको विस्तारसमेतका कारण प्रत्येक वर्ष बढ्दै जाने दीर्घकालीन वित्तीय स्रोतको उपयोग उत्पादनमूलक क्षेत्रमा वृद्धि गर्न, सञ्चयकर्ता सापटीलाई उद्देश्यमूलक बनाउन, तरलतालाई निश्चित सीमामा कायम राख्न, लगानीको प्रतिफल वृद्धि गर्न, असूलीलाई प्रभावकारी बनाउन र समग्र जोखिम न्यूनीकरण गर्न देहायका रणनीतिहरू अवलम्बन गरिनेछः

- कोषको दीर्घकालीन वित्तीय स्रोतलाई सुरक्षा, प्रतिफल एवम् दिगोपना सुनिश्चित हुने उत्पादनशील क्षेत्रमा उपयोग गरी लगानी संरचनाको व्यवस्थापन (Portfolio Management) गर्ने ।
- सार्वजनिक - निजी साझेदारी तथा सार्वजनिक - सार्वजनिक साझेदारीको अवधारणा अनुरूप सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह तथा संस्थागत लगानीकर्ताहरूसँग साझेदारी र सहकार्य गर्ने ।
- देशको पुँजी बजारको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन पुँजी बजारका विभिन्न उपकरणहरूमा स्रोत परिचालन गर्ने ।
- सञ्चयकर्ता सापटी प्रवाह एवम् असुलीसम्बन्धी मौजुदा नीतिमा पुनरावलोकन गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्थाले जारी गरेको 'सामाजिक सुरक्षा संस्थाको लगानी व्यवस्थापनसम्बन्धी मार्गदर्शन' को अनुसरण गर्दै जाने ।

(ग) सञ्चयकर्तामैत्री सेवा प्रवाह :

कोषको सेवामा सञ्चयकर्ताको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्न, सञ्चयकर्ताप्रतिको जवाफदेहिता तथा पारदर्शिता सुनिश्चित गर्न एवम् सञ्चयकर्ताको सेवालाई प्रभावकारी, विश्वसनीय, गुणस्तरीय र सञ्चयकर्तामैत्री बनाउन सेवा प्रवाह प्रकृयामा समसामयिक सुधार गर्दै कोष र सञ्चयकर्ताबीचको सम्बन्ध सुदृढ बनाउन देहायका रणनीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ :

- सञ्चयकर्ता सेवा प्रवाहमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि एवम् आधुनिक बैङ्किङ प्रणालीको उच्चतम उपयोग गर्ने ।
- कोषको वित्तीय क्षमताका आधारमा सञ्चयकर्तालाई आकर्षक सेवा, सुविधा र प्रतिफल प्रदान गर्ने ।
- सञ्चयकर्तालाई कोषको समग्र गतिविधि सहज रूपमा जानकारी हुने अवस्था सिर्जना गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्थाले जारी गरेको सामाजिक सुरक्षा संस्थाको सेवा प्रवाह व्यवस्थापनसम्बन्धी मार्गदर्शनको अनुसरण गर्दै जाने ।

(घ) संस्थागत सुदृढीकरण र क्षमता विकासः

कोषको रणनीतिक लक्ष्य तथा उद्देश्य पूरा गर्न मानव संसाधनको व्यवस्थापन तथा विकास, नीतिगत एवम् संरचनागत सुधार, कार्य प्रक्रियामा सुधार एवम् भौतिक स्रोतको प्रभावकारी व्यवस्थापनको माध्यमबाट कोषको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि गरी संस्थागत सुदृढीकरण तथा क्षमता विकासका लागि देहायका रणनीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ :

- कार्यक्षेत्र र दायरामा हुने विस्तारको आधारमा मौजुदा सङ्गठनात्मक संरचना र दरबन्दीमा आवधिक रूपमा पुनरावलोकन गर्ने ।
- मानव संसाधन व्यवस्थापन तथा विकास नीति तर्जुमा गरी कोषको मानव संसाधन व्यवस्थापनलाई पूर्वानुमान योग्य (Predictable) बनाउने ।

- प्रत्येक विभाग तथा शाखा कार्यालयको कार्यसम्पादन लक्ष्य र मापनयोग्य सूचकहरूका आधारमा कार्यसम्पादन सम्झौता (Performance Contract) गरी परिणाम हासिल गर्ने ।
- नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) को अवलम्बन गरी वित्तीय विवरणको शुद्धता र विश्वसनीयता अभिवृद्धि गर्ने ।
- कोषको कार्यवातावरणलाई सेवाग्राहीमैत्री र असल बनाउने ।
- विभागहरूको Standard Operating Procedure(SOP) तयार गरी कार्य प्रक्रियामा सुधार गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्थाले जारी गरेको सामाजिक सुरक्षा संस्थाको संस्थागत सुशासनसम्बन्धी मार्गदर्शनको अनुसरण गर्दै जाने ।

(ङ) सूचना तथा सञ्चार प्रणालीको प्रभावकारी उपयोगः

कोषको समग्र कारोबारको सञ्चालन तथा लेखाङ्कन, सञ्चयकर्ता सेवाप्रवाह तथा सूचनाको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन प्रविधिमा भएको विकास एवम् परिवर्तनअनुरुप कोषको सूचना तथा सञ्चार प्रणालीमा आधुनिकीकरण गर्न देहायका रणनीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ :

- कोषको समग्र व्यावसायिक प्रकृयाको पुनरावलोकन (Business Process Reengineering) गरी एकीकृत सूचना प्रणालीको विकास र कार्यान्वयन गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्थाले जारी गरेको सामाजिक सुरक्षण संस्थाको सूचना तथा सञ्चार प्रणालीसम्बन्धी मार्गदर्शनको अनुसरण गर्दै जाने ।

१.८ अन्तर्राष्ट्रिय आबद्धता (International Affiliation)

(क) ISSA Membership :

कर्मचारी सञ्चय कोष, अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षण संस्था (International Social Security Association-ISSA) को सम्बद्ध सदस्य (Associate Member) रहेको छ । सञ्चय कोष व्यवस्थापनका अतिरिक्त सामाजिक सुरक्षाका क्षेत्रमा कार्य गर्ने देशको अग्रणी संस्था भएकोले कोषले सन् १९८० मा ISSAको सम्बद्ध सदस्यता (Associate Membership) प्राप्त गरेको हो ।

(ख) ADFIAP Membership :

कर्मचारी सञ्चय कोष, एशिया तथा प्रशान्त क्षेत्रका विकास वित्त कम्पनीहरूको संस्था (Association of Development Financing Instititutions in Asia and the Pacific- ADFIAP) को सदस्य रहेको छ । देशमा वित्तीय स्रोत परिचालन गर्ने अग्रणी संस्था भएकोले कोषले सन् २०१४ मा ADFIAP को सदस्यता प्राप्त गरेको हो ।

परिच्छेद – २

संस्थागत संरचना र सुशासन

२.१ सङ्गठनात्मक संरचना

कोषको मूल सङ्गठनात्मक संरचनाअन्तर्गत सात सदस्यीय एक सञ्चालक समिति, सञ्चालक समिति एवम् प्रशासक स्तरीय समितिहरू, प्रशासकीय प्रमुखका रूपमा एक प्रशासक, दुई मुख्य अधिकृतहरू, दश विभागहरू, आठवटा शाखा कार्यालयहरू र दुईवटा सेवा केन्द्रहरूसहितको संस्थागत संरचना देहायअनुरूप रहेको छ :

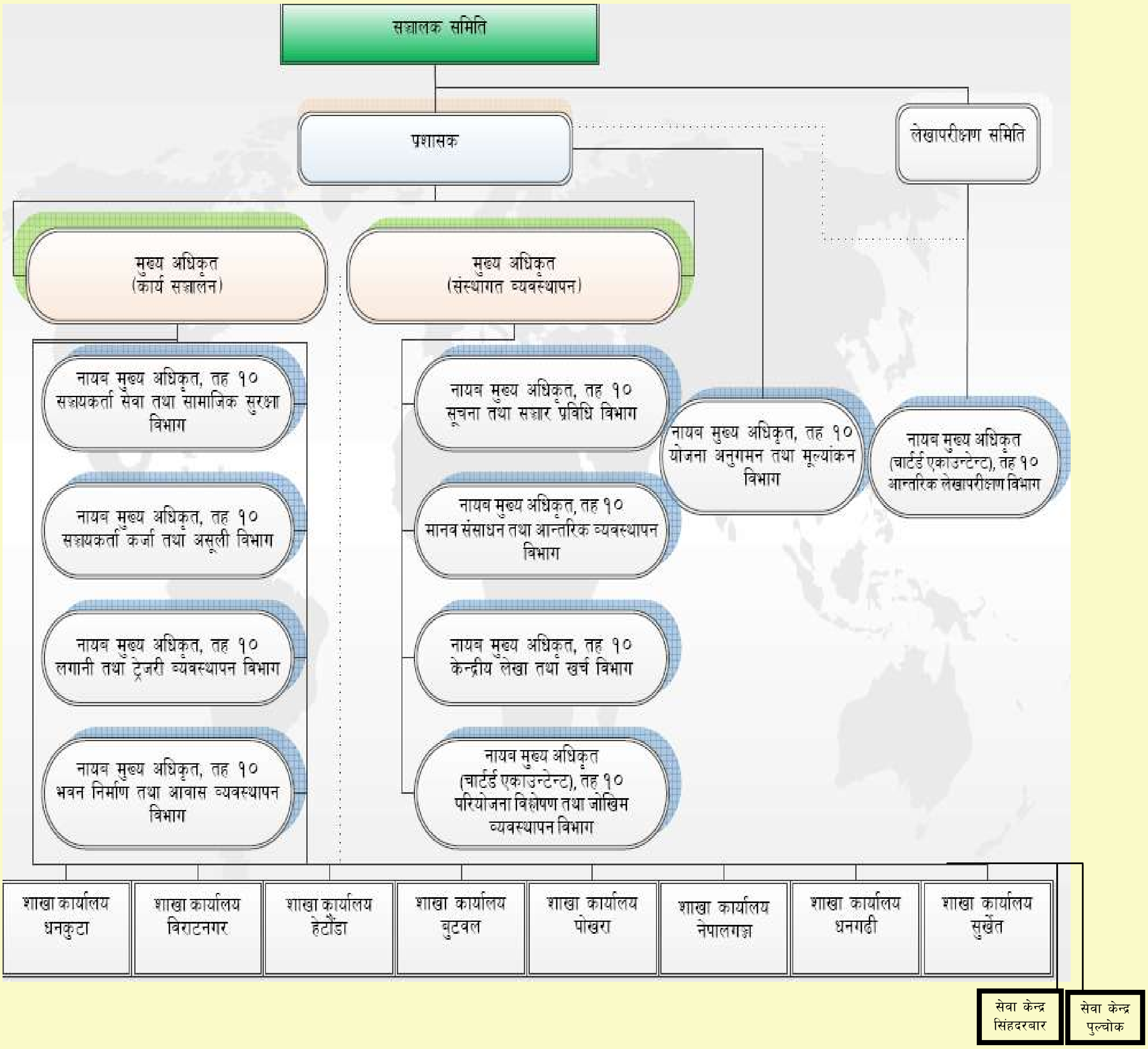

२०७५ माघ मसान्तसम्म कार्यान्वयनमा रहेको कोषको सङ्गठनात्मक संरचना

कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को दफा ६क ले कोषको दैनिक कार्य सञ्चालनका लागि कोषको प्रशासकीय प्रमुखका रूपमा प्रशासक रहने व्यवस्थाअनुरूप नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) ले २०७५ वैशाखमा श्री तुलसी प्रसाद गौतमलाई पाँच वर्षका लागि सो पदमा नियुक्त गरेको छ । साथै, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय र कोषका प्रशासकबीच भएको कार्यसम्पादन सम्झौताले प्रशासकको कार्य तथा जिम्मेवारी सुनिश्चित गरिएको छ ।

कोष सञ्चालक समितिद्वारा स्वीकृत सङ्गठनात्मक संरचनाअनुसार कोषमा कार्य सञ्चालन र संस्थागत व्यवस्थापनतर्फ दुई जना मुख्य अधिकृत र दश विभागहरूको स्थापना गरिएको र दश विभागहरूमध्ये आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग लेखापरीक्षण समितिअन्तर्गत र योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विभाग प्रशासकअन्तर्गत रहेकोमा सञ्चालक समितिको मिति २०७५/१०/१७ को निर्णयअनुरुप कोषको सङ्गठनात्मक संरचनामा परिवर्तन भई दुई सह-प्रशासक (मुख्य अधिकृतहरू), एघारवटा विभागहरू, आठवटा शाखा कार्यालयहरू र तीनवटा सेवा केन्द्रहरूसहित देहायको सङ्गठनात्मक संरचना स्वीकृत भई २०७५ फागुन १ गतेबाट लागू भएको छ :

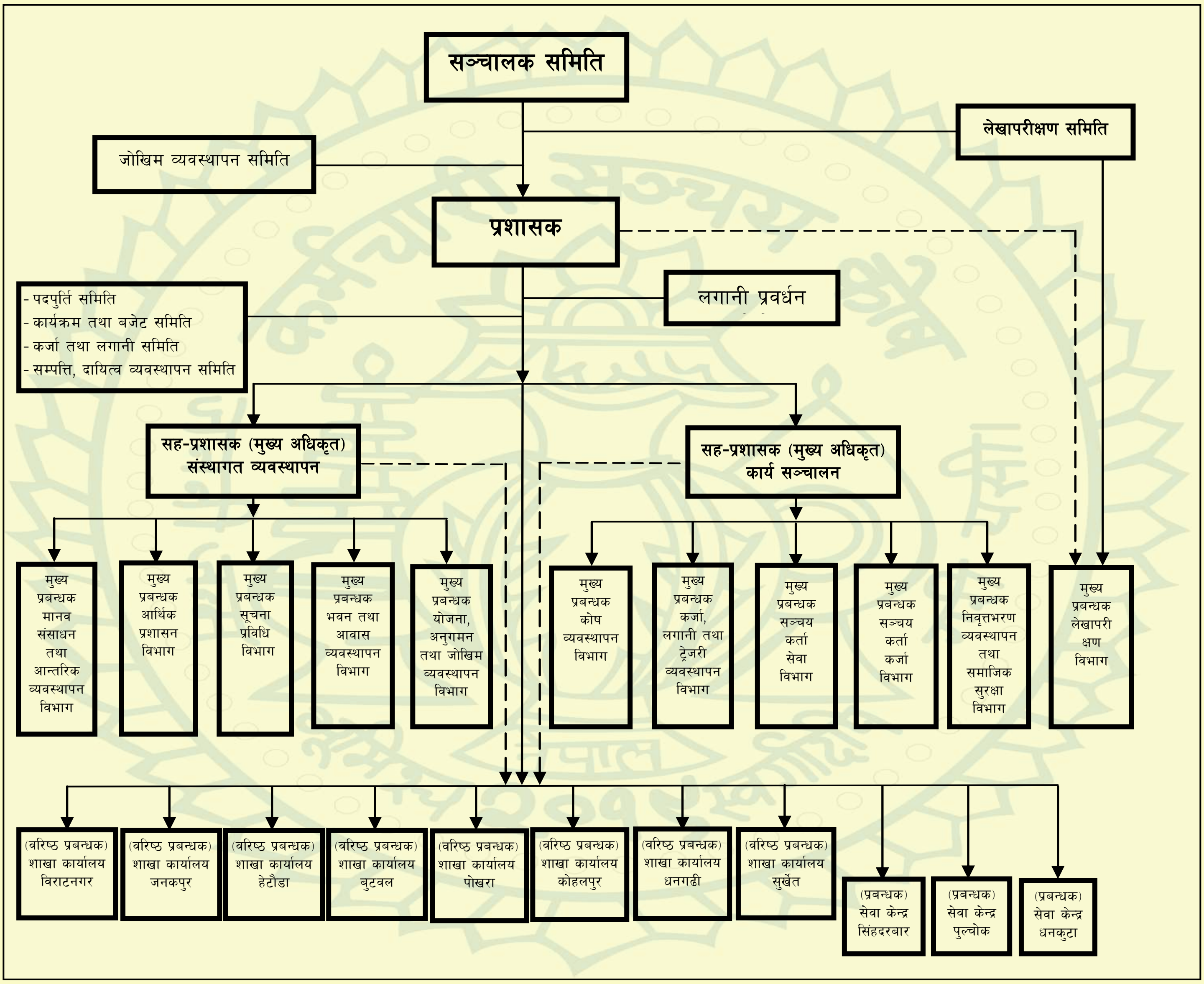

हालको सङ्गठनात्मक संरचनामा लेखापरीक्षण विभाग भने लेखापरीक्षण समितिअन्तर्गत र ८ वटा शाखा कार्यालय र ३ वटा सेवा केन्द्रहरू प्रशासकअन्तर्गत रहेका छन् ।

कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को दफा ११क. मा भएको व्यवस्थाअनुरूप कोषको अनुगमन तथा निरीक्षणकार्यको लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट एक संयन्त्र निमार्ण भई कोषको क्रियाकलापहरूको नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण हुँदै आएको छ ।

२.२ समिति तथा उपसमिति

कोषको संस्थागत संरचनाअन्तर्गत रहेका विभिन्न समिति तथा उपसमितिको विवरण देहायअनुरूप रहेको छ :

१. सञ्चालक समिति

(क) गठन :

कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को दफा ४ ले कोषको सञ्चालन एवम् व्यवस्थापनको लागि नेपाल सरकारबाट नियुक्त अध्यक्षको अध्यक्षतामा नेपाल सरकारको विभिन्न सेवाबाट नेपाल सरकारले मनोनित गरेका ३ जना सञ्चालक, बैङ्क, वित्तीय संस्था तथा अन्य सङ्गठित संस्थाहरुवाट नेपाल सरकारले मनोनित गरेका २ जना सञ्चालक र कोषका प्रशासक गरी सात सदस्यीय सञ्चालक समितिको व्यवस्था गरेको छ । हाल कोषको सञ्चालक समितिमा देहायबमोजिम सञ्चालकहरू रहनुभएको छ :

पद	नाम	कार्यालय/ठेगाना	नियुक्त मिति
अध्यक्ष	श्री शिशिर कुमार ढुंगाना	सचिव, नेपाल सरकार	२०७४/०४/१९
सञ्चालक	प्रा. डा. डिल्लीराज शर्मा	प्राध्यापक, त्रिभुवन विश्वविद्यालय	२०७३/०४/०५
सञ्चालक	श्री झक्क प्रसाद आचार्य	सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	२०७५/०४/१०
सञ्चालक	श्री शंकर बहादुर पण्डित	सहायक रथी, नेपाली सेना	२०७५/१०/१३
सञ्चालक	श्री सुरेश विक्रम शाह	प्रहरी नायव महानिरीक्षक, नेपाल प्रहरी	२०७५/०५/२९
सञ्चालक	श्री किरण कुमार श्रेष्ठ	कार्यकारी प्रमुख राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	२०७३/०३/२०
सञ्चालक	श्री तुलसी प्रसाद गौतम	प्रशासक, कर्मचारी सञ्चय कोष	२०७५/०१/१०

ख) सञ्चालक समितिमा परिवर्तन :

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषको सञ्चालक समितिका अध्यक्ष र सञ्चालकमा देहायअनुरूप परिवर्तन भएको छ :

- सचिव श्री प्रेमकुमार राई मिति २०७२/०९/०३ देखि २०७४/४/१९ सम्म कोषको सञ्चालक समितिको अध्यक्षमा रहनुभएको थियो ।
- सहसचिव श्री गणेश प्रसाद पाण्डेय मिति २०७३/०७/०३ देखि २०७५/०४/१० सम्म कोषको सञ्चालक समितिको सदस्यमा रहनुभएको थियो ।
- सहायक रथी श्री रामशरण कार्की मिति २०७४/०९/१७ देखि २०७५/०८/०८ सम्म कोषको सञ्चालक समितिको सदस्यमा रहनुभएको थियो ।
- प्रहरी नायव महानिरीक्षक श्री माधव प्रसाद जोशी मिति २०७४/०५/२७ देखि २०७४/१२/२९ सम्म कोषको सञ्चालक समितिको सदस्यमा रहनुभएको थियो ।
- प्रहरी नायव महानिरीक्षक श्री पवन प्रसाद खरेल मिति २०७४/०२/०३ देखि २०७४/०३/३० सम्म कोषको सञ्चालक समितिको सदस्यमा रहनुभएको थियो ।
- प्रशासक श्री कृष्ण प्रसाद आचार्यले मिति २०६९/०५/२१ देखि २०७४/०५/२० सम्म कोषको प्रशासकको तर्फबाट सञ्चालक समितिको सदस्यमा प्रतिनिधित्व गर्नुभएको थियो ।
- कार्यबाहक प्रशासक श्री दीपक रौनियारले २०७४/०५/२३ देखि २०७५/०१/१० सम्म कोषको प्रशासकको तर्फबाट सञ्चालक समितिको सदस्यमा प्रतिनिधित्व गर्नुभएको थियो ।

(ग) सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ (संशोधनसमेत) ले सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य, जिम्मेवारी तथा जवाफदेहिता तोकेको छ ।
- सञ्चालक समितिले कोषको कार्य व्यवस्थित एवम् सङ्गठित रूपमा सञ्चालन गर्न आफूमा निहित अधिकार प्रशासक वा कुनै उपसमितिलाई र प्रशासकले आफूमा निहित अधिकार आफू मातहतका कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

(घ) सञ्चालक समितिको खर्च :

- सञ्चालक समितिका सदस्यले समितिको बैठकमा सहभागी भए बापत प्रति बैठक रु.४,०००/- का दरले बैठक भत्ता पाउने र अन्य कुनै पनि सुविधा प्रदान गर्ने व्यवस्था नरहेको ।
- आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोष सञ्चालक समितिको बैठकको सङ्ख्या २५ रहेको र बैठक भत्ता तथा खर्च शीर्षकअन्तर्गत रु.१३,८०,००१/५८ खर्च भएको छ ।

२ लेखापरीक्षण समिति

(क) गठन :

कर्मचारी सञ्चय कोष (आर्थिक प्रशासन) नियमावली, २०६८ को नियम २१ ले कोषमा निम्न बमोजिम तीन-सदस्यीय *लेखापरीक्षण समिति*को व्यवस्था गरी काम, कर्तव्य र अधिकार तोकेको छ :

पदाधिकारी	पद	नाम
सञ्चालक समितिले तोकेको सञ्चालक	अध्यक्ष	श्री झक्क प्रसाद आचार्य
सञ्चालक समितिले तोकिदिएको चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट	सदस्य	श्री विश्वराज वसौला
आन्तरिक लेखापरीक्षण विभागका विभागीय प्रमुख	सदस्य	श्री जितेन्द्र धिताल

(ख) लेखापरीक्षण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- कोषको लेखा तथा वित्तीय विवरणहरूको पुनरावलोकन गर्ने र त्यस्ता विवरणहरूमा उल्लिखित तथ्यको सत्यता यकिन गर्ने,
- कोषको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तथा जोखिम व्यवस्थापन प्रणालीको पुनरावलोकन गर्ने,
- कोषको आन्तरिक लेखापरीक्षणसम्बन्धी कार्यको सुपरिवेक्षण तथा पुनरावलोकन गर्ने,
- कोषको लेखापरीक्षणसम्बन्धी कार्य गर्दा पालना गर्नुपर्ने आचरण, मापदण्ड तथा निर्देशिकाको पालना भए नभएको कुराको रेखदेख तथा पुनरावलोकन गर्ने,
- आवश्यकताअनुसार कोषको लेखा नीति पुनरावलोकन गरी स्वीकृतिको लागि सञ्चालक समितिसमक्ष पेश गर्ने,
- कोषको लेखा, वित्तीय व्यवस्था तथा लेखापरीक्षणको सम्बन्धमा सञ्चालक समितिले तोकिदिएको अन्य कार्य गर्ने ।

३. जोखिम व्यवस्थापन समिति

(क) गठन :

जोखिम व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७१ ले कोषमा निम्नबमोजिम तीन सदस्यीय जोखिम व्यवस्थापन समितिको व्यवस्था गरी काम, कर्तव्य र अधिकार स्पष्ट तोकेको छ :

पदाधिकारी	पद	नाम
सञ्चालक समितिले तोकेको सञ्चालक	संयोजक	प्रा.डा.डिल्लीराज शर्मा
लेखापरीक्षण समितिको अध्यक्ष	सदस्य	श्री झक्कप्रसाद आचार्य
जोखिम व्यवस्थापन विभागका विभागीय प्रमुख	सदस्यसचिव	श्री भरतराज वस्ती

(ख) जोखिम व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- कोषको विद्यमान जोखिम पहिचान गरी व्यवस्थापन प्रणालीको पर्याप्तताको सम्बन्धमा सञ्चालक समितिलाई जानकारी गराउने र उपयुक्त प्रणालीको विकासको लागि सुझाव दिने,
- कोषको लगानी गतिविधिमा निहित जोखिमको स्तर, जोखिम वहन क्षमता, जोखिम व्यवस्थापनका लागि विकास गरेको रणनीति, नीतिगत व्यवस्था र मार्गदर्शनको नियमित पुनरावलोकन गरी सोको पर्याप्तताको सम्बन्धमा सञ्चालक समितिमा सुझाव दिने,
- व्यवस्थापनबाट नियमित रूपमा जोखिम व्यवस्थापन प्रतिवेदन लिई जोखिमको आंकलन, मूल्याङ्कन, नियन्त्रण तथा अनुगमन के कसरी भैरहेको छ सो सम्बन्धमा छलफल गरी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेस गर्ने,
- जोखिमयुक्त सम्पतिको लागि गरिएको व्यवस्था पर्याप्त भए नभएको विश्लेषण गरी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने,
- अर्थतन्त्रको कुनै विशेष क्षेत्र वा समग्र क्षेत्रमा उत्पन्न भएको समस्या वा परिवर्तनले कोषको लगानीमा पर्न सक्ने असरको अध्ययन गरी सोबाट उत्पन्न हुने जोखिम न्यूनीकरणका लागि सञ्चालक समितिमा सुझाव पेस गर्ने,
- कुनै परियोजना कर्जा प्रस्तावको निहित जोखिमहरूको विश्लेषण गरी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेस गर्ने,
- कोषको व्यावसायिक निरन्तरता योजना (Business Continuity Plan) र विपद् पुनरुत्थान योजना (Disaster Recovery Plan) तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न लगाउने ।

४) पदपूर्ति समिति

कर्मचारी सञ्चय कोष, कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०४८ (संशोधनसहित) ले कोषमा पाँच-सदस्यीय ***पदपूर्ति समिति***को व्यवस्था गरी देहायअनुरूपको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिदिएको छ :

- कोषमा रिक्त पदहरू पूर्ति गर्न प्रतियोगिताको किसिम निर्धारण गर्ने र बढुवा तथा खुल्ला प्रतियोगिताको प्रतिशत निर्धारण गर्ने,
- बढुवाद्वारा पूर्ति गर्नुपर्ने पदको लागि सम्भाव्य उम्मेदवारको कार्यक्षमता मूल्याङ्कन गरी योग्यताक्रमअनुसार पदपूर्ति गर्न सिफारिस गर्ने ।

५) दुर्घटना क्षतिपूर्ति रकम दाबी फछ्र्यौट समिति

कर्मचारी सञ्चय कोषको जगेडा कोष, कल्याणकारी कोष, निवृत्तभरण कोष र अन्य कोषहरू सञ्चालन नियमावली, २०६२ (संशोधनसहित) को नियम ११ ले प्रशासकको अध्यक्षतामा पाँच सदस्यीय समितिको व्यवस्था गरी निम्नानुसार काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिदिएको छ :

- सञ्चयकर्ताको सेवाकालमा मृत्यु भएमा वा पूर्ण अङ्गभङ्ग भएमा निज वा निजको हकवालालाई प्रदान गरिने दुर्घटना क्षतिपूर्ति दाबीका सम्बन्धमा जाँचबुझ गरी निर्णय गर्ने ।

६) सम्पत्ति दायित्व व्यवस्थापन समिति (Assets and Liability Management Committee, ALCO)

कोषको जोखिम व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७१ को व्यवस्थाबाट प्रशासकको संयोजकत्वमा आठ सदस्यीय समितिको व्यवस्था गरी निम्नानुसार काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएको छ :

- लगानी तथा स्रोत उपयोग नीति, जग्गा, भवन तथा अन्य सम्पति व्यवस्थापन नीति, जगेडा कोष व्यवस्थापन नीति, सञ्चयकर्ता सापटी नीति, सञ्चय कोष मौज्दात व्यवस्थापन नीति तर्जुमा तथा पुनरावलोकन गरी स्वीकृतिको लागि पेस गर्ने ।

- सम्पति तथा दायित्वहरूको Maturity Profile तयार गर्न लगाई सोको आधारमा तरलता जोखिमको विश्लेषण गर्ने,
- बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूमा प्रचलनमा रहेको मुद्दती निक्षेप तथा कर्जाको प्रचलित ब्याजदरको प्रवृत्तिको विश्लेषण (Trend Analysis) गरी ब्याजदर जोखिम तथा बजार जोखिमको विश्लेषण गर्ने ।
- नगद प्रवाह विश्लेषणको आधारमा तरलता व्यवस्थापन तथा स्रोतको उपयोगलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- सुरक्षित एवम् प्रतिफलयुक्त क्षेत्र पहिचान गरी कोषको आम्दानी वृद्धि गर्न आवश्यक कार्य योजना तयार गर्ने ।
- कोषको सम्पतिहरूमा निहित जोखिमको पहिचान र विश्लेषण गरी सोको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कार्य योजना तयार गर्ने ।
- कोषबाट प्रवाह भएका कर्जा, लगानी, सञ्चयकर्ता सापटी तथा घर जग्गा बहाल असुलीका लागि भएका प्रयास र सोको प्रगतिको मासिक रूपमा समीक्षा गर्ने ।

७) लगानी प्रवर्द्धन समिति

कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को दफा १९ख ले प्रशासकको अध्यक्षतामा चार सदस्यीय ***लगानी प्रवर्द्धन समिति***को व्यवस्था गरी निम्नानुसार काम, कर्तव्य र अधिकार तोकेको छ :

- कोषको रकम सुरक्षित तथा बढी प्रतिफल प्राप्त हुने क्षेत्रमा लगानी गर्नको निमित्त लगानी नीति निर्धारण गरी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेस गर्ने ।

८) सञ्चयकर्ता औषधोपचार सहयोग कार्यक्रम सोधभर्ना समिति :

सञ्चयकर्ता औषधि उपचार सहयोग कार्यक्रम, २०७० को प्रकरण १२(३) ले कोषका प्रशासकको अध्यक्षतामा पाँच-सदस्यीय समितिको व्यवस्था गरी निम्नानुसार काम, कर्तव्य र अधिकार तोकेको छ :

- औषधोपचार सहयोग कार्यक्रमअन्तर्गत असामान्य र जटिल प्रकृतिका तथा द्विविधा हुने रोगहरूका सम्बन्धमा प्रदान गरिने सुविधाको अन्तिम निर्णय गर्ने ।

९) कार्यक्रम तथा बजेट समिति

कर्मचारी सञ्चय कोष, बजेट निर्देशिका, २०७१ को प्रकरण २० ले प्रशासकको संयोजकत्वमा छ सदस्यीय समितिको व्यवस्था गरी निम्नानुसार काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिदिएको छ :

- केन्द्रीय लेखा तथा खर्च विभागबाट पेस गरिएको प्रारम्भिक बजेटउपर छलफल गरी जेठ मसान्तभित्र आवश्यक पुनरावलोकन, परिमार्जन तथा संशोधनसहित सिफारिस गर्ने ।
- बजेट सिफारिस गर्दा गत आर्थिक वर्षको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको समीक्षासमेत पेस गर्ने ।
- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयन प्रगतिको अर्धवार्षिक समीक्षा गरी सञ्चालक समितिसमक्ष पेस गर्ने ।

१०) कर्जा तथा लगानी समिति

कर्मचारी सञ्चय कोष, लगानी नीति, २०७१ को प्रकरण ५.२ ले कोषका प्रशासकको अध्यक्षतामा पाँच-सदस्यीय कर्जा तथा लगानी समितिको व्यवस्था गरी निम्नानुसार काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिदिएको छ :

(क) कोषमा सङ्कलित रकमलाई कर्जामा प्रवाह गर्ने सम्बन्धमा :

(१) कोषले सञ्चयकर्ताहरूलाई दिने र लिने ब्याजको दर तय गर्न सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने ।

(२) परियोजना कर्जाको ब्याजदर पुनरावलोकन गर्न सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने,

(३) परियोजना कर्जाअन्तर्गतका संस्थागत कर्जा, सहवित्तीयकरण कर्जा र जमानत कर्जा प्रवाहको स्वीकृतिको निमित्त सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने ।

(४) परियोजना कर्जाअन्तर्गतका संस्थागत कर्जा र जमानत कर्जाको पुनर्संरचना, पुनर्तालिकीकरण र नवीकरणको स्वीकृतिको निमित्त सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने ।

(५) सहवित्तीयकरण कर्जाअन्तर्गतका कर्जाहरूको हकमा सहवित्तीयकरणको निर्णयअनुसार कर्जा पुनर्संरचना, पुनर्तालिकीकरण वा नवीकरण प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने ।

(६) सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत भइसकेका कर्जाहरूको प्रवाह, अनुगमन, धितो फुकुवालगायत कर्जा व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित अन्य सम्पूर्ण कार्य गर्ने,

(७) कोषको लगानी नीतिबमोजिम लगानीको सीमा, लगानीको संरचना तथा औसत प्रतिफलको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा विश्लेषण गरी सञ्चालक समितिलाई जानकारी गराउने एवम् लगानी विविधीकरणको निमित्त अपनाउनुपर्ने विधि र प्रक्रिया अवलम्बन गर्ने ।

(ख) कोषमा सङ्कलित रकमलाई लगानी शीर्षकमा प्रवाह गर्ने सम्बन्धमा :

(१) "क" वर्गको बैंकसँग बैङ्किङ तथा वित्तीय कारोबार गर्न सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने, स्वीकृत भएका वाणिज्य बैङ्कहरूसँग बैंङ्किङ तथा वित्तीय कारोबार गर्ने वा आवश्यकताअनुसार कारोबार बन्द गर्ने,

(२) सरकारी सुरक्षणपत्र खरिद गर्ने, बैंकिङ्ग तथा वित्तीय कारोबार गर्न स्वीकृत भएका "क" वर्गका बैङ्कहरूमा मुद्दती निक्षेपमा लगानी गर्ने ।

(३) बैङ्क वा वित्तीय संस्थाको शेयर तथा डिबेन्चरमा लगानी गर्न सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने,

(४) नेपाल सरकारको सुरक्षणपत्र वा मुद्दती रसिद धितो राखी बैङ्क वा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा लिन सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने ।

(५) ब्याजदर तथा तरलताको अनुगमन तथा विश्लेषण गरी तरलता व्यवस्थापनका लागि रणनीति तय गर्ने ।

(६) कोषले शेयर लगानी गरेका बैङ्क वा वित्तीय संस्था एक अर्कामा गाभिने क्रममा लिईनुपर्ने नीतिगत व्यवस्थाका लागि सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने ।

(७) कोषले आवास परियोजना सञ्चालन गर्न तथा स्थिर सम्पत्तिमा लगानी गर्न निर्णयार्थ सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गर्ने ।

११) बेरुजु फछ्र्यौट, मूल्याङ्कन तथा अनुगमन समिति

कर्मचारी सञ्चय कोष (आर्थिक प्रशासन) नियमावली, २०६८ को नियम २४ ले कोषमा मुख्य अधिकृतको संयोजकत्वमा पाँच-सदस्यीय बेरुजु फछ्र्यौट मूल्याङ्कन तथा अनुगमन समितिको व्यवस्था गरी निम्नानुसार काम, कर्तव्य र अधिकार स्पष्ट गरिदिएको छ :

- अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औँल्याइएका विषयमा कोष सञ्चालक समितिले दिएको प्रतिक्रियाको प्रगति विवरण प्राप्त गरी सोको लेखाजोखा तथा मूल्याङ्कन गरी सम्बन्धित विभाग मार्फत कार्यान्वयन गर्न निर्देशन दिने ।
- महालेखापरीक्षकको प्रतिवेदन तथा व्यवस्थापन पत्रमा औँल्याइएका विषयहरूको प्रगति अवस्थाको अनुगमन, लेखाजोखा तथा मूल्याङ्कन गरी सम्बन्धित विभागमार्फत कार्यान्वयन गर्न निर्देशन दिने ।
- अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा सञ्चालक समितिबाट दिएका निर्देशनहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको आवधिक रूपमा समीक्षा गर्ने एवम् प्रगतिको मूल्याङ्कन गर्ने ।
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेरुजुहरूको फछ्र्यौट गर्न निर्देशन दिने ।
- सार्वजनिक लेखा समिति, अर्थ मन्त्रालय तथा सम्बद्ध निकायबाट माग भएको बेरुजुसम्बन्धी विवरण, जबाफ एवम् जानकारी तयार गरी सम्बन्धित विभागमार्फत सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
- बेरुजु फछ्र्यौटसम्बन्धी कार्यसम्पादन गर्दा सम्बन्धित विभाग, शाखा, शाखा कार्यालयहरू तथा पदाधिकारीहरूसँग छलफल गर्ने तथा आवश्यक कागजात माग गर्ने ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षण विभागबाट लेखापरीक्षणको क्रममा देखाइएका आर्थिक कारोबारसँग सम्बन्धित बेरुजुहरू फछ्र्यौट गर्न निर्देशन दिने र फछ्र्यौटको अवस्थाका बारेमा आवधिक रूपमा लेखापरीक्षण समितिलाई जानकारी गराउने ।
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेरुजु फछ्र्यौटका क्रममा विभिन्न विभाग, शाखा एवम् शाखा कार्यालयहरूबाट सम्पादन भएका कार्यहरूको प्रगतिको आवधिक रूपमा समीक्षा गर्ने ।
- बेरुजु फछ्र्यौटको सिलसिलामा कुनै विषयमा नीतिगत सुधार गर्नुपर्ने देखिएमा लेखापरीक्षण समितिसमक्ष पेस गर्ने ।
- आफूले सम्पादन गरेका कार्यहरूको आवधिक प्रतिवेदन लेखापरीक्षण समितिमा पेस गर्ने ।

२.३ समिति तथा उपसमितिहरूको पारिश्रमिक व्यवस्था

समिति तथा उपसमितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरूले प्रत्येक बैठकमा सहभागी भए बापत देहाय अनुरूप बैठक भत्ता पाउने व्यवस्था रहेको छ :

क्र.सं.	शीर्षक	रु.
१	• सञ्चालक समितिका अध्यक्ष तथा सदस्य	४,०००/-
	• ऐन, नियमद्वारा गठित समिति, उपसमिति एवम् सञ्चालक समितिले गठन गरेको समिति, उपसमितिमा :	
	- सञ्चालक/प्रशासक	४,०००/-
	- सदस्यहरू	२,७००/-
२	• आमन्त्रित बाह्य विज्ञहरू :	
	- सञ्चालक समितिमा	३,३००/-
	-उपसमिति, अन्य समितिमा	२,७००/-
३	सञ्चालक समितिका सचिव (समितिको बैठकमा)	२,०००/-

२.४ मानव संसाधन व्यवस्थापन

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषमा कुल ५२५ जना कर्मचारीहरूको दरबन्दी रहेको छ। जसमध्ये २५८ जना अधिकृतस्तर र २६७ जना सहायकस्तरका कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। कोषको स्वीकृत सङ्गठनात्मक संरचनामा तह ५ देखि तह ११ सम्मको दरबन्दी रहेकोले तह १ देखि तह ४ सम्मका कर्मचारीहरूको दरबन्दीलाई कोषको कुल स्वीकृत दरबन्दीमा समावेश गरिएको छैन। यस्तो दरबन्दीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सङ्ख्या ६१ रहेको छ। कोषको रिक्त दरबन्दीहरूमा खुल्ला प्रतिस्पर्धात्मक र समावेशी सिद्धान्तको आधारमा पदपूर्ति गर्ने व्यवस्था छ। सहयोगी पदहरू करार सेवाबाट लिने व्यवस्था रहेको छ।

कर्मचारीहरूको वृत्ति विकास, सरुवा, बढुवालगायत समग्र व्यवस्थापनका लागि कोषमा कर्मचारी सञ्चय कोष, कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली (संशोधनसहित), २०४८, मानव संसाधन नीति तथा मानब संसाधन विकास योजना, २०७२ कार्यान्वयनमा रहेको छ। साथै, कर्मचारीहरूको लागि अवकाश कोष, औषधोपचारसम्बन्धी व्यवस्था, जीवन सुरक्षण कोष र सन्तति छात्रवृत्ति व्यवस्थासमेत कार्यान्वयन गरिएको छ। कोषका कर्मचारीलाई सेवामुखी तथा प्रभावकारी बनाउन प्रोत्साही पुरस्कार तथा दण्डसम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ। यी सबै व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयन छुट्टा छुट्टै कार्यविधिबाट गरिएको छ।

कोषभित्रको ज्ञान व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन, व्यवस्थापकीय तहमा रहेका कर्मचारीहरूको नेतृत्वकला र निर्णय क्षमता विकास गरी उत्तराधिकारी योजना (Succession Planning) सुनिश्चित गर्न र कर्मचारीहरूबीच समूहगत कार्यप्रणाली (Team Work) को विकास गर्न वरिष्ठ कार्यकारी मञ्च (Senior Executive Forum) को व्यवस्था गरिएको छ। यसअन्तर्गत Knowledge Sharing जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी कर्मचारीले हासिल गरेको ज्ञानलाई सम्बन्धित विभाग तथा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूमा आदान प्रदान गर्ने प्रणालीको विकास गरिएको छ।

१) कर्मचारीको वर्गीकरण :

कोषमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्त्यमा जम्मा ४८६ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन्। यस आर्थिक वर्षमा कोषमा ४७ जना कर्मचारीहरू खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षा प्रणालीबाट कोषको सेवामा प्रवेश गरेका छन् भने २३ जना कर्मचारीहरू बढुवा भएका छन्। सो आर्थिक वर्षमा कोषमा कार्यरत कर्मचारीहरू मध्ये ३५ जना कर्मचारी सेवा निवृत्त भएका छन्। कोषमा कार्यरत कर्मचारीहरूको संरचनागत विश्लेषण देहायबमोजिम रहेको छ :

क) लिङ्गको आधारमा

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषमा कार्यरत जम्मा ४८६ जना कर्मचारीमध्ये ३८२ जना पुरुष कर्मचारी र १०४ जना महिला कर्मचारी रहेका छन्। कोषमा कार्यरत अधिकृतस्तरका २६८ जना कर्मचारीमध्ये २२२ जना पुरुष र ४६ जना महिला कर्मचारी रहेका छन् भने र सहायकस्तरका २१८ जना कर्मचारीहरू मध्ये १६० जना पुरुष र ५८ जना महिला कर्मचारी रहेका छन्।

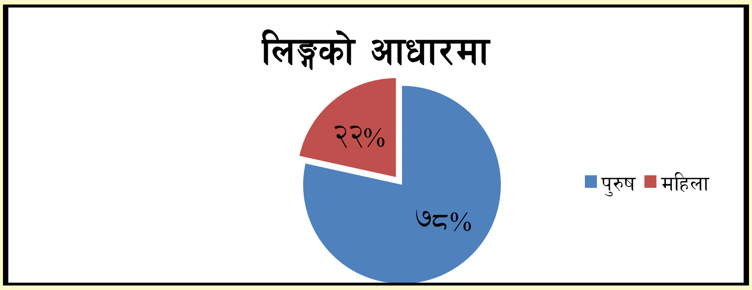

ख) उमेरको आधारमा

कोषमा २१ वर्ष पूरा गरी पुरुषको हकमा ३५ वर्ष र महिलाको हकमा ४० वर्ष ननाघेको व्यक्तिले सेवा प्रवेश गर्नसक्ने र उमेर ५८ वर्ष वा तोकिएको पदावधि पूरा भएपछि अवकाश पाउने व्यवस्था छ। उमेरको आधारमा कर्मचारीहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ :

उमेर समूह	अधिकृतस्तर	सहायकस्तर	जम्मा	
	सङ्ख्या	सङ्ख्या	सङ्ख्या	प्रतिशत
२१ वर्षदेखि ३० वर्षसम्म	३	४२	४५	९.२
३१ वर्षदेखि ४० वर्षसम्म	५८	१०१	१५९	३२.७
४१ वर्षदेखि ५० वर्षसम्म	६०	५	६५	१३.४
५१ वर्षदेखि ५८ वर्षसम्म	१४७	७०	२१७	४४.७
कुल जम्मा	**२६८**	**२१८**	**४८६**	**१००.०**

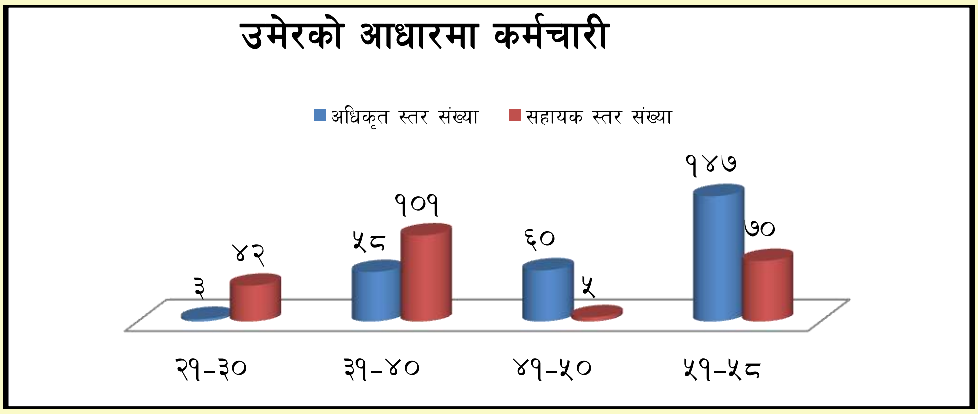

(ग) शैक्षिक योग्यताको आधारमा :

कोषको सहायकस्तर, तह ५ को पदमा सेवा प्रवेश गर्न स्नातक तह र अधिकृतस्तर, तह ६ को पदमा सेवा प्रवेश गर्न स्नातकोत्तर तह वा सो सरहको शैक्षिक योग्यता भएको हुनुपर्ने व्यवस्था छ। साथै, विशेष योग्यताका आधारमा नियुक्त हुने कर्मचारीहरूको विशेष शैक्षिक योग्यता निर्धारण गरी सेवा प्रवेशको व्यवस्था गरिएको छ । शैक्षिक योग्यताका आधारमा कर्मचारीहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ :

उपाधि	अधिकृतस्तर	सहायकस्तर	जम्मा	
	सङ्ख्या	सङ्ख्या	सङ्ख्या	प्रतिशत
स्नातकोत्तर वा सोभन्दामाथि	१३१	४२	१७३	३५.६
स्नातक तह	१०५	९८	२०३	४१.८
प्रविणता प्रमाणपत्र तह	२३	१२	३५	७.२
एसएलसी वा सो भन्दा कम	९	६६	७५	१५.४
जम्मा	**२६८**	**२१८**	**४८६**	**१००.०**

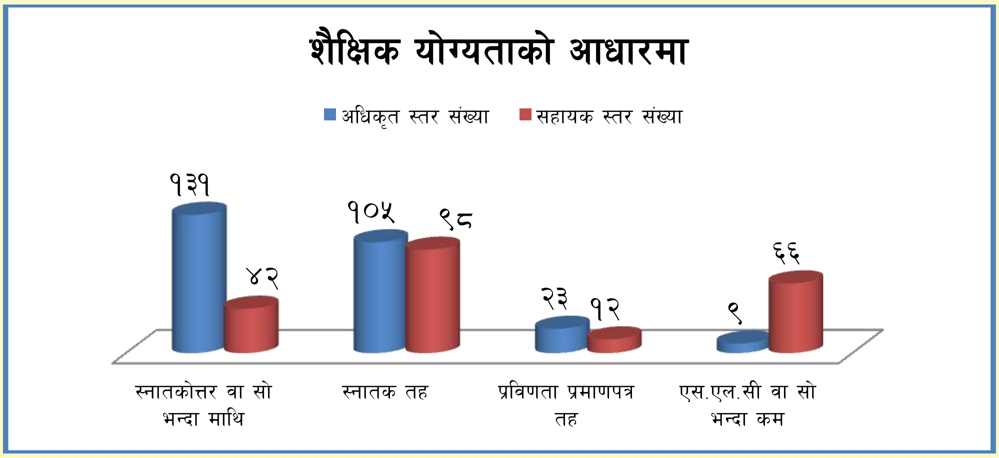

२) तालिम तथा विकास

कोषका कर्मचारीहरूलाई प्रतिस्पर्धी बनाउन तथा समयानुकूल ज्ञान सीपमा दक्ष बनाई कोषको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा ३२६ कर्मचारीलाई स्वदेश र १२० कर्मचारीलाई विदेशमा गरी जम्मा ४४६ कर्मचारीहरूलाई समसामयिक र कोषको कार्य प्रकृतिसँग सम्बन्धित तालिम तथा सेमिनार, गोष्ठी, सभा-सम्मेलन, अवलोकन भ्रमण र अध्ययन भ्रमणमा सहभागी गराइएको छ ।

३) कर्मचारी कल्याणकारीसम्बन्धी कार्यक्रमहरू

कोषले आफ्ना कर्मचारीहरूका लागि विभिन्न कल्याणकारी गतिविधिहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ । आफ्ना कर्मचारीको स्वास्थ्यप्रतिको संवेदनशीलतालाई दृष्टिगत गरी औषधि उपचार सुविधाको व्यवस्था गरेको छ । यसका साथै व्यक्तिगत दुर्घटना बिमा, काजकिरिया खर्च, प्रसूति तथा प्रसूति स्याहार खर्च, पोशाक खर्च, आन्तरिक पर्यटन भ्रमण आदि सुविधाहरू प्रदान गर्दै आएको छ । साथै, कर्मचारीहरूको सेवाकालीन आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी विभिन्न प्रकारका सापटी सुविधाहरूसमेत प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

कर्मचारी सुविधाका विभिन्न शीर्षकअर्न्तगत आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा १७ जना कर्मचारीले कडा रोग औषधि उपचार सुविधा, १ जना कर्मचारीले दुर्घटना बिमा सुविधा, २१ जना कर्मचारीले काजकिरिया खर्च, २१ जना कर्मचारीले प्रसूति तथा प्रसूति स्याहार खर्च र ४४४ जना कर्मचारीले आन्तरिक पर्यटन भ्रमणको सुविधा उपभोग गरेका छन् ।

४) मानव संसाधन लेखाङ्कन

कोषको मानव संसाधन लेखाङ्कनका लागि कर्मचारीहरूको व्यवहारात्मक आचरण जस्तैः बफादारिता, कौशल, उत्प्रेरणा तथा प्रभावकारी अन्तरक्रिया, सञ्चार र निर्णयको क्षमता जस्ता गुणहरूलाई मूल आधारका रूपमा लिइएको छ । मानव स्रोत व्यवस्थापन तथा विकास खर्चलाई मानव स्रोत पुँजी निर्माणमा गरिएको लगानीका रूपमा लिइएको छ ।

कोषका ४८६ कर्मचारीले करिब ६ लाख सञ्चयकर्तालाई सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा प्रति कर्मचारी कुल आय रु. ३ करोड ८१ लाख रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा प्रति कर्मचारी कुल आय वृद्धि भई रु. ५ करोड ५० लाख पुगेको छ । आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा प्रति कर्मचारी व्यवस्थापन खर्च रु.१९ लाख ११ हजार रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा प्रति कर्मचारी व्यवस्थापन खर्च रु.३४ लाख ४६ हजार पुगेको छ । कोषको सञ्चालन खर्चमा भएको वृद्धि र कर्मचारी अवकास हुँदाको समयमा प्रदान गरिने निवृत्तभरण तथा उपदान, सञ्चित बिदाको तलब, कर्मचारी जीवन सुरक्षण कोष र औषधोपचार अनुदान खर्चका लागि गरिएको दायित्व व्यवस्थाका कारण यस आर्थिक वर्षमा प्रति कर्मचारी खर्चमा वृद्धि भएको देखिएको छ । त्यस्तै आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा मानव संसाधन विकासअन्तर्गत प्रति कर्मचारी औसत रु.४८ हजार खर्च भएको छ ।

२.५ संस्थागत सुशासन

कोषमा कार्यकुशलता अभिवृद्धि गरी सञ्चयकर्ताहरूको अधिकतम हित सुनिश्चित गर्न, आर्थिक अनुशासन कायम गर्न, स्रोतको कुशल व्यवस्थापन गर्न, जोखिम न्यूनीकरण गर्न, मानव संसाधनको उचित व्यवस्थापन गर्न, सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गर्न, सम्पत्ति व्यवस्थापन गर्न, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन र सञ्चयकर्ता सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन *कर्मचारी सञ्चय कोष, संस्थागत सुशासन निर्देशिका, २०७१* कार्यान्वयन गरिएको छ ।

पारदर्शिता, जवाफदेहिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता, निष्पक्षता र तटस्थता, सहकार्य र सहभागिता, नतिजा उन्मुख, सेवाको गुणस्तरमा निरन्तर सुधार जस्ता मूल्य मान्यताका आधारमा कोषका क्रियाकलापहरू सञ्चालित छन् ।

कोषको संस्थागत सुशासन निर्देशिका, २०७१ मा भएका व्यवस्थालगायत प्रचलित कानुन, नियम तथा निर्देशनहरू सबै पक्षबाट पालना हुने र वित्तीय स्वार्थ भएका क्रियाकलापमा संलग्न हुने तथा संस्थाको हित विपरीतका कार्य कसैले पनि गर्न गराउन नपाउने व्यवस्थासहितको आचार संहिता तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिएको छ ।

कोषको सञ्चालक समिति तथा अन्य समिति उपसमितिहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी स्पष्ट रूपमा व्यवस्था गरिएको छ । यसको अलवा कोषका लागि बाध्यकारी कानुनी व्यवस्थाहरूका साथै नेपाल सरकारका निर्देशनहरू कोषले पूर्ण रूपमा परिपालना गरेको छ । सञ्चालक समितिले कोषका प्रशासकलाई र प्रशासकले आफूअन्तर्गतका कर्मचारीलाई आवश्यक अधिकार प्रत्यायोजन तथा निर्देशन दिनसक्ने व्यवस्था रहेको छ र त्यस्तो निर्देशनको समयभित्रै पालना गर्नु सम्बन्धित कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।

कर्मचारी सञ्चय कोष, संस्थागत सुशासन निर्देशिका, २०७१ मा कोषसँग सम्बन्धित सबै पक्षहरूको आचार संहिता तथा सोको पालनासम्बन्धमा व्यवस्था गरिएको छ । निर्देशिकामा उल्लेख भएका मापदण्ड, आचार संहितालगायतका विषयहरूको अनुपालनका सम्बन्धमा छुट्टै अनुपालनकर्ताको व्यवस्था गरिएको छ । साथै, कोषको काम कारबाहीको विषयमा सञ्चयकर्ता तथा सरोकारवालालाई वा सार्वजनिक रूपमा जानकारी दिन कोषको मानव संसाधन तथा आन्तरिक व्यवस्थापन विभागका प्रमुखलाई कोषको प्रवक्ता तोकिएको छ ।

कोषमा संस्थागत सुशासनका असल प्रचलनलाई प्रभावकारी रूपमा आत्मसात् गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक लेखापरीक्षण, जोखिम व्यवस्थापन रणनीतिलगायत सम्पत्ति दायित्वको अध्ययन तथा विश्लेषण जस्ता विषयहरूमा कोषले आफ्ना क्रियाकलापहरूलाई केन्द्रित गर्दै आएको छ । कोषको आवश्यकता अनुरूप नयाँ नीति, नियम तथा कार्यविधिहरूको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुका अतिरिक्त साबिकका नीति, नियम, कार्यविधिहरूलाई समसामयिक परिमार्जन तथा सुधारसमेत गरिएको छ ।

कोषले सम्पादन गरेका आर्थिक कारोबार तथा वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण समयमा नै सम्पन्न गरी नियमित रूपमा सार्वजनिक गर्दै आइरहेको छ । कोषको वित्तीय प्रतिवेदनलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप बनाउने क्रममा नियमित सुधार गर्दै जाने नीति अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरणलाई नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मापदण्ड (NFRS) अनुरूप तयार गरिएको छ ।

कोषसमेत सदस्य रहेको अन्तर्राष्ट्रिय संस्था Assoction of Development Financing Institution in Asia and the Pacific–ADFIAP ले कोषलाई संस्थागत सुशासनअन्तर्गत ADFIAP Corporate Governance Award- 2016 प्रदान गरेको छ । कोषले संस्थागत सुशासनमा गरेको प्रयास स्वरूप उक्त संस्थाले ADFIAP Corporate Governance Award- 2017 समेत प्रदान गरेको छ ।

२.६ व्यावसायिक मूल्य मान्यता तथा नैतिकता

कोष देशको सामाजिक सुरक्षा प्रदायक अग्रणी संस्था भएकाले कोषले सञ्चयकर्तालाई विभिन्न प्रकारका सामाजिक सुरक्षा सुविधाहरुलगायत वित्तीय सुविधाहरूसमेत प्रदान गर्दै आएको छ । सञ्चयकर्ताको आवश्यकता र अपेक्षा अनुरूप सञ्चयकर्तामुखी कार्य पद्धति अवलम्बन गर्नु र कोषको सेवा प्रवाह प्रणालीलाई मितव्ययी, पारदर्शी, सहभागितामूलक र उत्तरदायी बनाउनु सञ्चयकर्ता सेवा व्यवस्थापनको उद्देश्य रहेको छ ।

कोषले लिएका उद्देश्य प्राप्तिका लागि निष्पक्षता, तटस्थता, जवाफदेहिता र पारदर्शिता, सेवाको गुणस्तरमा निरन्तर सुधार, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता, नतिजा उन्मुख, र सहकार्य र सहभागिता जस्ता विषयहरूलाई कोषले व्यावसायिक मान्यताका रूपमा आत्मसात् गरेको छ । कोषले सेवा प्रवाहमा गैरनैतिक आचरणका लागि शून्य सहनशीलताको अवलम्बन गरेको छ भने सेवा तथा कारोबारमा गुणस्तर कायम गर्ने कार्य भइरहेको छ । कोषका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई पेशागत निष्ठा, दक्षता, व्यावसायिकता र इमान्दारिता जस्ता नैतिक मापदण्डका आधारमा व्यवस्थापन गरिएको छ ।

कोषबाट सञ्चयकर्तालाई विनाभेदभाव सेवा प्रदान गर्ने, आवश्यकता र अपेक्षा अनुरूपका सेवाहरू पहिचान गरी सेवा तथा सुविधा विस्तार गर्ने, सञ्चयकर्ता बडापत्रको व्यवस्था गर्ने, स्थानीयस्तरमा नै एकीकृत सेवा प्रवाह गर्ने, सेवा प्रक्रिया सरल र सहज बनाउने र सेवा प्रवाहमा नयाँ प्रविधिको उपयोग गर्ने गरिएको छ । कोषले सम्पादन गरेको काम कारबाहीको गुणस्तर, प्रभावकारिता तथा त्यसमा हुन सक्ने त्रुटीको सम्बन्धमा गुनासो सुन्न गुनासो पेटिका र विद्युतीय माध्यमबाट सञ्चयकर्ताहरूको सुझाव तथा गुनासाहरूको व्यवस्थापन गर्न गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली (Grievance Management System) सञ्चालन गरेको छ ।

कोषले नेपाल सरकार, अर्थमन्त्रालयबाट प्राप्त निर्देशन तथा कोषका कानुनी व्यवस्थाहरूको पूर्ण रुपमा अनुपालना गर्दै आएको छ । कोषका गतिविधिलाई पारदर्शी रूपमा सञ्चालन गर्न तथा सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन,नीति, नियम, निर्देशन तथा कार्यविधिहरूको सूची परिशिष्ट १ मा समावेश गरिएको छ ।

२.७ सूचना प्रवाह प्रणाली

क) आन्तरिक सूचना प्रणाली

कोषले दैनिक रूपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने कार्यहरूलाई प्रभावकारी ढङ्गले सम्पादन गर्न आन्तरिक सूचना प्रणालीको विकास गरेको छ । प्रत्येक शाखा, महाशाखा तथा विभाग र शाखा कार्यालयहरू बीच समन्वय गर्नुपर्ने विषय तथा सूचनाहरू को व्यवस्थापनका लागि आन्तरिक मेमो, ई-मेल तथा परिपत्र मार्फत सूचना प्रवाहको व्यवस्था मिलाईएको छ । यस्ता सूचनालाई थप प्रभावकारी रुपमा प्रवाह गर्न कोषको विद्युतीय प्रविधि (ईन्ट्रानेट) को प्रयोग गरिएको छ ।

ख) बाह्य सूचना प्रणाली

कोषवाट सम्पादित काम/कारबाहीहरूको सम्बन्धमा सञ्चयकर्ता एवम् सरोकारवालालाई पारदर्शीरूपमा सूचनाहरु प्रवाह गर्ने प्रभावकारी प्रणालीको विकास गरिएको छ । कोषले सञ्चयकर्ताको हिसावको वार्षिक विवरण समयमा नै तयार गरी सञ्चयकर्तासमक्ष पुऱ्याउदैं आएको छ । कोषका सबै गतिविधिहरू एवम् कोषले प्रदान गर्दै आएका सेवा सुविधाहरूको सूचना त्रैमासिकरूपमा News Letter प्रकाशनबाट, वार्षिक रूपमा कोष पत्रिका, भित्तेपात्रो, वार्षिक प्रतिवेदन, कोषका सेवा सुविधासम्बन्धी बुकलेट, ब्रोसर प्रकाशनमार्फत साथै कोषको website: www.epfnepal.com.np मार्फत प्रवाह गर्दै आएको छ ।

कोषले सञ्चयकर्तालाई सेवा सुविधाहरूको जानकारी प्रभावकारी ढङ्गले प्रवाह गर्न समय समयमा कोष तथा सञ्चयकर्ता कार्यालय र सञ्चयकर्ता बीचमा अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ । सञ्चयकर्तालाई सम्बन्धित सूचना प्रवाह गर्न कोषले टेलीकोष, ई-सर्भिस, सञ्चयकर्ता SMS Service, Notice Board Service को समेत व्यवस्था गरेको छ ।

कोषको काम कारबाहीको विषयमा सञ्चयकर्ता तथा सरोकारवालालाई वा सार्वजनिक रूपमा जानकारी प्रदान गर्न कोषले एक प्रवक्ताको व्यवस्था गरेको छ ।

२.८ संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Social Responsibility/CSR)

कोषले प्रत्येक वर्ष वार्षिकोत्सवको अवसरमा विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलापहरू र चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ । कोषले विभिन्न सङ्घ संस्थामार्फत सञ्चालन गरिने सामाजिक हितका क्रियाकलापहरूमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा सहयोग गर्दै आएको छ । साथै, यस्ता क्रियाकलापहरूलाई आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा समेत निरन्तरता दिएको छ ।

कोषले राष्ट्रियस्तरका विभिन्न सङ्घ संस्थाहरूमार्फत सञ्चालन गरिने विविध प्रकारका कल्याणकारी कार्यक्रमहरूमा समेत आर्थिक सहयोग गर्दै आएको छ । साथै, कोषभित्र कार्यरत कर्मचारी सङ्गठनहरूमार्फत सञ्चालन गरिने विभिन्न सामाजिक क्रियाकलापहरू जस्तैः रक्तदान, ज्येष्ठ व्यक्तित्व सम्मान, शैक्षिक पुरस्कार वितरण कार्यक्रमहरूमा सहयोग गर्नुका साथै त्यस्ता कार्यक्रम सञ्चालनमा प्रोत्साहन र सहयोगसमेत गर्दै आएको छ ।

२.९ जोखिम व्यवस्थापन

कर्मचारी सञ्चय कोषले जोखिम व्यवस्थापनको क्रियाकलापलाई संरचनात्मक रूपमा व्यवस्थित तवरले अघि बढाएको छ । कोषमा निहित जोखिमहरूको पहिचान गर्न, विश्लेषण तथा मापन गर्न, अनुगमन गर्न तथा नियन्त्रण गर्न **जोखिम व्यवस्थापन निर्देशिका (Risk Management Guidelines),** २०७१ कार्यान्वयनमा छ ।

कोषको समग्र कारोबारका क्षेत्रहरूमा अन्तरनिहित सञ्चालन जोखिम, बजार जोखिम, तरलता जोखिम, परियोजना कर्जा जोखिम, सञ्चयकर्ता कर्जा जोखिम, सूचना प्रविधि जोखिम र स्थिर सम्पत्ति व्यवस्थापन जोखिमहरूको पहिचान, मापन, अनुगमन तथा नियन्त्रण तथा जोखिमहरूको व्यवस्थापन गर्ने पद्धतिको विकास भएको छ । बजारको ब्याजदरमा हुने परिवर्तन, तरलताको माग र आपूर्तिको अवस्था, प्रविधिमा आउने परिवर्तन, ऐन, नीति नियमहरूमा गर्नुपर्नेपरिवर्तन लगायत विभिन्न आन्तरिक तथा बाह्य कारणहरूले सिर्जना हुने जोखिमसमेतको व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।

कोषको समग्र जोखिम व्यवस्थापनका साथै उपयुक्त आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको विकास तथा सुपरिवेक्षणका लागि जोखिम व्यवस्थापन समितिको व्यवस्था गरिएको छ । कोषको जोखिम व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यलाई नियमित रूपमा अगाडि बढाउन छुट्टै संरचना निर्माण गरी परियोजना विश्लेषण तथा जोखिम व्यवस्थापन विभागको गठन गरिएको छ । यस विभागले जोखिम व्यवस्थापन समितिको सचिवालयका रूपमा समेत कार्य गर्दै आएको छ ।

२.१० आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

कोषको कारोबार एवम् लेखाङ्कनका सम्पूर्ण क्षेत्रमा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न महत्त्वपूर्ण आर्थिक कारोबार हुने क्षेत्रहरूमा निहित जोखिम पहिचान गरी प्राथमिकताका साथ नियन्त्रण र न्यूनीकरण गर्ने पद्धतिको विकास गरिएको छ ।

कोषको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा सुधार गर्न तथा संस्थागत सुशासन सुनिश्चित गर्न नेपाल सरकारबाट स्वीकृत कर्मचारी सञ्चय कोष (आर्थिक प्रशासन) नियमावली, २०६८ मा कोषमा एक स्वतन्त्र लेखापरीक्षण समितिको व्यवस्था गरिएको छ । उक्त समितिअन्तर्गत रहेर स्वीकृत लेखापरीक्षण कार्ययोजना अनुरूप कोषको आन्तरिक लेखापरीक्षण विभागले विभिन्न विभाग तथा शाखा कार्यालयहरूको कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्दै आएको छ । साथै, स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम अनुरूप आन्तरिक नियन्त्रणका लागि केन्दीय लेखा तथा खर्च विभाग र योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विभागमार्फत सुपरिवेक्षण व्यवस्था प्रभावकारी बनाउँदै लगिएको छ ।

कोषको समग्र लेखाङ्कन प्रणालीमा सुधार गर्न आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औँल्याइएका बेरुजु फछ्र्यौटसम्बन्धी काम कारबाहीमा प्रभावकारिता ल्याउन बेरुजु फछ्र्यौट,मूल्याङ्कन तथा अनुगमन समिति सक्रिय रहेको छ ।

कोषको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई दिगो बनाउन लेखापरीक्षण गरिने क्षेत्र तथा शाखा, विभागको कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका कमी कमजोरीहरूमा स्वतन्त्र रूपमा सुझावसहितको प्रतिवेदन लेखापरीक्षण समितिमा पेस गर्ने गरिएको छ ।

कोषको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई विशेषतः सञ्चालन जोखिम, क्रेडिट जोखिम, डाटा सेक्युरिटी जोखिम तथा कानुनी पालनासम्वन्धी जोखिमको अध्ययन, विश्लेषण तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी क्षेत्रमा केन्द्रित गरिएको छ ।

कोषले जोखिम व्यवस्थापनको लागि आन्तरिक नियन्त्रण तथा सुपरिवेक्षण प्रणालीको स्थापना गरेको छ । कोषमा विभिन्न विभाग/शाखाहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तहगत कार्य विवरणको साथै कर्तव्य र अधिकार तोकिएको छ । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिताको लागि कोषका विभिन्न विभाग तथा शाखा कार्यालयहरूले सम्पादन गर्ने कामको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको कार्यप्रक्रिया मापदण्ड (Standard Operating Procedure) सम्बन्धी कार्यविधिकोसमेत व्यवस्था गरिएको छ ।

कोषको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन तथा कोषको कार्यलाई सहज, सरल तथा जोखिमरहित बनाउन विभिन्न नियमावली, नीति तथा कार्यविधिहरू तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

कोषको आन्तरिक तथा वाह्य पक्ष

३.१ कोषको आन्तरिक वातावरण

कोषको विद्यमान कानुनी व्यवस्था, सेवा प्रवाहमा प्रयोग भइरहेको प्रविधि, कर्मचारीहरूमा विकास भइरहेको व्यावसायिकता एवम् आर्थिक अनुशासन, सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापनसम्बन्धी अनुभव र निरन्तर वृद्धि भइरहेको आर्थिक स्रोतका कारण सामाजिक सुरक्षाका थप कार्यक्रमहरू लागू गर्न वा चालू रहेका कार्यक्रमहरूमा आवश्यकताअनुसार परिमार्जन गर्न सक्ने सम्भावना रहेको छ । कोषको आर्थिक श्रोत परिचालनबाट भइरहेको आयको तुलनामा व्यवस्थापन खर्चले संस्थागत दिगोपनालाई सुनिश्चित गरेको छ । कोषभित्र नियमित रूपमा नयाँ पुस्ताका कर्मचारीहरूको प्रवेशले व्यवस्थापकीय कौशलको विकासको सम्भावना बढाएको छ । कोषका कृयाकलापहरूलाई नियमित, पारदर्शी एवम् प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक नियम, निर्देशिका र कार्यविधिहरू कार्यान्वयन गरिएको छ ।

देशको अग्रणी सामाजिक सुरक्षण संस्थाको रूपमा स्थापित हुन कोषले नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय, सम्बन्धित अन्य सरकारी निकाय, रोजगारदाता, श्रम सङ्गठनहरू एवम् नीति निर्मातासँग पर्याप्त सहकार्य गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । स्थानीयस्तरमा सेवा प्रवाह गर्न कोषको मौजुदा सङ्गठनात्मक संरचनामा सङ्घीय संरचना अनुरूप परिमार्जनको आवश्यकता देखिएको छ भने देशको सामाजिक सुरक्षाको संस्थागत विकास तथा सञ्चयकर्ताको अपेक्षा अनुरूपका योजना सञ्चालनका लागि थप प्रयास गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

३.२ कोषको बाह्य वातावरण

आर्थिक मन्दीका कारण शिथिल रहेको विश्व अर्थतन्त्र पछिल्ला वर्षहरूमा क्रमश: सुधारोन्मुख एवम् गतिशील हुँदै गएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (IMF) ले सन् २०१८ मा प्रकाशन गरेको विश्वको आर्थिक परिदृश्य (World Economic Outlook) का अनुसार सन् २०१७ मा ३.८ प्रतिशतले वृद्धि भएको विश्व अर्थतन्त्र सन् २०१८ मा ३.९ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान गरिएको छ । सन् २०१७ मा नेपाल, बंगलादेश र अफगानिस्तानबाहेक दक्षिण एशियाका अन्य सबै मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर अघिल्लो वर्षको तुलनामा बढेकोमा सन् २०१८ मा पनि ती मुलुकहरू बाहेक अन्य सबै मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर बढ्ने प्रक्षेपण गरिएको छ ।

विगत एक दशकको नेपालको आर्थिक वृद्धिदर ४.३ प्रतिशत रहेता पनि आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा ५.९ प्रतिशत पुग्ने अनुमान गरिएको थियो । पछिल्लो समय आपूर्ति प्रणालीमा आएको सुधार, ऊर्जाको उपलब्धता एवम् व्यापार क्षेत्रको विस्तार र निर्माण कार्यको गतिले आर्थिक वृद्धिमा सकारात्मक सुधार आएको देखिन्छ । नेपालको अर्थतन्त्रमा संरचनात्मक परिवर्तन हुँदै गएको छ । कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि र उपयोग क्षेत्रको योगदान घट्दै गएको छ भने सेवा क्षेत्रको योगदान बढ्दो छ । औद्योगिक वर्गीकरणअनुसारको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनलाई २ भागमा वर्गीकरण गर्दा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान घट्दै गएको छ भने गैरकृषि क्षेत्रको योगदान बढ्दै गएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल गार्हस्थ्य बचतको अनुपात ११.९ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा ३.१ प्रतिशत बिन्दुले वृद्धि भई १५.० प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल राष्ट्रिय बचतको अनुपात ४३.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ र यस्तो अनुपात गत वर्षमा ४५.३ प्रतिशत रहेको थियो । विगत १० वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल गार्हस्थ्य बचत अनुपातको औसत १०.२ प्रतिशत र कुल राष्ट्रिय बचत अनुपात औसत ३९.५ प्रतिशत रहेको छ ।

बैङ्किङ सेवाको विस्तारसँगै वित्तीय सेवामा जनताको पहुँच वृद्धि हुँदै गएको छ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कुल शाखाको सङ्ख्यामा वृद्धि हुँदै गएता पनि निक्षेप वृद्धिको तुलनामा कर्जाको विस्तार उच्च रहेकाले बैंक तथा वित्तीय संस्थाको लगानीयोग्य पुँजीमा चाप परेको देखिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को प्रथम आठ महिनामा निजी क्षेत्रतर्फ प्रवाहित कर्जा १४.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२२ खर्ब ४२ अर्ब ५ करोड पुगेको छ भने बैंक तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप उक्त अवधिमा ८.१ प्रतिशतले मात्र वृद्धि भई रु.२४ खर्ब ८७ अर्ब १४ करोड पुगेको छ । उक्त अवधिमा बैंकहरूले प्रदान गर्ने भारित औसत ब्याजदर ६.५ र कर्जामा लिने भारित औसत ब्याजदर १२.० प्रतिशत कायम भएको देखिन्छ । जसअनुसार कर्जा र निक्षेपको भारित औसत ब्याजदर अन्तर ५.५० प्रतिशत रहेको छ ।

मुलुकलाई अतिकम विकसित राष्ट्रबाट विकासशील राष्ट्रमा रूपान्तरण गर्न आर्थिक वृद्धिदर उच्च तथा दिगो हुनु आवश्यक छ । यसका लागि मुलुकको हालको आर्थिक वृद्धिदरलाई ७ देखि ८ प्रतिशतमा पु-याउनुपर्ने अवस्था रहेको छ । मुलुकमा भएको विद्युतको नियमित आपूर्ति, राजनैतिक स्थिरता तथा वैदेशिक लगानी बढ्ने अवस्थाका कारण देशको उद्योग, व्यापार, पर्यटन व्यवसायका साथै बैंक तथा वित्तीय क्षेत्रबाट प्रवाह हुने कर्जा तथा लगानीमा समेत वृद्धि हुने सम्भावना देखिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को प्रथम ८ महिनामा अघिल्लो वर्षको तुलनामा २ गुणाभन्दा बढीले उद्योग क्षेत्रमा विदेशी लगानीको प्रतिबद्धता आई रु. ३८ अर्ब ४ करोड पुगेकोले आगामी दिनमा देशको उत्पादन र रोजगारी दुवैमा वृद्धि हुने सङ्केत देखिएको छ । देशको राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा देखिएका उल्लिखित परिदृश्यबाट कोषको कारोबारमा समेत प्रभाव पर्ने देखिएको छ । देशको अर्थतन्त्रमा देखापर्ने सकारात्मक परिवर्तनबाट कोषजस्ता संस्थाको दीर्घकालीन बचत परिचालनमा थप अवसरहरू सिर्जना हुने अवस्था रहेको देखिन्छ ।

कोषले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा सञ्चयकर्ताहरूको मासिक बचतका रूपमा सङ्कलन गरेको रु.२९ अर्ब ६५ करोड रकम देशका विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले सङ्कलन गरेको वार्षिक निक्षेप रकमको करिब १६ प्रतिशत रहेको छ । यसबाट देशको वित्तीय स्रोत सङ्कलनमा कोषको भूमिका महत्त्वपूर्ण रहेको प्रष्ट हुन्छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषको कुल स्रोत रु.३ खर्ब १२ अर्ब र कुल कर्जा तथा लगानी रु. ३ खर्ब ८ अर्ब रहेको छ । कोषको उक्त कुल स्रोत र कर्जा देशको बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरुको कुल निक्षेप परिचालन र कुल प्रवाहित कर्जाको क्रमशः १२.५५ र १३.७७ प्रतिशत रहेको छ । यसरी कोषको कुल स्रोतलाई मुलुकको वित्तीय संरचनासँग तुलना गर्दा करिब ५.३ प्रतिशत रहेको छ ।

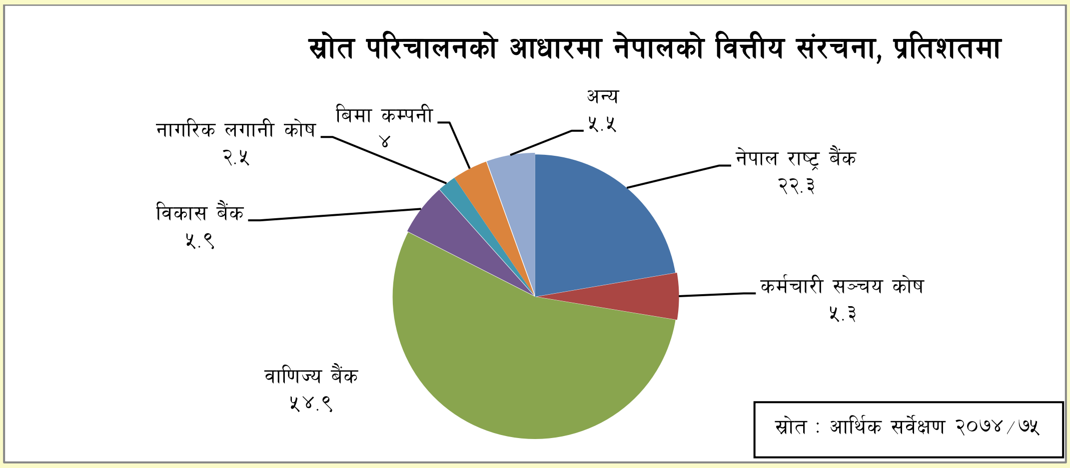

मुलुकको वित्तीय बजारमा समय समयमा देखिएका उतार चढाव, सानो आकारको पुँजी बजार, लगानीमैत्री वातावरणको अभावका कारण कोषको दीर्घकालीन वित्तीय स्रोतको प्रभावकारी व्यवस्थापन गरी सञ्चयकर्तालाई उचित प्रतिफल दिने विषय विगतमा निकै चुनौतीपूर्ण रह्यो । यसको परिणामस्वरूप सहजरूपमा प्रवाह हुने सञ्चयकर्ता सापटीको अंश बढ्दै गयो । पुँजी बजारका उपकरणहरूलगायत उत्पादनशील एवम् पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा लगानी विस्तार गर्ने कार्यमा भने सन्तोषजनक प्रगति हुन सकेको थिएन ।

देशभित्र औपचारिक एवम् अनौपचारिक क्षेत्रमा कार्यरत कामदार कर्मचारीहरूका लागि योगदानमुखी सामाजिक सुरक्षाको योजना लागू गर्न आवश्यक पहल भइरहेको र वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपाली कामदार कर्मचारीहरूको सन्दर्भमा सञ्चय कोष वा अन्य प्रकारको योगदानमुखी सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्था गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस भएको छ । नेपाल सरकारले २०७५ साउन १ गतेदेखि नियुक्त हुने राष्ट्रसेवक कर्मचारीका लागि योगदानमा आधारित निवृत्तभरण प्रणाली लागू गरेकोले कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ मा भएको नवौँ संशोधनबाट यस्ता योजना सञ्चालनसम्बन्धमा कोषलाई उपलब्ध अवसरको उपयोग गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना सिर्जना भएको छ ।

चुक्ता पुँजीको वृद्धिसँगै वाणिज्य बैंकहरूको लगानी गर्ने क्षमता वृद्धि भइरहेको, पूर्वाधार विकास बैंक स्थापनाको क्रममा रहेको, अन्य संस्थागत लगानीकर्ताहरूको समेत लगानी गर्ने क्षमता वृद्धि हुँदै गएको छ । देशको सङ्घीय संरचना अनुरूपका तीनवटै तहको निर्वाचन सम्पन्न भई विगत दुई दशक लामो राजनीतिक सङ्क्रमणको समाप्तिसँगै आर्थिक सम्वृद्धितर्फ उन्मुख भइरहेको र नेपाललाई अति कम विकसित मुलुकबाट विकासशील मुलुक बनाउने र सन् २०३० सम्ममा दिगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गर्न ठूलो परिमाणमा वित्तीय स्रोत र साधनको आवश्यकता पर्ने भएकाले भविष्यमा दीर्घकालीन बचतको प्रवर्द्धन गरी लगानीका क्षेत्रहरू विस्तारित हुने सम्भावना रहेको छ ।

३.३. कोषको सबल पक्ष, दुर्बल पक्ष एवम् अवसर र चुनौतीहरूको विश्लेषण

कोषको भावी रणनीति, दीर्घकालीन लक्ष्य, अवकाश कोष तथा सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्थापनसम्बन्धी नेपाल सरकारका मौजुदा नीतिगत व्यवस्था, कोषको वर्तमान व्यावसायिक, वित्तीय एवम् साङ्गठनिक अवस्था एवम् आन्तरिक तथा बाह्य वातावरणसमेतको आधारमा कोषका सबल पक्ष, दुर्बल पक्ष एवम् अवसर र चुनौतीहरूलाई देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ :

(क) सबल पक्षहरू (Strength)

सबल पक्षहरू

- कोषको दायरा र कार्यक्षेत्रमा व्यापक सुधार,
- कानुनबाट नै कोषको स्रोतको निरन्तरताको प्रत्याभूतिका कारण प्रत्येक वर्ष स्रोतमा वृद्धिको सुनिश्चितता,
- कानुनद्वारा सञ्चित कोषमा रहेका रकमको सुरक्षाको प्रत्याभूति,
- अवकाश कोषको रूपमा कोषको आयमा आयकर नलाग्ने व्यवस्था,
- आवास परियोजनाको लागि जग्गाको हदबन्दी नलाग्ने सुनिश्चितता,
- सामाजिक सुरक्षाका क्षेत्रमा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा सहकार्य,
- आधुनिक सूचना प्रविधिको प्रभावकारी उपयोगको संरचना,
- कोषरहित दायित्व (Non Funded Liabilities) नरहेको,
- मितव्ययी कार्य प्रणाली र छरितो सङ्गठन,
- नियमित रूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न तथा वित्तीय अनुशासन र जवाफदेहिता कायम,
- सङ्घीय संरचना अनुरूप कार्यलय सञ्चालन,
- नयाँ कार्यक्रमहरूका माध्यमबाट सञ्चयकर्तालाई सुरक्षण र थप सहुलियत

माध्यमहरू

- सम्भावित दायरा विस्तारका लागि नयाँ योजना सञ्चालन,
- प्रभावकारी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, स्पष्ट नीति, निर्देशिका, कार्यप्रकियाको सुनिश्चितता,
- अन्तर्राष्ट्रियस्तरका प्रचलित मार्गदर्शनको पालना
- सुरक्षा र प्रतिफलको प्रत्याभूति गर्दै नेपाल सरकारको सहयोगमा राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त परियोजनामा दीर्घकालीन पुँजी परिचालन
- दिगो सामाजिक सुरक्षा योजना सञ्चालन,

परिदृश्यहरू

- दायरा तथा कार्यक्षेत्र विस्तार,
- नयाँ योजना सञ्चालन,
- कुल स्रोतमा उच्च वृद्धि,
- दीर्घकालीन तथा राष्ट्रिय महत्त्वका परियोजनामा स्रोतको उपयोग,
- अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन अनुरूप प्रभावकारी सेवा प्रवाह तथा स्रोत परिचालन,
- स्वस्थ तथा प्रविधिमैत्री वित्तीय संस्था,

(ख) दुर्बल पक्षहरू (Weaknesses)

दुर्बल पक्षहरू	माध्यमहरू	परिदृश्यहरू
• सञ्चय कोषलगायतका अन्य अवकाश कोषहरूको नियमनका लागि उपयुक्त संस्थागत संयन्त्रको अभाव, • सञ्चयकर्ताको अपेक्षा अनुरूपको सेवा प्रवाहमा प्रविधिको उच्चतम उपयोग हुन नसक्नु, • कर्मचारीमा व्यावसायिक एवम् प्राविधिक ज्ञान र व्यवस्थापकीय शीपको अपर्याप्तता, • कर्मचारीको सुविधालाई कार्य सम्पादनस्तर र कोषको मुनाफासँग आबद्ध गर्न नसक्नु, • सञ्चयकर्ताको अपेक्षा अनुरूप सेवाको गुणस्तरीयता र सुविधाको पर्याप्तता कायम गर्न कठिनाइ रहेको, • कोषको सेवा सुविधामा समान पहुँच कायम गर्न नसकिएको, • सञ्चयकर्ता सापटीको मात्रा बढ्दै गएकोले जोखिम वृद्धि हुँदै गएको, • कोषको स्वामित्वमा रहेका भवन तथा जग्गाहरूको व्यावसायिक उपयोग गर्न नसकिएको, • कमजोर सूचना तथा अनुगमन प्रणाली, • बेचालु खाताको व्यवस्थापन,	• कोषका विद्यमान नीति, ऐन तथा कानुन निर्माण तथ संशोधन • सञ्चयकर्तामैत्री सेवा प्रवाह प्रक्रियाको व्यवस्था, • आधुनिक बैंकिङ प्रणाली र सूचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोग, • मानवस्रोत व्यवस्थापन नीति तथा योजना कार्यान्वयन, • जोखिम व्यवस्थापन/न्यूनीकरण का लागि संयन्त्रको प्रभावकारी परिचालन, • सामाजिक सुरक्षा योजनाको अध्ययन, अनुसन्धानमार्फत योजना विकास • जग्गा तथा भवन उपयोग नीति कार्यान्वयन, • कुल लगानी र सञ्चयकर्ता सापटीको सीमा कायम,	• नीति तथा कानुन निर्माण तथा परिमार्जन, • कर्मचारीको उत्पादकत्वमा वृद्धि • सेवाको गुणस्तरमा वृद्धि तथा प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाह, • निर्णय प्रक्रियामा प्रभावकारिता, • सञ्चयकर्तालाई अधिकतम सन्तुष्टि प्रदान, • नियन्त्रित जोखिम प्रणाली,

(ग) अवसरहरू (Opportunities)

अवसरहरू	माध्यमहरू	परिदृश्यहरू
• सङ्घीय संरचना अनुरूप मुलुकको आर्थिक तथा पूर्वाधार विकासका लागि ठूलो परिमाणको आन्तरिक वित्तीय स्रोतको माग हुने सम्भावना रहेको, • सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा आएको विकास एवम् विस्तार अनुरूप कोषलाई क्रमशः मुलुकको सामाजिक सुरक्षा संस्थाको रूपमा विकास गर्न सकिने, • सञ्चयकर्ता दायरा विस्तारको प्रचुर सम्भावना, • वित्तीय बजारमा कोषले नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने, • पूर्वाधार विकास एवम् जलविद्युतसँग सम्बन्धित थप परियोजनाहरूमा कोषको स्रोत परिचालन गर्न सकिने सम्भावना रहेको, • सङ्गठित क्षेत्रमा कार्यरत कामदार तथा कर्मचारी साथै स्वरोजगारमा संलग्न व्यक्तिहरूलाई कोषको दायरामा ल्याउन सकिने अवस्था, • निवृत्तभरण कोषलगायत अन्य सामाजिक सुरक्षा संस्थाको रूपमा विकास गर्न सकिने कानुनी आधार रहेको ।	• कोषका विद्यमान नीति, ऐन तथा कानुन निर्माण तथा संशोधन, • दायरा विस्तार र विभिन्न योजनाका लागि अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन योजनाको तयारी तथा कार्यान्वयन, • जोखिम न्यूनीकरण उपायहरूको अवलम्बन • स्रोत परिचालनमा नेपाल सरकार, अर्थमन्त्रालयसँग समन्वय, • अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका प्रचलित मार्गदर्शनको पालना,	• दायरा विस्तार तथा विभिन्न योजना विकास • नेपाल सरकार,अर्थमन्त्रालयसँग दिगो सम्बन्ध विकास, • दीर्घकालीन तथा राष्ट्रिय महत्त्वका परियोजनामा स्रोतको उपयोग • आवश्यक नीति तथा कानुन निर्माण तथा परिमार्जन • वित्तीय तथा सामाजिक सुरक्षाका क्षेत्रमा नेतृत्वदायी संस्थाका रूपमा स्थापना,

(घ) चुनौतीहरू (Threats)

चुनौतीहरू	माध्यमहरू	परिदृश्यहरू
• आयकर ऐनको व्यवस्था अनुरूप अवकाश कोष र सामाजिक सुरक्षा योजना कार्यान्वयनका लागि विभिन्न निकायको स्थापनाका कारण कोषको संस्थागत क्षमताको विकास गर्नु, • नियमनकारी निकायको अभाव रहनु, • लगानीमैत्री वातावरणको अभाव हुनु, • ब्याजदरको अस्थिरता र उच्च मुद्रास्फीति दर कायम रहेका कारण सकारात्मक प्रतिफल कायम गर्नु, • दीर्घकालीन तथा राष्ट्रिय महत्त्वका परियोजनामा स्रोतपरिचालन गर्न राष्ट्रिय नीतिको अभाव रहनु, • कोषको वित्तीय विवरण अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको मापदण्ड अनुरूप बनाउनु,	• सञ्चयकर्तालाई उचित प्रतिफल र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह र नयाँ योजना कार्यान्वयन • गुनासो व्यवस्थापनका लागि उचित संयन्त्रको निर्माण र कार्यान्वयन • सरकारी नियमनकारी संयन्त्र निर्माणमा सहयोग, • **Cost of Fund/ Base rate** को आधारमा सञ्चयकर्ताको प्रतिफल निर्धारण प्रणाली विकास, • लेखाङ्कनका अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलनहरूको अनुसरण,	• नियमनकारी निकायको निर्माण • लेखाङ्कनका अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलनहरू कार्यान्वयन • प्रतिफल तथा सेवा प्रवाहका आधारमा सञ्चयकर्तालाई सन्तुष्टि प्रदान • कोषको ब्याजदरलाई मुद्रास्फीति दरसमेतका आधारमा निर्धारण, • **NFRS** अनुरूप कोषको वित्तीय विवरण तयार,

परिच्छेद - ४

कोषको मुख्य कारोवार

४.१ सञ्चयकर्ताको आबद्धता (Membership)

कोषमा हाल देहाय अनुरूप विभिन्न क्षेत्रका करिब ६ लाख सञ्चयकर्ता आबद्ध रहेका छन् :

क्षेत्र	२०७३/७४	२०७४/७५	वृद्धि प्रतिशत
निजामती कर्मचारी	९७,०००	१००,०००	३.०९
नेपाली सेना	१०६,०००	१०७,०००	०.९४
नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी	११०,०००	१११,०००	०.९१
सार्वजनिक संस्थान र सङ्गठित क्षेत्रका कर्मचारी तथा कामदारहरू	१४०,०००	१६६,०००	१८.५७
सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका शिक्षक कर्मचारीहरू	९७,०००	११६,०००	१९.५९
जम्मा	५५०,०००	६००,०००	९.०९

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा आ.व. २०७३/७४ को तुलनामा २०७४/७५ मा सञ्चयकर्ता सङ्ख्यामा औसत करीब ९ प्रतिशत वृद्धि भएको देखिन्छ । कुल सञ्चयकर्तामध्ये निजामतीतर्फ १६.६७ प्रतिशत, नेपाली सेनातर्फ १७.८३ प्रतिशत, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीतर्फ १८.५० प्रतिशत, सार्वजनिक संस्थान र सङ्गठित क्षेत्रतर्फ २७.६७ प्रतिशत र सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयतर्फ १९.३३ प्रतिशत सञ्चयकर्ता रहेका छन् ।

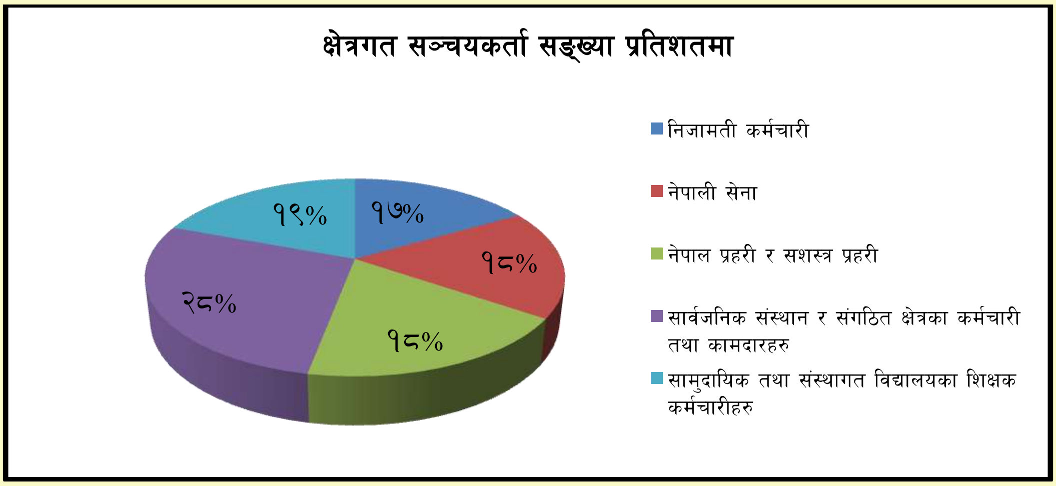

४.२ सञ्चयकर्ताको सङ्ख्यामा वृद्धिको प्रवृत्ति (Trends of EPF Contributors)

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषमा सक्रिय सञ्चयकर्ताको सङ्ख्या ६ लाख पुगेको छ । गत वर्ष यो सङ्ख्या करिब ५ लाख ५० हजार रहेको थियो । विगत पाँच वर्षको तथ्याङ्कका आधारमा सञ्चयकर्ताको औसत वार्षिक वृद्धिदर ४.४७ प्रतिशत रहेको छ ।

कोषको विगत पाँच वर्षको सञ्चयकर्ता सङ्ख्या र वृद्धि प्रतिशत देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सङ्ख्या (हजारमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	६००	९.०९
२०७३/७४	५५०	४.७६
२०७२/७३	५२५	५.००
२०७१/७२	५००	२.०४
२०७०/७१	४९०	१.४५

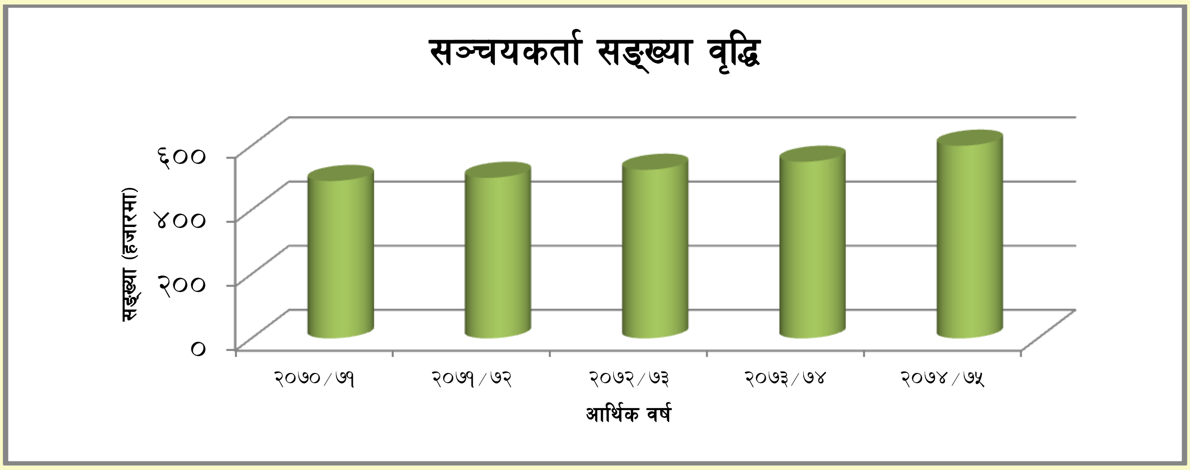

४.३ सञ्चयकोष रकम वृद्धिको प्रवृत्ति (Trends of Provident Fund Increament)

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषमा सञ्चयकर्ताको कुल रकम रु. २७८ अर्ब ७५ करोड ३० लाख रहेको छ। विगत पाँच वर्षको तथ्याङ्कका आधारमा कुल कोष रकममा औसत वार्षिक वृद्धिदर १४.८६ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। कोषको विगत ५ वर्षको सञ्चयकर्ताको कोष रकम र वृद्धि प्रतिशत देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	कुल सञ्चय कोष रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	२७,८७५.३०	१३.०७
२०७३/७४	२४,६५३.४४	१३.२९
२०७२/७३	२१,७६०.५८	१६.०२
२०७१/७२	१८,७५६.५३	१४.६८
२०७०/७१	१६,३५४.८६	१६.२३

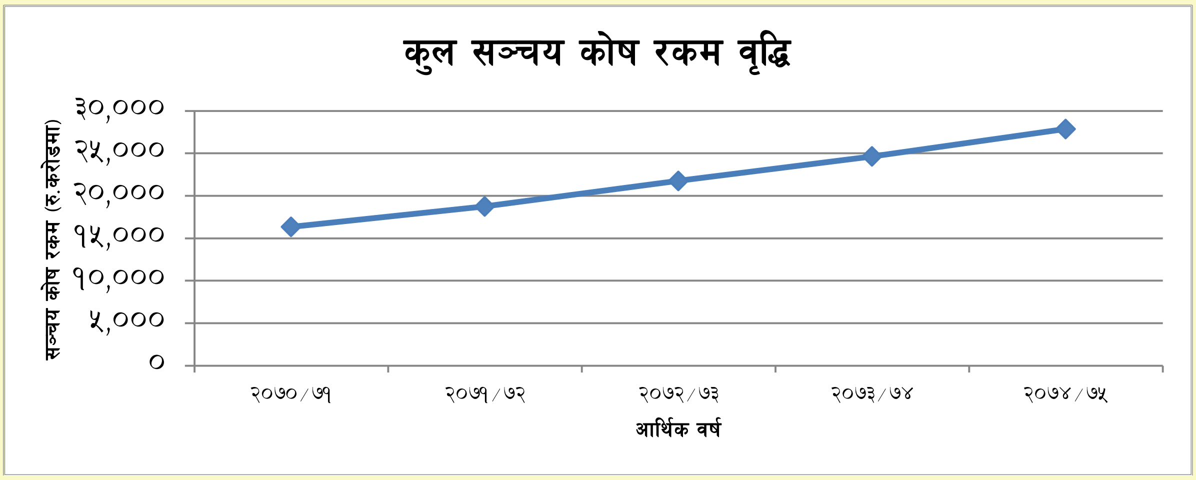

४.४ सञ्चयकर्ताको कोष संकलनको प्रवृत्ति (Trends of PF Collection)

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा सञ्चयकर्ता कार्यालयबाट सञ्चय कोष बापत कट्टी भएको रकम रु.२९ अर्ब ६५ करोड २१ लाख रहेको छ । कोष कट्टी सङ्कलनको रकम कुनै आर्थिक वर्षमा बढी दरमा वृद्धि भएको छ भने कुनै आर्थिक वर्षमा कम दरले बढेको देखिन्छ । विगत पाँच वर्षको तथ्याङ्का आधारमा सङ्कलनको औसत वार्षिक वृद्धिदर १२.८९ प्रतिशत रहेको छ । कोषको विगत पाँच वर्षको सङ्कलन रकम र सोको वृद्धिदर देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सङ्कलित रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	२,९६५.२१	६.७७
२०७३/७४	२,७७७.११	२६.८८
२०७२/७३	२,१८८.७९	७.७२
२०७१/७२	२,०३१.८८	१२.९८
२०७०/७१	१,७९८.३९	१७.४९

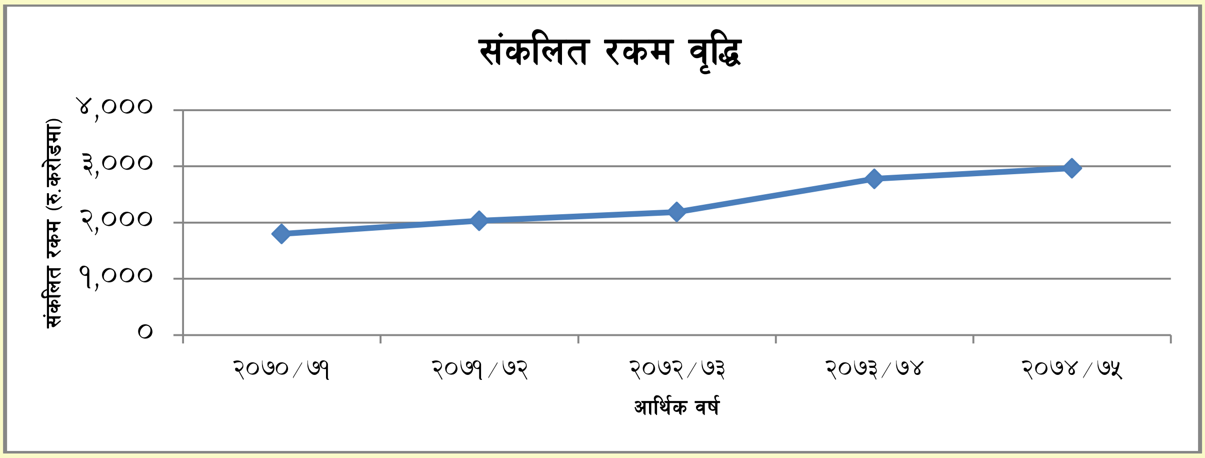

४.५ सञ्चय कोष रकम भुक्तानीको प्रवृत्ति (Trends of PF Payment)

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषबाट सञ्चयकर्तालाई रु.८ अर्ब ९ करोड ३२ लाख कोष रकम भुक्तानी गरिएको छ । विगत पाँच वर्षको तथ्याङ्कका आधारमा कोष रकम भुक्तानीमा औसत वार्षिक वृद्धिदर १०.६७ प्रतिशत रहेको छ । कोषको विगत ५ वर्षको सञ्चयकर्ताको कोष रकम भुक्तानी तथा सोको वृद्धिदर देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	कोष भुक्तानी रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	८०९.३२	(४०.७१)
२०७३/७४	१,३६४.९४	२२.४६
२०७२/७३	१,११४.५९	१३.३५
२०७१/७२	९८३.३६	३०.३९
२०७०/७१	७५४.१८	२१.२३

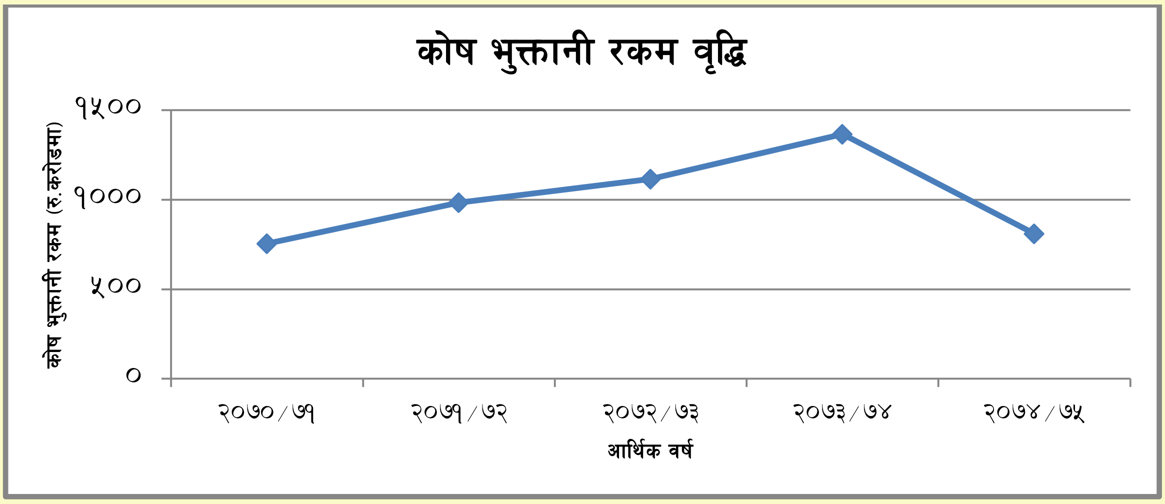

परिच्छेद – ५

कोषका मुख्य सेवा तथा सुविधाहरू

कोषले सञ्चयकर्ताको सञ्चित रकममा वार्षिक रूपमा निश्चित दरले ब्याज र मुनाफा उपलब्ध गराउँदै आएको छ । साथै, कोषले सञ्चयकर्ताका लागि विविध प्रकारका सापटी सुविधाहरूसमेत उपलब्ध गराउँदै आएको छ। सोको सङ्क्षिप्त विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

५.१ कोष रकममा वित्तीय प्रतिफल

कोषले सञ्चयकर्ताको सञ्चित रकममा उचित प्रतिफल उपलब्ध गराउने उद्देश्य अनुरूप वार्षिक रूपमा निश्चित दरले ब्याज र बचत रकमबाट थप मुनाफा वितरण गर्दै आएको छ।

५.१.१ ब्याजदरको अवस्था (Interest on PF)

कोषले सञ्चयकर्ताको सञ्चित रकममा वार्षिक रूपमा ब्याज प्रदान गर्ने गरेको छ । विगत पाँच वर्षमा प्रदान गरेको ब्याजदर देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	ब्याज दर (प्रतिशतमा)
२०७४/७५	८.००
२०७३/७४	६.७५
२०७२/७३	६.७५
२०७१/७२	७.५०
२०७०/७१	८.००

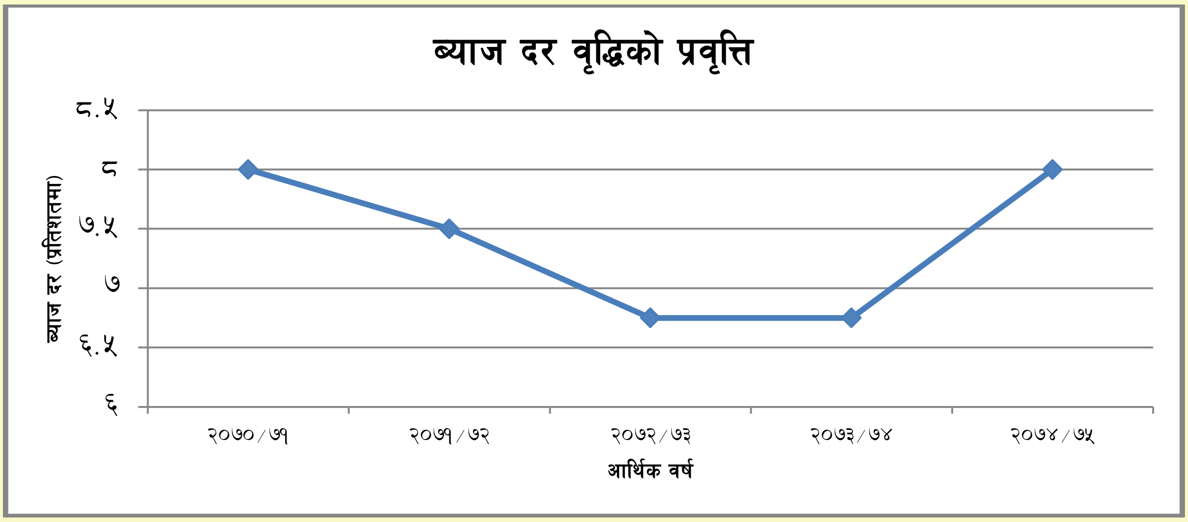

५.१.२. मुनाफा वितरणको अवस्था (Profit Return on PF)

कोषले विगत पाँच वर्षमा सञ्चयकर्तालाई प्रदान गरेको मुनाफाको विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	मुनाफा दर	मुनाफा रकम (रु. करोडमा)
२०७४/७५	१.१०	२७५.८५
२०७३/७४	०.७५	१५०.३२
२०७२/७३	०.६५	१२७.९९
२०७१/७२	०.८५	१३६.४७
२०७०/७१	०.८५	१२०.८४

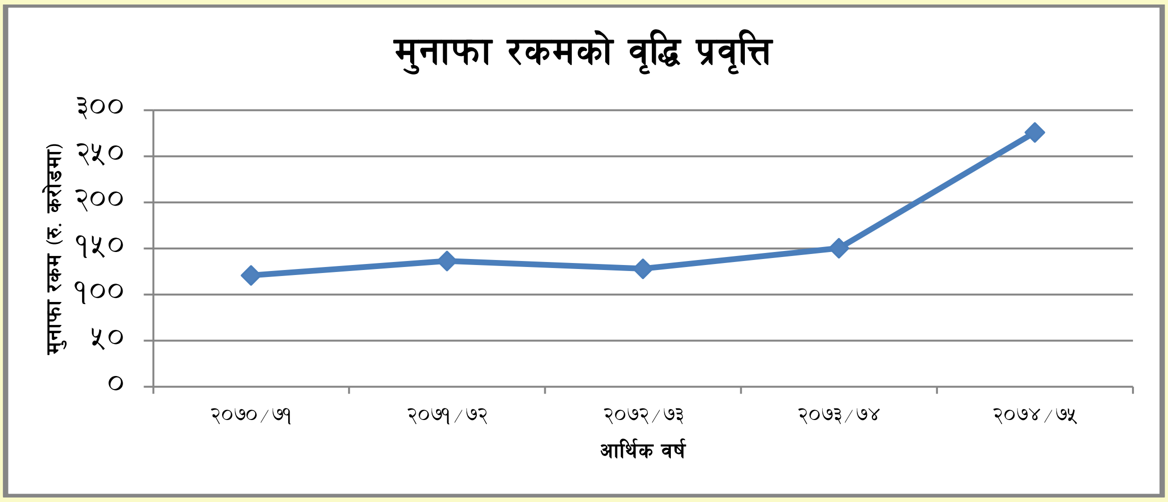

५.१.३. कोषको वित्तीय प्रतिफलको तुलनात्मक विवरण

कोषले विगत पाँच वर्षमा प्रदान गरेको कुल प्रतिफल दरलाई मुलुकको मुद्रास्फीतिसँग तुलना गर्दा देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	ब्याज दर	मुनाफा दर	कुल प्रतिफल दर	मुद्रास्फीति दर	वास्तविक प्रतिफल दर
२०७४/७५	८.००	१.१०	९.१०	४.२	४.९
२०७३/७४	६.७५	०.७५	७.५०	४.५	३.०
२०७२/७३	६.७५	०.६५	७.४०	९.९	-२.५
२०७१/७२	७.५०	०.८५	८.३५	७.२	१.१५
२०७०/७१	८.००	०.८५	८.८५	९.०	-०.१५

कोषले सञ्चयकर्तालाई विगत ५ वर्षमा औसत ८.२४ प्रतिशत प्रतिफल उपलब्ध गराउँदै आएको र विगत ५ वर्षको औसत मुद्रास्फीति दर ६.९६ प्रतिशत रहेकोमा सञ्चयकर्ताको कोष रकममा औसत १.२८ प्रतिशतका दरले वास्तविक प्रतिफल प्रदान गर्न सफल भएको छ ।

कोषले विगत पाँच वर्षमा सञ्चयकर्तालाई प्रदान गरेको कुल प्रतिफल, मुद्रास्फीति र वास्तविक प्रतिफलको तुलनात्मक विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

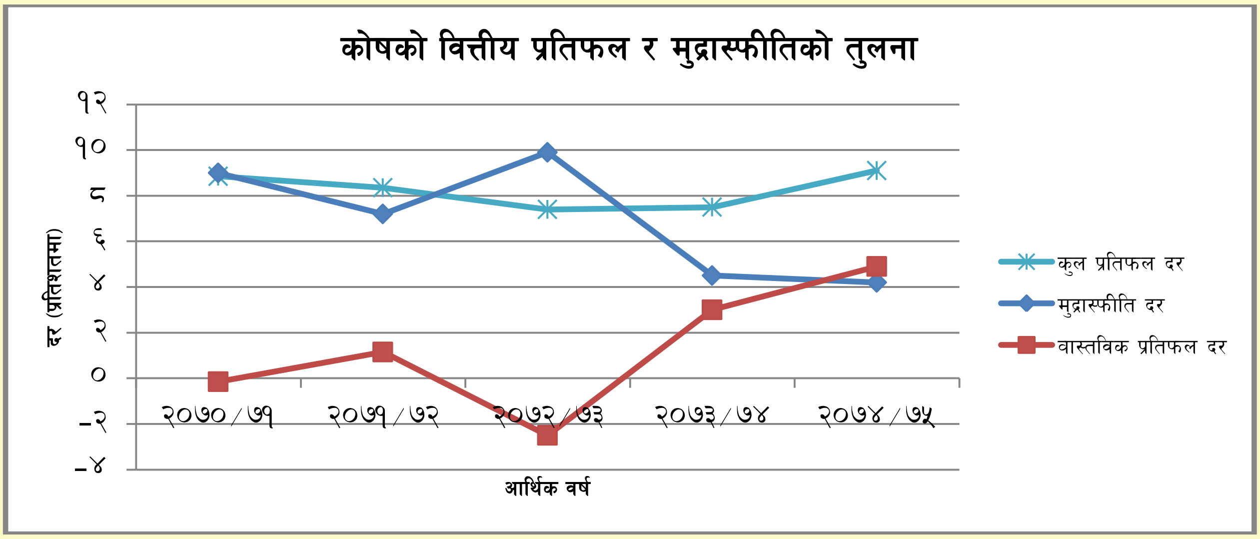

५.२ सापटी सुविधा (Loan Schemes)

कोषले सञ्चयकर्ताको सेवाकालीन आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्ने उद्देश्यले विभिन्न प्रकारका सापटी सुविधाहरू उपलब्ध गराउँदै आएको छ । सरल र सहज रूपमा उपलब्ध हुने सापटी सुविधाहरूबाट कोषले सङ्कलन गरेको स्रोतलाई सञ्चयकर्ताको हितमा परिचालन गर्नसमेत मद्दत पुगेको छ । सापटी सुविधाबाट सञ्चयकर्तालाई घर निर्माण तथा छोरा/छोरीको उच्च शिक्षालगायत अन्य सामाजिक कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग पुगेको छ । कोषले उपलब्ध गराउँदै आएको सापटीहरूको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्मको स्थिति देहाय अनुरूप रहेको छ :

सञ्चयकर्ता सापटीको शीर्षकगत अवस्था (प्रतिशतमा)

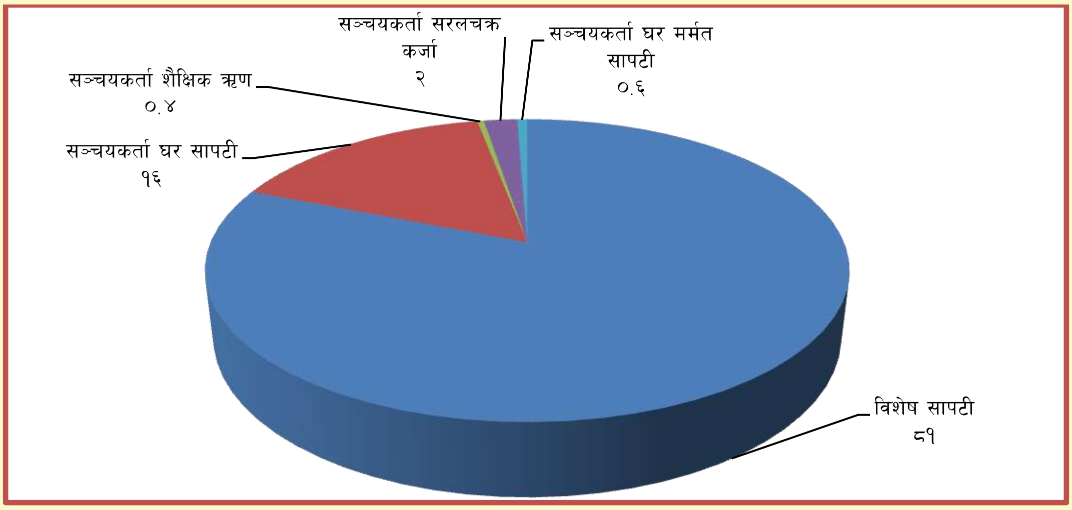

५.२.१ विशेष सापटी

सञ्चयकर्ताहरूको वित्तीय आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी कोषबाट वि.सं. २०५७ सालदेखि विशेष सापटी प्रदान गर्न सुरु गरिएको हो ।

दुई वर्ष नियमित कोषकट्टी गरेका सञ्चयकर्ताले सञ्चय कोष रकमको सुरक्षणमा ९० प्रतिशतसम्म रकम सापटीको रूपमा उपयोग गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । कोषले विगत पाँच वर्षमा प्रदान गरेको सापटी रकम औसतमा १६.२२ प्रतिशतले वृद्धि भएको र सोको वृद्धि प्रतिशत देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सापटी रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	१३,६९९.०४	१५.५३
२०७३/७४	११,८५३.३६	१६.७६
२०७२/७३	१०,१५०.५३	१५.८७
२०७१/७२	८,७६०.११	१५.९९
२०७०/७१	७,५५२.३६	१६.९६

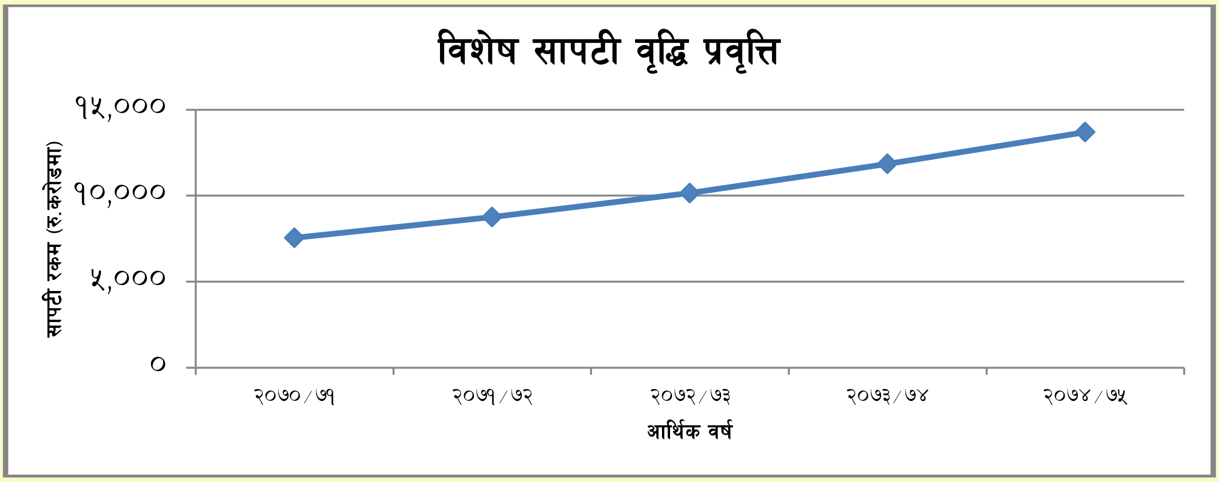

५.२.२ सञ्चयकर्ता घर सापटी

सामाजिक सुरक्षाको अवधारणा अनुरूप सञ्चयकर्ताको लागि आवासको व्यवस्था गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०५७ साल मार्गदेखि घर सापटी प्रदान गर्न सुरु गरिएको हो । कम्तीमा दुई वर्षसम्म नियमित सञ्चय कोष कट्टी गरेका सञ्चयकर्तालाई नयाँ घर निर्माण गर्न, भइरहेको घरमा तला थप गर्न, घर वा आवास गृह (अपार्टमेन्ट) खरिद गर्न सापटी प्रदान गरिन्छ । निर्माण वा खरिद गरिने घरजग्गाको धितोमा प्रदान गरिने घर सापटीको अधिकतम सीमा रु. १ करोड छ । धितो मूल्यांङ्कनबाट कायम भएको रकममा नबढ्ने गरी सञ्चयकर्ताको तलवमानको बढीमा १५ वर्ष बराबरको रकम सापटी दिने व्यवस्था रहेको छ ।

विगत पाँच वर्षमा घर सापटी रकम औसतमा १४.७५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । सोको वृद्धिदर देहाय अनुरुप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सापटी रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	२,७४१.१३	३०.५३
२०७३/७४	२,०९९.९८	३३.५४
२०७२/७३	१,५७२.५६	०.१०
२०७१/७२	१,५७१.००	२.४९
२०७०/७१	१,५३२.७८	७.०९

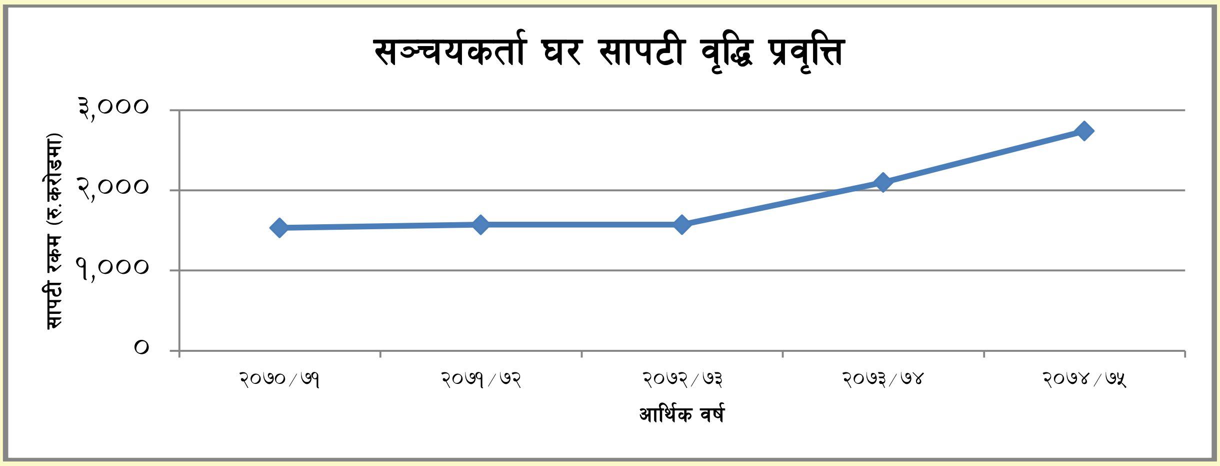

५.२.३ सञ्चयकर्ता शैक्षिक सापटी

सञ्चयकर्ता स्वयम् वा सञ्चयकर्ताको पति/पत्नी/छोरा/छोरीको उच्च शिक्षाको आवश्यकता परिपूर्तिका लागि सरल र सहज रूपमा सापटी सुविधा प्रदान गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०५८ साल मार्गदेखि सञ्चयकर्ता शैक्षिक सापटी प्रदान गर्न सुरु गरिएको हो ।

कम्तीमा दुई वर्षसम्म नियमित सञ्चय कोष कट्टी गरेका र उमेर वा पदावधिको आधारमा तीन वर्ष सेवा अवधि बाँकी भएका सञ्चयकर्ता वा सञ्चयकर्ताका पति/पत्नी/छोरा/छोरीलाई जुनसुकै विषयमा स्वदेश तथा विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न सापटी प्रदान गरिन्छ । घर जग्गा वा कोष कट्टी रकमको धितोको आधारमा प्रदान गरिने यो सापटीको अधिकतम सीमा रु. २५ लाख रहेको छ ।

विगत पाँच वर्षमा यो सापटी रकममा औसत १.०५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । सोको वृद्धिदर देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सापटी रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	७१.२२	९.२४
२०७३/७४	६५.१९	१२.२२
२०७२/७३	५८.०९	(०.५८)
२०७१/७२	५८.४३	(५.४१)
२०७०/७१	६१.७७	(१०.२४)

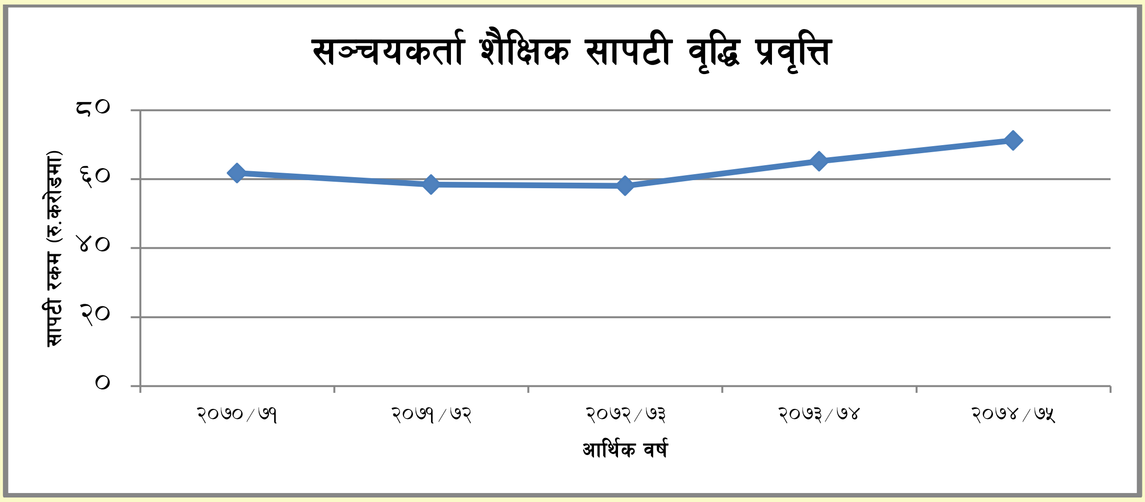

५.२.४ सञ्चयकर्ता सरलचक्र कर्जा

सञ्चयकर्ताहरूको सामाजिक कार्यलगायतका भैपरी आउने आवश्यकता पूरा गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०६९ साल वैशाखदेखि सञ्चयकर्ता सरलचक्र कर्जा प्रदान गर्न सुरु गरिएको हो । कम्तीमा दुई बर्षसम्म नियमित सञ्चयकोष कट्टी गरेका र उमेर वा पदावधिको आधारमा दुई वर्ष सेवाअवधि बाँकी भएका सञ्चयकर्तालाई घर वा जग्गाको धितोमा बढीमा रु.३० लाखसम्म सरलचक्र कर्जा प्रदान गरिन्छ ।

विगत पाँच वर्षमा यो सापटी रकममा औसत ४८.८३ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । सोको वृद्धि देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सापटी रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	३३७.३२	६१.८४
२०७३/७४	२०८.४२	९९.४४
२०७२/७३	१०४.५०	१४.२१
२०७१/७२	९१.५०	३८.१८
२०७०/७१	६६.२२	३०.४६

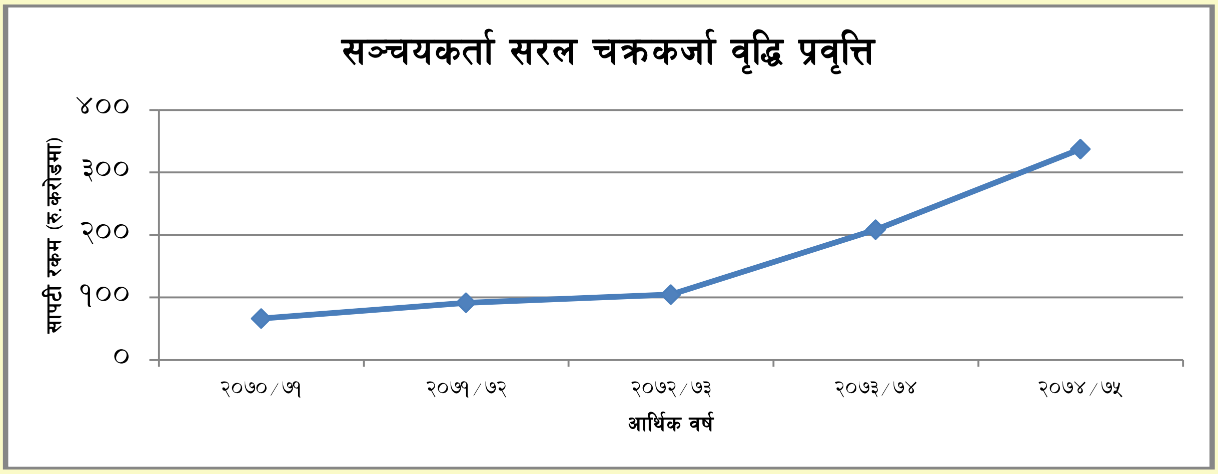

५.२.५ सञ्चयकर्ता घर मर्मत सापटी

सामाजिक सुरक्षाको अवधारणा अनुरूप सञ्चयकर्ताको लागि वि.सं. २०७३ देखि सञ्चयकर्ता घर मर्मत सापटी प्रदान गर्न सुरु गरिएको हो । कम्तीमा एक वर्षसम्म नियमित सञ्चय कोष कट्टी गरेका र उमेर वा पदावधिको आधारमा दुई वर्ष सेवाअवधि बाँकी भएका सञ्चयकर्तालाई घर वा जग्गाको धितोमा बढीमा रु. २५ लाखसम्म घर मर्मत सापटी प्रदान गरिन्छ ।

यस शीर्षकअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्ममा रु. ९७ करोड ६० लाख सापटी प्रदान गरिएको छ जुन आ.व. २०७३/७४ भन्दा १२१.६८ प्रतिशतले बढी रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष	सापटी रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	९७.६०	१२१.६८
२०७३/७४	४४.०३	-

५.२.६ सञ्चयकर्ता कुल सापटीको प्रवृत्ति (Trends of Contributors Loan)

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा सञ्चयकर्ता कर्मचारीहरूले कोषबाट प्रदान गरिएको सम्पूर्ण शीर्षकहरूमा रु. १६९ अर्ब ४७ करोड ८ लाख कर्जा तथा सापटी उपभोग गरेका छन् । विगत पाँच वर्षको तथ्याङ्कका आधारमा कुल सञ्चयकर्ता सापटी रकमको औसत वार्षिक वृद्धिदर १६.३० प्रतिशत रहेको छ । कोषको विगत पाँच वर्षको कुल सापटी रकमको विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सापटी रकम (रु.करोडमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	१६,९४७.०८	१८.७१
२०७३/७४	१४,२७५.७१	२०.०९
२०७२/७३	११,८८७.२३	१३.४१
२०७१/७२	१०,४८१.९४	१३.७६
२०७०/७१	९,२१४.३७	१५.५२

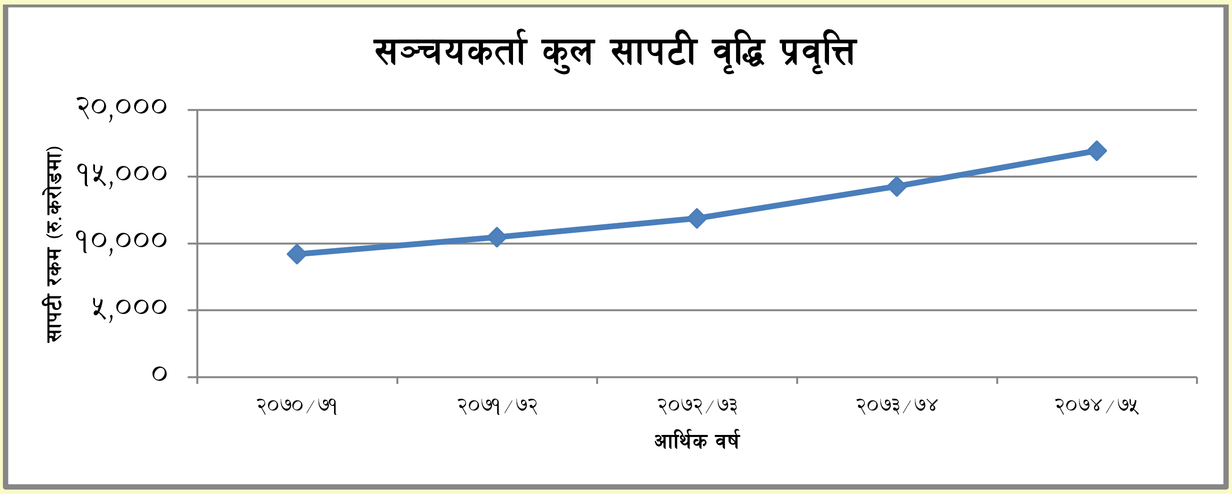

कोषले विगत पाँच वर्षमा सञ्चयकर्तालाई प्रवाह गरेको कुल सापटी रकम र कुल स्रोतको वृद्धि प्रवृति विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

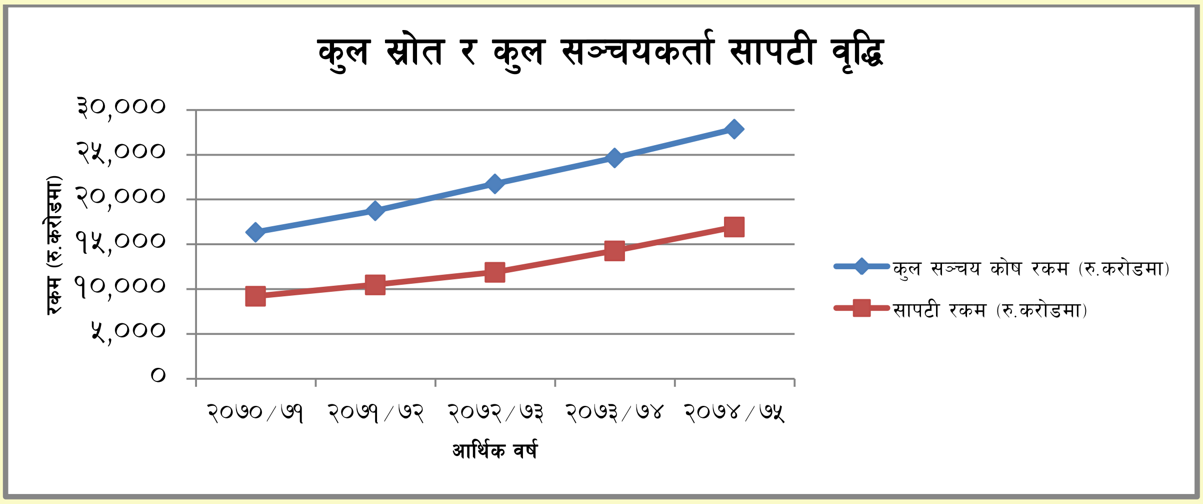

५.३ सामाजिक सुरक्षा सुविधा (Social Security Benefits)

कर्मचारी सञ्चय कोषको प्रमुख जिम्मेवारी सञ्चयकर्ताको सञ्चय कोषको व्यवस्थापन गरी अवकाश पश्चात् ब्याज तथा मुनाफासहित एकमुष्ठ रकम फिर्ता गर्ने रहेतापनि मुलुकको एकमात्र सामाजिक सुरक्षा प्रदायक संस्थाको हैसियतले कोषले आफ्नै स्रोतबाट सञ्चयकर्तालाई सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममार्फत विभिन्न सामाजिक सुरक्षा सुविधाहरू प्रदान गरी लाभान्वित तुल्याउँदै आईरहेको छ ।

कोषले आर्जन गरेको प्रत्येक वर्षको मुनाफाको करिब ९५ प्रतिशत रकम सञ्चयकर्ताको हितको लागि खडा गरिएका विभिन्न कोषहरूमा जम्मा गरी सामाजिक सुरक्षा सुविधाहरू प्रदान गर्दै आएको छ । कोषले उपलब्ध गराउँदै आएको सामाजिक सुरक्षा सुविधाहरूको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्मको स्थिति देहाय अनुरूप रहेको छ :

५.३.१ काजकिरिया अनुदान योजना

सञ्चयकर्ताको सेवाकालमा नै मृत्यु भएमा निजको हकवालालाई आर्थिक अनुदान स्वरूप प्रदान गरिने यो सुविधाको प्रारम्भ वि.सं. २०४८ सालबाट गरिएको हो । प्रारम्भमा एक हजार पाँचसय आर्थिक अनुदान दिन सुरु गरिएको यो सुविधालाई वृद्धि गरी आ.व. २०७२/७३ मा तीस हजार रुपैयाँ दिने व्यवस्था रहेको र यस सुविधाअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा ८७९ जना सञ्चयकर्ताका आश्रित परिवारले रु.२ करोड ६० लाख ९५ हजार सुविधा उपभोग गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा ९०९ जना सञ्चयकर्ताले रु.२ करोड ७२ लाख ८३ हजार सुविधा लिएका छन् ।

कोषले विगत पाँच वर्षमा प्रदान गरेको अनुदान रकमको विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सुविधा रकम (रु.हजारमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	२७,२८३	४.५५
२०७३/७४	२६,०९५	(२.४१)
२०७२/७३	२६,७३९	२८.९०
२०७१/७२	२०,७४४	(४.३६)
२०७०/७१	२१,६९०	०.७५

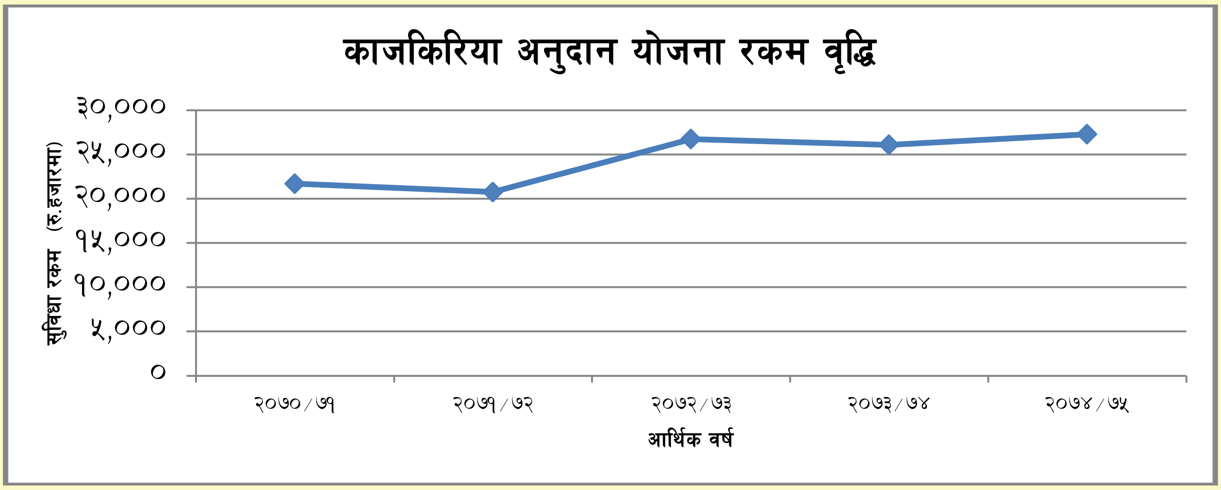

५.३.२ दुर्घटना क्षतिपूर्ति योजना

दुर्घटनामा परी सेवाकालमा सञ्चयकर्ताको मृत्यु वा पूर्ण अङ्गभङ्ग भएमा निज वा निजको हकवालालाई आर्थिक सहयोग स्वरूप प्रदान गरिने यो सुविधा वि. सं. २०५२ सालबाट सुरु गरिएको हो । प्रारम्भमा पचास हजारबाट आर्थिक सहयोग प्रदान गर्न सुरु गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७२/७३ देखि रु. १ लाख २५ हजार रुपैंयाँ आर्थिक सहयोग प्रदान गरिदैं आएको छ । यस सुविधाअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा १४७ जना सञ्चयकर्ता/आश्रित परिवारले रु. १ करोड ७४ लाख २० हजार सुविधा उपभोग गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा ११४ जना सञ्चयकर्ता वा निजका परिवारले रु.१ करोड ४२ लाख २५ हजार सुविधा उपभोग गरेका छन् ।

कोषले विगत पाँचवर्षमा प्रदान गरेको सुविधा रकमको विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सुविधा रकम (रु.हजारमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	१४,२२५	(१८.२८)
२०७३/७४	१७,४२०	(१३.६८)
२०७२/७३	२०,१८०	११६.९९
२०७१/७२	९,३००	(२१.९५)
२०७०/७१	११,९१५	(२४.९९)

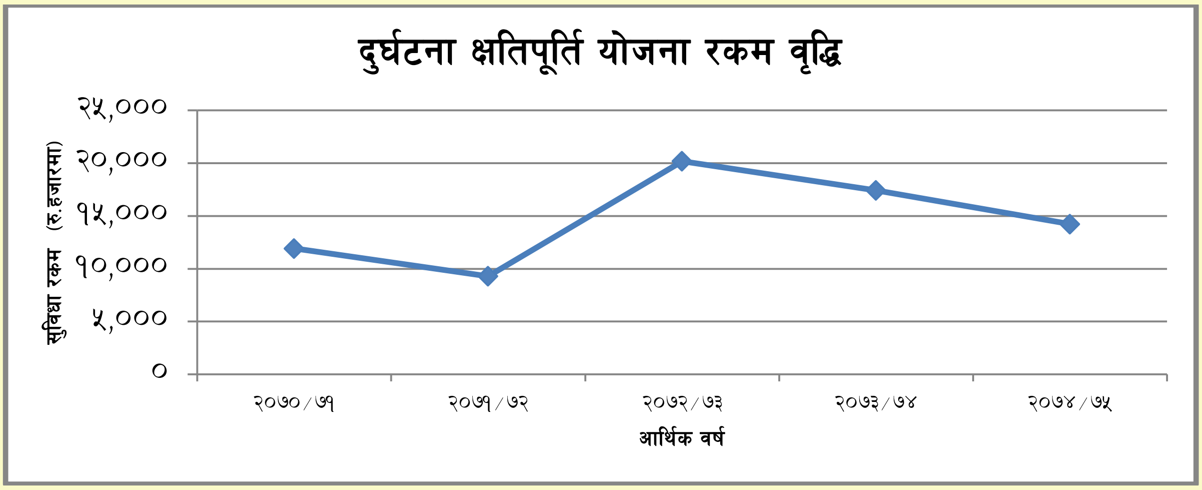

५.३.३ सञ्चयकर्ता औषधोपचार सहयोग कार्यक्रम

सञ्चयकर्तालाई स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग गर्ने हेतुले कोषले २०७० साल वैशाखदेखि सञ्चयकर्ता औषधोपचार सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन गरेको छ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत तोकेको अस्पतालमा उपचार गराउँदा सामान्य उपचारमा अधिकतम पच्चीस हजार रुपैंयासम्म तथा कडा रोगको उपचारका लागि पचास हजार रुपैंयासम्मको सुविधा सोधभर्ना गरिदैं आएको छ । यस सुविधाअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा १०३ जना सञ्चयकर्ताहरूले रु.२३ लाख ९६ हजार सुविधा उपभोग गरेकामा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा ९० जना सञ्चयकर्ताले रु.२० लाख ४० हजार सुविधा उपभोग गरेका छन् ।

कोषले विगत वर्षमा प्रदान गरेको सुविधा रकमको विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सुविधा रकम (रु.हजारमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	२,०४०.००	(४.५१)
२०७३/७४	२,३९६.००	३२.३८
२०७२/७३	१,८१०.००	१११.२६
२०७१/७२	८५६.७७	१६.३३
२०७०/७१	७३६.५३	-

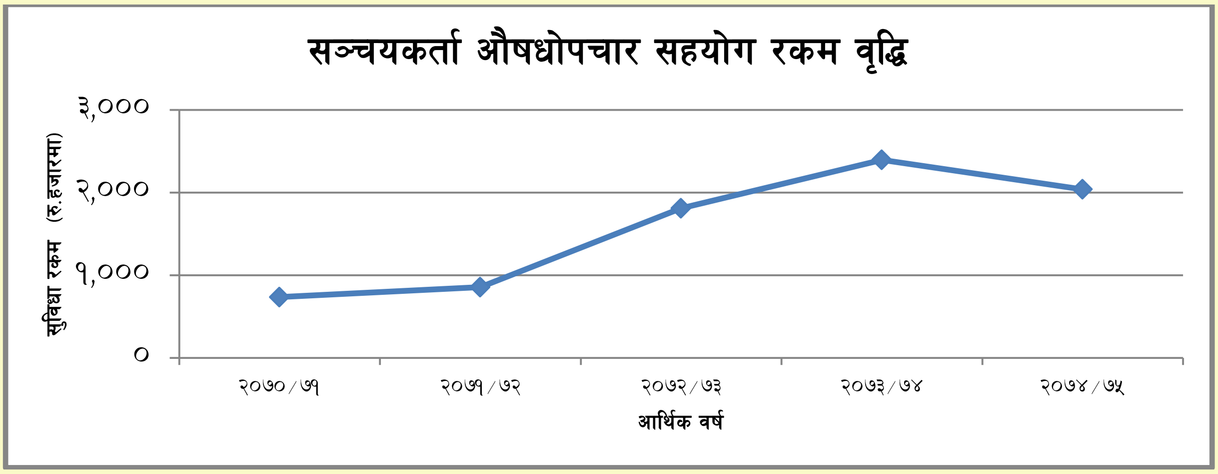

५.३.४ सुत्केरी तथा शिशु स्याहार कार्यक्रम

सञ्चयकर्तालाई सन्तान प्राप्त गर्दा लाग्ने खर्चमा केही सहयोग गर्ने हेतुले कोषले २०७२ साल आश्विनदेखि सञ्चयकर्ता सुत्केरी तथा शिशु स्याहार कार्यक्रम कार्यान्वयन गरेको छ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत सञ्चयकर्ताले सन्तान प्राप्त गर्दा सुत्केरी तथा शिशु स्याहार गर्न तमाम सेवा अवधिमा अधिकतम दुई पटकको प्रसूतिमा पन्ध्र हजार रुपैंयासम्म सुविधा प्रदान गर्ने गरी यो योजना लागू गरिएको छ । यस योजनाअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा १८,६५७ जना सञ्चयकर्ताहरूले रु.१३ करोड ९९ लाख ५० हजार सुविधा उपभोग गरेकामा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा १९,९६३ जना सञ्चयकर्ताले रु.१४ करोड ७४ लाख ९५ हजार सुविधा उपभोग गरेका छन् ।

आर्थिक वर्ष	सुविधा रकम (रु.हजारमा)	वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	१४७,४९५	५.३३
२०७३/७४	१३९,९५०	८३.६८
२०७२/७३	७६,२३५	-

५.३.५ सामाजिक सुरक्षा सुविधा वितरणको अवस्था (Trends of Social Security Benefit)

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा सञ्चयकर्ता कर्मचारीहरूलाई कोषबाट विभिन्न सामाजिक सुरक्षा अनुदान सुविधा स्वरूप दुर्घटना क्षतिपूर्ति, काजकिरिया अनुदान, औषधोपचार सहयोग कार्यक्रम र सुत्केरी तथा शिशु स्याहार कार्यक्रमअन्तर्गत रु. १९ करोड १० लाख २० हजार प्रदान गरिएको छ ।

कोषको विगत पाँच वर्षको सामाजिक सुरक्षा सुविधाको विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सुविधा रकम(रु.हजारमा)	वृद्धिप्रतिशत
२०७४/७५	१९१,०२०	२.७९
२०७३/७४	१८५,८४१	४८.७२
२०७२/७३	१२४,९६४	३०४.४०
२०७१/७२	३०,९०१	(१०.१२)
२०७०/७१	३४,३८०	(८.१७)
२०६९/७०	३७,४३९	२९.२०

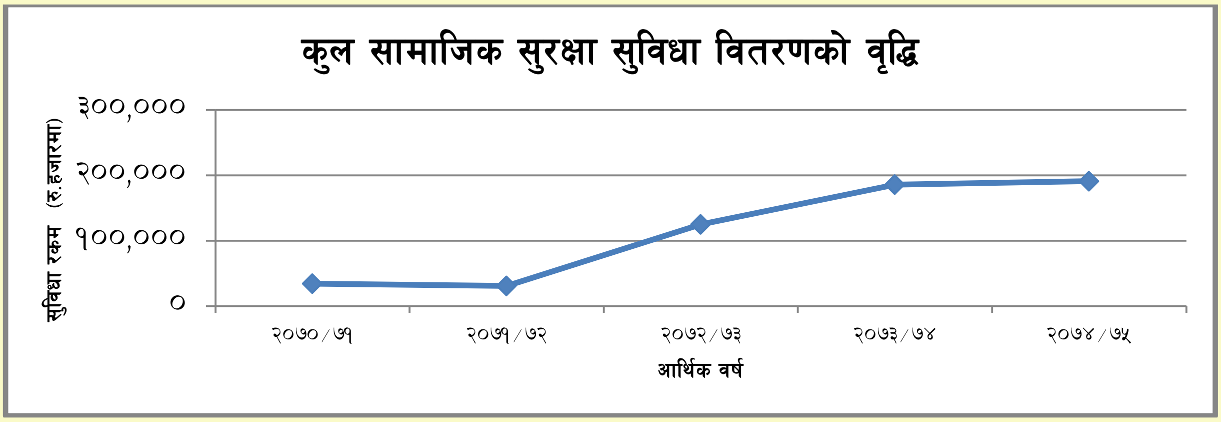

५.४ कोषको सेवा प्रभावकारी बनाउन गरिएका थप प्रयासहरू

कोषले सञ्चयकर्तालाई सरल र सहज रूपमा सेवा तथा सुविधा प्रवाह गर्न आधुनिक प्रविधिमा आधारित विभिन्न प्रकारका सेवाहरूको समेत व्यवस्थापन गर्दै आएको छ । कोषबाट प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि निःशुल्क रूपमा प्रदान गर्दै आएका सेवाहरुको विवरणहरू देहाय अनुरूप रहेका छन् :

५.४.१ अनलाइन सेवा (Online-service)

कोषले उपत्यकाभित्रका ३ वटा र उपत्यकाबाहिर रहेका ९ वटा शाखा कार्यालयहरूबाट सञ्चयकर्तालाई छिटो छरितो तथा सहज रूपमा सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले सम्पूर्ण कारोबारलाई **अनलाइन सेवा (Online-service)** मार्फत सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

कोषले विगतमा प्रयोगमा ल्याएको **Data Base Fox Pro Based System** लाई सुधार गरी **Oracle System** मा आधारित **Contribution Management System (CMS)** मा रुपान्तरण गरी सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ ।

५.४.२. ई-सेवा (E-service)

कोषले सञ्चयकर्तालाई प्रवाह गरेको सेवा सुविधाहरूलाई प्रभावकारी बनाउन कोषकट्टी विवरण, विशेष सापटी, घरसापटी, शैक्षिक सापटी र सरलचक्र कर्जाको सम्पूर्ण विवरण निम्न प्रकृयाबाट निःशुल्क प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ :

क. सञ्चयकर्ता ई-सर्भिस :

- आफनो व्यक्तिगत कोष कट्टी विवरणका साथै सबै किसिमका सापटीसम्बन्धी अद्यावधिक विवरण प्राप्त गर्न सकिने,
- दोहोरा खाता एकीकरण र व्यक्तिगत विवरण सच्याउन कोषलाई अनुरोध गर्न सकिने,
- कुनै सुझाव भए दिन सकिने,

ख. सञ्चयकर्ता कार्यालय ई-सर्भिस (Internet) :

- कार्यालयअन्तर्गतका कर्मचारीको नाम, परिचयपत्र नम्बर तथा अन्य विवरण प्राप्त गर्न सकिने,
- सञ्चय कोष कट्टीको फाँटवारी कोषमा प्राप्त भए, नभएको तथा खातामा जम्मा भए, नभएको जानकारी पाउन सकिने,
- फाँटवारी Web posting गर्न सकिने,

ग. सञ्चय कोष KSK Smart Services:

- सञ्चयकर्ताहरूले आफ्नो जम्मा रकमको जानकारीको लागि Mobile Application बाट विवरण प्राप्त गर्न सकिने ।

५.४.३.डाटा इम्पोर्ट-सेवा (Data Import Service)

कोषकट्टी विवरण Excel Format मा पठाउने एक व्यवस्था हो । यो व्यवस्थाबाट कोषले फाँटवारीहरूलाई कार्यालयहरूबाट विद्युतीय प्रति (Soft Copy) वा ईमेल (email) मा समेत प्राप्त गरी सञ्चयकर्ताको खातामा सीधै लेखाङ्कन गर्न सक्नेछ ।

५.४.४.एसएमएस सेवा (SMS Service)

सञ्चयकर्ताले आफनो सञ्चय कोष रकम, विशेष सापटी, घरसापटी तथा शैक्षिक ऋण आदिको विवरण बुझ्न कोषबाट Username, Password र Pincode प्राप्त गरी नेपाल टेलिकमको GSM मोवाइलको Message Box मा गएर कोषले आफूलाई उपलब्ध गराएको Pincode टाइप गरेपछि Space दिएर BAL टाइप गरी ५७५० मा SMS पठाएर आफ्नो विवरण प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

५.४.५ टेलिकोष सेवा (Telekosh Service)

यस सेवाको लागि सञ्चयकर्ताले नेपाल टेलिकमको साधारण PSTN तथा GSM Mobilephone मार्फत १६४२ डायल गरी आफनो परिचयपत्र नम्बरका साथै # PINCODE राखी आफनो कोष रकम, विशेष सापटी, घरसापटी, शैक्षिक सापटीलगायत कोषसम्बन्धी सबै विवरण प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

५.४.६.नोटिस बोर्ड सेवा (Notice Board Service)

कोषको सूचना प्रणलीलाई प्रभावकारी बनाउन Audio Notice Board Service समेत कोषले सञ्चालनमा ल्याएको छ । सञ्चयकर्ताले टेलिफोन १६१८-०१-४२२५३८६ मा सीधा डायल गरी कोषसम्बन्धी सूचनाहरू प्राप्त गर्न सकिने व्यवस्था छ ।

५.४.७. वेब सेवा (Web Service)

कोषसँग सम्बन्धित सबै सूचना तथा जानकारी कोषको website : www.epfnepal.com.np बाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

५.४.८ शाखा सञ्जाल सेवा (Branch Network Service)

कोषले सञ्चयकर्तालाई काठमाडौंस्थित ठमेल कार्यालय तथा सिंहदरबार र पुल्चोक सेवा केन्द्रबाट सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था छ । साथै, सञ्चयकर्तालाई स्थानीयस्तरमा सेवा उपलब्ध गराउन धनकुटा, विराटनगर, जनकपुर, हेटौडा, पोखरा, बुटवल, कोहलपुर, सुर्खेत र धनगढीमा शाखा कार्यालय स्थापना गरी सञ्चालन गरेको छ ।

वित्तीय विश्लेषण

कोषको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ र विगत वर्षको वित्तीय अवस्था, लेखा र लेखापरीक्षणको तुलनात्मक विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

६.१ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विश्लेषण :

(क) वित्तीय अवस्था

कोषको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुरूप कुल स्रोत रु. ३१२ अर्ब ५६ लाख रहेको छ । जसमध्ये सञ्चय कोष रु. २७८ अर्ब ७५ करोड ३० लाख, जगेडा कोष तथा बचत रु.२९ अर्ब ८० करोड ४९ लाख र दायित्व तथा व्यवस्थाहरू रु. ३ अर्ब ४४ करोड ७७ लाख रहेको छ । नेपाल चार्टड एकाउन्टेन्ट संस्थाबाट जारी नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानबमोजिम पहिलोपल्ट कोषले आफ्नो आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरण तयार गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेको छ ।

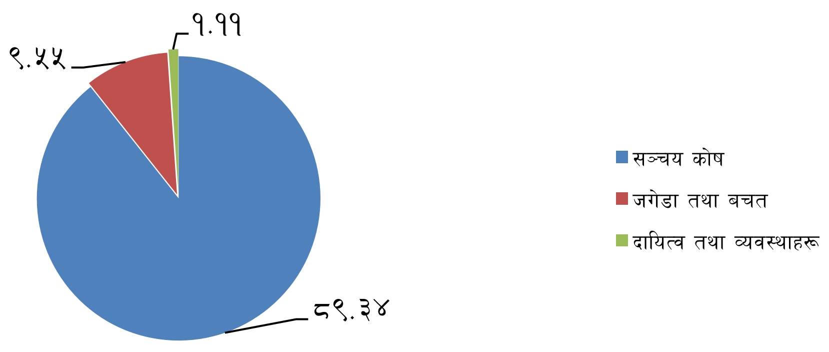

कोषको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुरूप कुल स्रोत रु. ३१२ अर्ब ५६ लाखमध्ये कर्जा तथा लगानीमा रु. ३०८ अर्ब ७४ करोड ७२ लाख, सम्पत्ति तथा उपकरणमा रु. ४५ करोड ७० लाख, नगद तथा नगद समानमा रु. ३५ करोड ३० लाख र अन्य सम्पत्तिमा रु. २ अर्ब ४४ करोड ८३ लाख रहेको छ ।

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुरुप आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरण तयार गर्दा आ.व. २०७३/७४ र २०७२/७३ को वित्तीय विवरणलाई समेत सोही अनुरूप प्रस्तुत गरिएको छ । यसरी लेखा नीतिहरूमा परिवर्तन हुँदा खास गरी वित्तीय सम्पत्तिहरूको लेखाङ्कन रकममा ठूलो परिवर्तन भएको छ । यस अवधिको कोषको वित्तीय कारोबारको सारांश देहायअनुसार रहेको छ :

रु. करोडमा

विवरण	आ.व. २०७३/७४	आ.व. २०७४/७५	वृद्धि (न्यून)	
			रकम	प्रतिशत
सञ्चय कोष	२४,६५३.४४	२७,८७५.३०	३,२२१.८७	१३.०७
जगेडा तथा बचत	२,५८७.५८	२,९८०.४९	३९२.९१	१५.१८
दायित्व तथा व्यवस्थाहरू	२६२.२६	३४४.७७	८२.५१	३१.४६
कुल स्रोत	**२७,५०३.२८**	**३१,२००.५६**	**३,६९७.२८**	**१३.४४**

कर्जा तथा लगानी	२६,६१५.८१	३०,८७४.७२	४२५८.९	१६.००
सम्पत्ति, उपकरण तथा अमूर्त सम्पत्ति	४१.५	४५.७	४.२	१०.१२
नगद तथा नगद समान	६३६.४	३५.३	(६०१.१)	(९४.४५)
अन्य सम्पत्ति	२०९.५७	२४४.८३	३५.२६	१६.८२
कुल उपयोग	**२७,५०३.२८**	**३१,२००.५५**	**३,६९७.२७**	**१३.४४**

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अवधिमा रु. ३२ अर्ब २१ करोड ८७ लाख रूपैयाँ सञ्चय कोष रकम थप भएको छ। समग्रमा आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषको कुल स्रोतमा १३.४४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। सो अवधिमा कोषको कुल ऋण तथा लगानीमा १६ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। कोषले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा वित्तीय सम्पत्ति (कर्जा तथा लगानी) क्षयीकरण व्यवस्थामा रु. १ अर्ब ३ करोड ६२ लाख थप गरेको छ।

कोषमा कुनै पनि कोषरहित दायित्व (**Non funded liability**) र काल्पनिक सम्पति (**Fictitious Assets**) नरहेको र कर्मचारीलाई अवकाशपछि प्रदान गरिने दायित्वका लागि आ.व. २०७२/७३ मा गरिएको बिमाङ्कीय मूल्याङ्कन (**Acturial Valuation**) प्रतिवेदनका आधारमा निर्धारित कुल दायित्व व्यवस्था गर्नुपर्ने रकममध्ये आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा लेखा नीति अनुरूप कुल नपुग दायित्व रकम रु. १ अर्ब २ करोड ९४ लाख थप दायित्व व्यवस्था गरिएको छ।

(ख) सञ्चालन अवस्था

कोषको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुरूप कुल आय रु. २६ अर्ब ७० करोड ७९ लाख र खुद मुनाफा रु. ३ अर्ब ९४ करोड ७ लाख रहेको छ। नेपाल चार्टड एकाउन्टेन्ट संस्थाबाट जारी नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानबमोजिम पहिलोपल्ट कोषले आफ्नो आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरण तयार गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेको र सोमा रहेका आम्दानी र खर्चको विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

रु. करोडमा

विवरण	**आ.व. २०७३/७४**	**आ.व. २०७४/७५**	**वृद्धि (न्यून)**	
			रकम	प्रतिशत
कुल आम्दानी	१,८५०.९६	२,६७०.७९	८१९.८३	४४.२९
ब्याज तथा अन्य प्रत्यक्ष खर्च	१,४८८.२७	२,००२.२५	५१३.९८	३४.५४
कर्मचारी तथा सञ्चालन खर्च	९२.९१	१६७.४९	७४.५८	८०.२७
क्षयीकरण व्यवस्था	७०.७८	१०३.६२	३२.८४	४६.४०
खुद मुनाफा	१९३.९०	३९४.०७	२००.१८	१०३.२४

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अवधिमा कुल ब्याज तथा प्रत्यक्ष खर्च रु. २० अर्ब २ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कोषको कुल आय ४४.२९ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने खुद आय १०३.२४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। सो अवधिमा कुल ब्याज तथा अन्य खर्चमा ३४.५४ प्रतिशतले, कर्मचारी तथा सञ्चालन खर्चमा ८०.२७ प्रतिशतले र क्षयीकरण व्यवस्था खर्चमा ४६.४० प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

६.२ विगत ५ वर्षको तुलनात्मक विवरण :

(क) वित्तीय अवस्था

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानबमोजिम तयार गरिएको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरण र सोही नीतिहरू बमोजिम तयार गरिएको आ.व. २०७३/७४ र २०७२/७३ को वित्तीय विवरणसमेत गरी विगत ५ वर्षको कोषको वित्तीय अवस्थाको तुलनात्मक विवरण देहायबमोजिम रहेको छ :

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५
सञ्चय कोष	१६,३५४.८६	१८,७५६.५३	२१,७६०.५८	२४,६५३.४४	२७,८७५.३०
जगेडा तथा बचत	४२०.२८	४६२.८०	२,४८२.७४	२,५८७.५८	२,९८०.४९
दायित्व तथा ब्यवस्थाहरू	१९३.८९	२२४.९९	२४३.१५	२६२.२६	३४४.७७
कुल स्रोत	**१६,९६९.०३**	**१९,४४४.३२**	**२४,४८६.४८**	**२७,५०३.२८**	**३१,२००.५६**
कर्जा तथा लगानी	१६,०२६.९९	१८,४०४.०८	२३,८५३.१३	२६,६१५.८१	३०,८७४.७२
सम्पत्ति र उपकरण तथा अमूर्त सम्पत्ति	३३.१०	३२.२५	३८.०१	४१.५०	४५.७०
नगद तथा नगद समान	७३८.०८	८०१.४८	४१७.३४	६३६.४०	३५.३०
अन्य सम्पत्ति	१७०.८६	२०६.५२	१७८.००	२०९.५७	२४४.८३
कुल उपयोग	**१६,९६९.०३**	**१९,४४४.३३**	**२४,४८६.४८**	**२७,५०३.२८**	**३१,२००.५६**
कुल स्रोतमा कर्जा तथा लगानीको अनुपात	९४.४५	९४.६५	९७.४१	९६.७७	९८.९६
कुल स्रोतमा सम्पत्ति, उपकरण तथा अमूर्त सम्पत्तिको अनुपात	०.२०	०.१७	०.१६	०.१५	०.१५
कुल स्रोतमा नगद तथा नगद समानको अनुपात	४.३५	४.१२	१.७०	२.३१	०.११

(ख) सञ्चालन अवस्था

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानबमोजिम तयार गरिएको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरण र सोही नीतिहरूबमोजिम तयार गरिएको आ.व. २०७३/७४ र २०७२/७३ को वित्तीय विवरणसमेत गरी विगत ५ वर्षको कोषको सञ्चालन अवस्थाको तुलनात्मक विवरण देहायबमोजिम रहेको छ :

रु.करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५
१.	कुल आम्दानी	१,४३३.१९	१५२०.०३	१५२९.३९	१,८५०.९६	२,६७०.७९
	परिवर्तन प्रतिशत	२३.९६	६.०६	०.६२	२१.०३	४४.२९
२.	खुद मुनाफा	१७०.१३	१७०.५९	१५९.९	१९३.९०	३९४.०७
	परिवर्तन प्रतिशत	२४.७०	०.२७	-६.२७	२१.२६	१०३.२४
३.	कुल स्रोतमा कुल आम्दानीको प्रतिशत	९.०९	८.३५	६.९५	७.१०	९.०९
४.	सञ्चय कोषमा खुद मुनाफाको प्रतिशत	१.१२	०.९७	०.७९	०.८४	१.५०

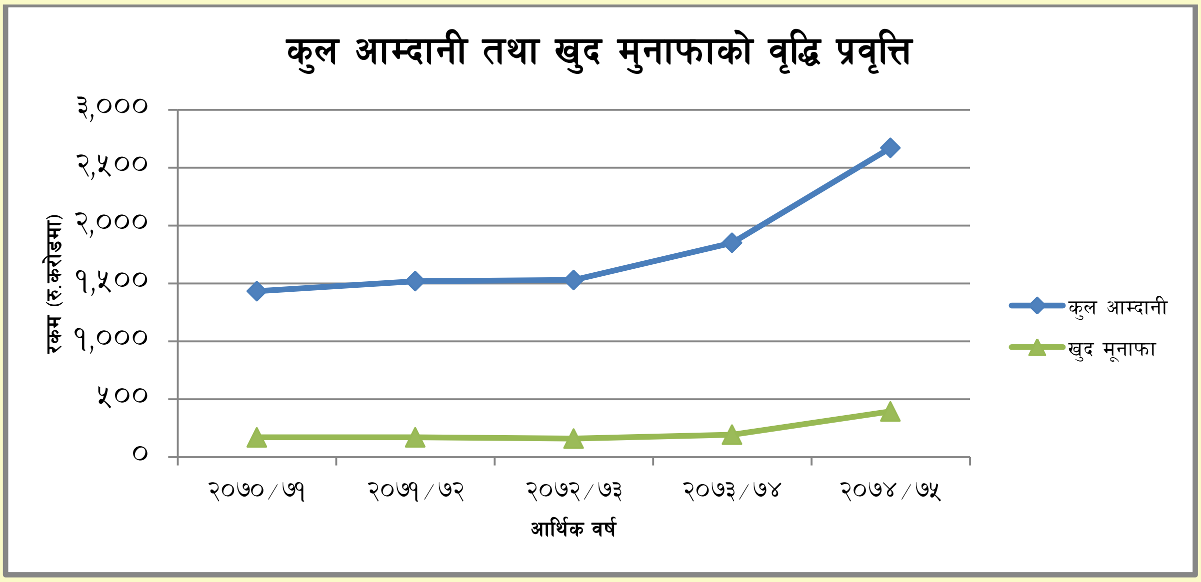

कोषको कुल आम्दानीको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा विगत ५ वर्षमा औसत १९.१९ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ भने खुद आयतर्फ २८.६४ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ । सो अवधिमा कोषको कुल स्रोत र कुल आम्दानीको अनुपात औसत ८.११ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने सञ्चय कोष र खुद मुनाफाको अनुपात औसत १.०४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ ।

(ग) कोषको लगानीको क्षेत्रगत अवस्था :

कोषको विगत ५ वर्षको लगानीको क्षेत्रगत विवरण देहायबमोजिम रहेको छ :

(रु.करोडमा)

विवरण	एकाइ	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५
सरकारी बचतपत्र तथा ऋणपत्र	रकम	१,४१३	१,५२३	१,५६०	१,४१०	१,४६०
	प्रतिशत	८.८२	८.२७	६.५४	५.३०	४.७३
शेयर	रकम	२२२	२२२	२,१२७	२,१६२	२,४३३
	प्रतिशत	१.३९	१.२१	८.९२	८.१२	७.८८
बैङ्कको मुद्दती निक्षेप	रकम	२,६६६	३,६८७	५,८२७	५,४८२	५,४९८
	प्रतिशत	१६.६३	२०.०३	२४.४३	२०.६०	१७.८१
परियोजना कर्जा	रकम	२,४८६	२,४८२	२,३३७	३,२३३	४,५९०
	प्रतिशत	१५.५१	१३.४९	९.८०	१२.१५	१४.८७
सञ्चयकर्ता सापटी	रकम	९,१५८	१०,४१२	११,९२६	१४,२५६	१६,८२३
	प्रतिशत	५७.१४	५६.५७	५०.००	५३.५६	५४.४९
भवन तथा आवास	रकम	८२	७९	७६	७३	७२
	प्रतिशत	०.५१	०.४३	०.३२	०.२७	०.२३
कुल लगानी	**रकम**	**१६,०२७**	**१८,४०४**	**२३,८५३**	**२६,६१६**	**३०,८७५**
	प्रतिशत	**१००**	**१००**	**१००**	**१००**	**१००**

कोषको क्षेत्रगत लगानीको अवस्था (रु.करोडमा)

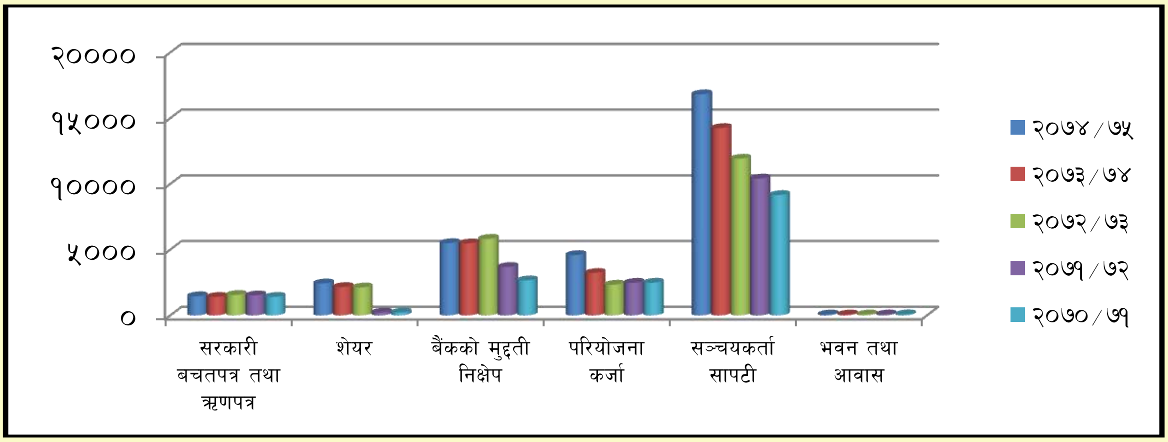

कोषको कुल लगानीको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा सरकारी बचतपत्र तथा ऋणपत्रमा भएको लगानी गत वर्षको तुलनामा रु.४९ करोडले वृद्धि हुन गई रु. १४ अर्ब ६० करोड अर्थात कुल लगानीको ४.७३ प्रतिशत रहेको छ । नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानबमोजिम लेखा नीतिहरूमा परिवर्तन हुँदा वित्तीय सम्पत्तिहरूको लेखाङ्कनमा परिवर्तन भई शेयर लगानीलाई वर्षको अन्त्यमा भएको बजार मूल्य बमोजिम कायम गर्दा सो लगानी रकममा लागतको तुलनामा रु. १८ अर्ब ८९ करोड ७० लाखले वृद्धि भएको छ। यसरी बजार मूल्यको आधारमा कोषको शेयर लगानी गत वर्षको तुलनामा रु. २ अर्ब ७१ करोड वृद्धि हुन गई रु. २४ अर्ब ३३ करोड अर्थात् कुल लगानीको ७.८८ प्रतिशत रहेको छ।

मुद्दती निक्षेपप्रतिको निर्भरता घटाउँदै जाने नीति अनुरूप गत वर्षको तुलनामा रु. १६ करोड मात्र वृद्धि भई रु. ५४ अर्ब ९८ करोड अर्थात् कुल लगानीको १७.८१ प्रतिशत रहेको छ जुन गत वर्ष २०.६० प्रतिशत रहेको थियो । परियोजना कर्जामा लगानी बढाउँदै देशको पर्यटन तथा पूर्वाधारमा कोषको योगदान बढाउने नीति अनुरूप परियोजना कर्जामा भएको लगानी गत वर्षको तुलनामा रु. १३ अर्ब ५६ करोड वृद्धि हुन गई रु. ४५ अर्ब ९० करोड अर्थात् कुल लगानीको १४.८७ प्रतिशत रहेको छ।

कोषले आफ्ना योगदानकर्ताहरूलाई प्रदान गर्ने सञ्चयकर्ता सापटीको अंश निरन्तर वृद्धि हुँदै गैरहेको छ। यो सापटीको अनुपात १० वर्षभन्दा अगाडि करीब २५-३० प्रतिशत रहेकोमा क्रमशः वृद्धि हुँदै हाल कुल स्रोतको आधाभन्दा बढी लगानी यो क्षेत्रमा रहेको छ । सञ्चयकर्ता सापटीमा भएको लगानी गत वर्षको तुलनामा रु. २५ अर्ब ६७ करोडले खुद वृद्धि भई रु. १६८ अर्ब २३ करोड अर्थात् कुल लगानीको ५४.४९ प्रतिशत रहेको छ। भवन तथा आवास क्षेत्रमा भएको लगानी ह्रास कट्टीको कारण गत वर्षको तुलनामा रु. १ करोड घट्न गई रु. ७२ करोड अर्थात् कुल लगानीको ०.२३ प्रतिशत रहेको छ।

लगानीको समग्र अवस्था हेर्दा कोषले सञ्चयकर्ता सापटीमा उल्लेख्य लगानी गरेको देखिन्छ भने परियोजना कर्जा र शेयर लगानीमा कम लगानी गरेको देखिन्छ । कोष जस्तो दीर्घकालीन पुँजी परिचालन गर्ने संस्थाले दीर्घकालीन भौतिक पूर्वाधारको क्षेत्रमा लगानी बढाउनुको साथै सुरक्षा र प्रतिफलको अवस्थालाई ध्यानमा राखी पुँजी बजारको विकास र प्रतिफल बढी दिने क्षेत्रमा लगानीको अंश बढाउँदै लैजानुपर्ने देखिन्छ।

६.३ कोषको लेखा तथा लेखापरीक्षण :

कर्मचारी सञ्चयकोष ऐन, २०१९ (संशोधनसहित) को दफा २३ मा भएको व्यवस्थाअनुरूप कोषको वित्तीय विवरणहरूको ढाँचा महालेखापरीक्षकबाट तोकिने व्यवस्था रहेको छ । सोही व्यवस्था अनुरूप महालेखापरीक्षकबाट मिति २०७५ फाल्गुण १४ मा तोकिएको ढाँचामा कोषको वित्तीय विवरण तयार गरी आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ। सो ढाँचा नेपाल चार्टड एकाउन्टेन्ट संस्थाबाट जारी नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुरूप रहेको छ । कोषले सो वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुरूप आफ्नो लेखा नीतिहरूमा परिवर्तन गरी यस आ.व. २०७४/७५ मा पहिलो पटक सो प्रतिवेदनमान पालना गरी लेखा राखी वित्तीय विवरण तयार गरेको छ।

कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ मा कोषको लेखापरीक्षण कार्य प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको नौ महिनाभित्र सम्पन्न गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोले सो समय सीमा ननाघ्ने गरी निश्चित समय तोकी लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गर्न महालेखा परीक्षकबाट लेखापरीक्षक नियुक्त हुने गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षणका लागि चार्टर्ड एकाउण्टेन्टद्वय श्री सुन्दरमान श्रेष्ठ र श्री सुनिरकुमार ढुंगेललाई संयुक्त लेखापरीक्षकका रूपमा नियुक्त गरी आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षणसम्वन्धी सम्पूर्ण कार्यहरू समयमा नै सम्पन्न गरिएको छ।

कोषको विगत पाँच वर्षमा लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गर्दा लागेको समयको तुलनात्मक विवरण देहाय अनुरूप रहेको छ :

आर्थिक वर्ष	सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत	लेखापरीक्षण अवधि (महिनामा)
२०७४/७५	२०७५ साल चैत्र	९
२०७३/७४	२०७४ साल फाल्गुण	८
२०७२/७३	२०७३ साल माघ	७
२०७१/७२	२०७२ साल पौष	६
२०७०/७१	२०७१ साल पौष	६
२०६९/७०	२०७० साल पौष	६

कोषको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरणहरू, लेखा नीति तथा टिप्पणीहरू परिशिष्टहरूमा समावेश गरिएको छ । कोषको लेखा नीतिमा उल्लेख भएकोमा बाहेक अन्य नीतिहरूमा कुनै परिवर्तन गरिएको छैन।

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को उपलब्धि

कोषले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा सञ्चयकर्ताको हित, नीतिगत तथा कानुनी सुधार, स्रोत व्यवस्थापन, जोखिम व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा आन्तरिक व्यवस्थापन, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिलगायत अन्य क्षेत्रमा हासिल गरेका मुख्य उपलब्धिहरूको विवरण देहायअनुसार उल्लेख गरिएको छ :

(७.१) सञ्चयकर्ता दायरा विस्तार तथा सेवा प्रवाह तर्फ :

- निजी क्षेत्रका सम्भावित सञ्चयकर्तालाई कोषको दायरामा आबद्ध गर्दै जाने योजना अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा थप ७५ हजार सञ्चयकर्तालाई कोषमा आबद्ध गरिएको ।
- कोषका सञ्चयकर्तालाई प्रदान गरिने सामाजिक सुरक्षा सुविधा पुनरावलोकन गर्न तथा स्वास्थ्य बिमा योजना कार्यान्वयन गर्नका लागि आवश्यक अध्ययन सम्पन्न गरिएको ।
- वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपाली कामदार कर्मचारीलाई कोषको दायरामा ल्याउन अध्ययन गरी नियमावलीको मस्यौदा तयार गरिएको ।
- नेपाल सरकारले हालै कार्यान्वयनमा ल्याएको योगदानमा आधारित निवृत्तभरण योजना सञ्चालनका लागि अवधारणा तय गरिएको ।
- कोषको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षणपश्चात् कायम भएको खुद मुनाफा रकमबाट आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को सुरु सञ्चय कोष मौज्दातको आधारमा सञ्चयकर्तालाई १.१० प्रतिशतले हुन आउने रकम बेतन कर्णाली सञ्चयकर्ता हाईड्रो कम्पनीको शेयर र मुनाफाका रूपमा खातामा जम्मा गर्नका लागि रु. २ अरब ७५ करोड ८५ लाख मुनाफा बाँडफाँड गरिएको ।
- सञ्चयकर्ताका लागि सामाजिक सुरक्षा सुविधा योजना सञ्चालनका लागि खुद मुनाफाको करिब २१ प्रतिशतले हुन आउने रकम एकमुष्ठ रु.८२ करोड ७६ लाख सञ्चयकर्ता कल्याणकारी कोषमा बाँडफाँड गरिएको ।
- कोषको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमअन्तर्गत सञ्चयकर्ता वा निजको हकवालालाई प्रदान गरिने दुर्घटना क्षतिपूर्ति कार्यक्रमअन्तर्गत यस आर्थिक वर्षमा ११४ जनालाई रु. १ करोड ४२ लाख २५ हजार र काजक्रिया अनुदान योजनाअन्तर्गत ९०९ जनालाई रु.२ करोड ७२ लाख ८३ हजार प्रदान गरिएको ।
- सञ्चयकर्ता सुत्केरी तथा शिशु स्याहार सुविधा योजनाअन्तर्गत यस आर्थिक वर्षमा १९,९६३ जनालाई रु.१४ करोड ७४ लाख ९५ हजार प्रदान गरिएको ।
- नेपाल सरकारबाट सोधभर्ना हुने विशेष आर्थिक सुविधाअन्तर्गत ३६६ जनालाई रु.३ करोड ७७ लाख २० हजार प्रदान गरिएको ।
- सञ्चयकर्ताको स्वास्थ्यसम्बन्धी समस्यालाई सम्बोधन गर्न तोकिएको अस्पतालहरूमा स्वास्थ्य उपचार गर्दा लागेको तोकिएको सीमासम्मको खर्च सोधभर्ना भुक्तानी दिने गरी सञ्चयकर्ता औषधोपचार सहयोग योजना-२०७० अन्तर्गत यस आर्थिक वर्षमा ९० जनालाई करिब रु.२० लाख ४० हजार औषधोपचार सहयोग प्रदान गरिएको ।

- सञ्चय कोषले प्रदान गर्ने सेवा/सुविधा कम्प्युटर अनलाइनमार्फत कोषको ठमेलस्थित कार्यालय, शाखा कार्यालयहरू, सेवाकेन्द्रबाट सञ्चयकर्तालाई सहज र छरितो रूपमा प्रबाह गरिएको ।
- सञ्चयकर्तालाई सम्पत्ति धितोमा प्रदान गरिने कर्जा तथा सापटीको क्षेत्र विस्तार गर्दै जाने नीति अनुरूप कोषको शाखा कार्यालय कोहलपुर र सुर्खेतबाट कर्जा प्रवाह गर्न सुरु गरिएको ।
- सञ्चयकर्ता सन्तुष्टि सर्वेक्षणका आधारमा सञ्चयकर्ता गुनासो व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाई सेवा प्रवाह प्रकृयामा सुधार गरिएको ।
- सञ्चयकर्ता कार्यालय तथा सञ्चयकर्ताको व्यक्तिगत विवरणलाई KYC मार्फत अध्यावधिक गर्ने योजना कार्यान्वयन गरिएको ।
- कोषबाट प्रवाह गरिने सेवा तथा सूचनालाई विभिन्न सरकारी निकायहरूको सहकार्यमा प्रभावकारी बनाउन यस आर्थिक वर्षमा नेपाल टेलिकमसँग समभ्रूदारी सम्झौता सम्पन्न गरिएको र महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, निजामती किताबखाना, राष्ट्रिय बिमा कम्पनी लि. जस्ता निकायहरूसँग सहकार्यका लागि समझदारी सम्झौता गर्न आवश्यक तयारी गरिएको ।
- कोषको सबै प्रदेशमा कार्यालय स्थापना गर्ने लक्ष्य अनुरूप प्रदेश नं २ को जनकपुरमा शाखा कार्यालय स्थापना गरी २०७५ जेठदेखि सञ्चयकर्तालाई सेवा प्रवाह गर्न सुरु गरेको ।
- सञ्चयकर्तालाई कोषका सेवा सुविधाका सम्बन्धमा जानकारी प्रदान गर्न तथा समस्याहरूका विषयमा छलफल गर्न शाखा कार्यालयमार्फत विभिन्न माध्यमबाट अन्तरक्रिया सञ्चालन गरिएको ।

(७.२) **लेखा तथा लेखापरीक्षणतर्फ :**

- आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्तिम लेखापरीक्षण सम्पन्न भई महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट प्रतिवेदन प्राप्त भएको ।
- कोषको आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को लेखापरीक्षणपश्चात् कायम भएको खुद मुनाफा रु.१ अर्ब ९४ करोड भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा खुद मुनाफा रु.३ अर्ब ९४ करोड भएको ।
- सञ्चयकर्ताको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को व्यक्तिगत खाता समयमा नै तयार गर्ने लक्ष्य अनुरूप २०७५ भाद्रभित्र सम्पूर्ण सञ्चयकर्ताको खाता तयार गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- लेखापरीक्षण समितिको सुझाव तथा निर्णयहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरी कोषको लेखाङ्कन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा सुधार गर्दै लगिएको ।
- कोषको वित्तीय विवरणलाई NFRS अनुरूप तयार गर्दै जाने नीति अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वित्तीय विवरण तयार गरिएको ।
- सञ्चयकर्ताहरूको कार्यालयबाट प्राप्त फाँटबारीलाई सङ्कलन तथा लेखाङ्कनपूर्व रिकन्सिलिएसन गर्ने प्रणाली विकासका लागि आवश्यक तयारी गरिएको ।
- आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी सञ्चयकर्ता सेवालाई प्रभावकारी बनाउन साथै कोष रकमको लेखाङ्कनमा शुद्धता ल्याउन सञ्चयकर्ताको कोष कट्टी विवरण CD वा Web Site बाट सीधै Import गरी कोषको खातामा प्रविष्ट गर्ने नीति अनुरूप यस अवधिमा करिब ७० प्रतिशत फाँटवारी CD वा Web Site बाट Import गरिएको ।

- सञ्चयकर्ताको कोषकट्टी तथा सापटीको फाँटबारी कोषको ठमेललगायत सबै शाखा कार्यालयहरुबाट समेत लेखाङ्कन गर्ने व्यवस्था गरिएको ।
- कोषको केन्द्रीय लेखा तथा खर्च विभागको कार्यलाई पूर्ण रूपमा CMS मा आबद्ध गर्न कार्य प्रारम्भ गरिएको ।
- कोषको आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय समक्ष पेस गरिएको र आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको ।

(७.३) **स्रोत सङ्कलन तथा परिचालनतर्फ :**

- कोषले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा सञ्चयकर्ताबाट करिब रु. २९ अर्ब ६५ करोड २१ लाख कोष रकम सङ्कलन गरेको ।
- कोषको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को कुल स्रोत रु.३१२ अर्बमध्ये करिब ९९ प्रतिशत अर्थात् रु.३१० अर्ब विभिन्न प्रतिफलमूलक क्षेत्रमा परिचालन गरिएको र करिब १ प्रतिशत स्रोत कोषको अन्य सम्पत्ति रहेको ।
- कोषको कुल स्रोतमा तरल सम्पत्ति (नगद) को अनुपातलाई ०.५० प्रतिशतभन्दा कम कायम गरिएको ।
- राष्ट्रिय प्राथमिकताप्राप्त माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत आयोजनामा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा रु.१ अर्ब ३१ करोड थप कर्जा र अल्पकालीन कर्जाका रूपमा रु. ५० करोड कर्जा प्रवाह गरिएको ।
- चिलिमे जलविद्युत् कम्पनीद्वारा प्रवर्द्धित ३७२ मेगावाट क्षमताका विभिन्न ४ जलविद्युत् आयोजनाहरूमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा रु.२ अर्ब थप कर्जा प्रवाह गरिएको ।
- कोषले नेपालको पर्यटन व्यवसायलाई सहयोग गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकारको जमानतमा जहाज खरिद गर्न कर्जा प्रवाह गरिएको ।
- कोषको कुल स्रोतमा निष्क्रिय कर्जाको अनुपात ०.५० प्रतिशतभन्दा कम गर्न खराब कर्जाहरूको असुलीमा जोड दिइएको ।
- सहवित्तीयकरणतर्फको खराब कर्जामा रूपान्तरण भएको एभरेस्ट फ्लोरीकल्चर्सबाट रु. ७ करोड ९ लाख कर्जा र इस्टर्न सुगर्स मिलबाट रु. ६ करोड ५४ लाख कर्जा असुली गरी राफसाफ गरिएको ।
- सञ्चयकर्ताको सेवाकालीन वित्तीय आवश्यकतामा सहयोग गर्न सञ्चालन गरिएका विभिन्न ५ वटा कर्जा तथा सापटी शीर्षकहरूमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्ममा कुल स्रोतको करिब ५४ प्रतिशत अर्थात् रु.१७० अर्ब सापटी उपलब्ध गराइएको ।
- कोषको लगानी नीति, २०७१ मा समसामयिक संशोधन गरी तयार गरिएको कर्जा तथा लगानी नीति, २०७५ कार्यान्वयन गरिएको ।

(७.४) मानव संसाधन व्यवस्थापन तथा अन्य व्यवस्थापनतर्फ

- कोषको कर्मचारी सेवा सर्त नियमावलीमा समसामयिक परिमार्जन गरिएको तथा कोषको सङ्गठनात्मक संरचनामा पुनरावलोकन गर्न आवश्यक अध्ययन सम्पन्न गरिएको ।
- कोषमा कार्यरत विभिन्न तहका कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुरूप स्वदेश तथा विदेशको तालिममा सहभागी गराउने नीति अनुरूप विभिन्न संस्थाहरूले सञ्चालन गरेका देहाय अनुरूपका तालिम कार्यक्रममा समेत गरी ४४६ कर्मचारीलाई सहभागी गराइएको :
    - NPS (National Pension Service) Korea को निवृत्तभरण कोषसम्बन्धी तालिम,
    - International Center for Hydropower, Norway ले आयोजना गरेको सेमिनार,
    - ILO/ITC ISSA ले आयोजना गरेको तालिम,
    - Asian Institute of Technology (AIT), Thailand, Bangkok ले आयोजना गरेको तालिम,
    - National Banking Institute (NBI) ले Management Development Institute, Gurgaun, India मा आयोजना गरेको तालिम,
    - BPJS, Ketenagakerjaan, Indonesia ले आयोजना गरेको कार्यक्रम,
    - Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN) ले आयोजना गरेको कार्यक्रम,
    - National Banking Institute (NBI) ले आयोजना गरेको विभिन्न कार्यक्रम,
    - Energy Development Council ले आयोजना गरेको Nepal Power Summit,
    - अन्य विभिन्न Professional Trainning,
- कोषमा कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली र कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली लागू गर्न बाह्य विज्ञको सहयोगमा अध्ययन सम्पन्न गरिएको ।
- कोषसम्बन्धी गतिविधि तथा महत्त्वपूर्ण सूचनाहरू सम्प्रेषण गर्न ४ अङ्क e-Newsletter (bulletin) र ५९ औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा कोष पत्रिका प्रकाशन गरिएको ।
- कोषको विराटनगरस्थित जग्गामा शाखा कार्यालयको भवन निर्माण सम्पन्न भई मिति २०७५ वैशाखदेखि आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह सुरु गरिएको, सुर्खेत र कोहलपुरमा रहेका जग्गामा शाखा कार्यालयको भवन निर्माण गर्न आवश्यक प्रक्रिया सुरु गरिएको, साथै कोषको स्वामित्वमा रहेका अन्य जग्गाहरूको संरक्षणको लागि पर्खाल लगाउने कार्य गरिएको ।
- कोषको काठमाडौं, सुन्धारा र ललितपुर, लगनखेलस्थित व्यावसायिक भवनको प्रभावकारी उपयोग तथा व्यवस्थापन गर्न अध्ययन गरिएको ।

कोषको भावी योजना

सञ्चयकर्ताको दायरा बिस्तार, कोषको स्रोत परिचालन, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा सञ्चयकर्ता सेवा सुविधा बिस्तारलगायत कोषको समग्र संस्थागत विकासका क्षेत्रहरूमा निरन्तर सुधार गर्दै कोषलाई अग्रणी सामाजिक सुरक्षा प्रदायक निकायका रूपमा स्थापित गर्ने दीर्घकालीन योजना रहेको ।

८.१ नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेको रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षाको हकलाई मूर्तरूप दिन र सञ्चयकर्ता कर्मचारीको सर्वथा हित कायम हुने गरी निजी क्षेत्रका कर्मचारी/कामदार तथा स्वरोजगारमा रहेका व्यक्तिलाई समेत सामाजिक सुरक्षाको सञ्जालमा ल्याई सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्न कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ मा भएको समसामयिक संशोधन अनुरूप देहायका योजनाहरूको सञ्चालन तथा वर्तमान योजनामा परिमार्जन गर्ने लक्ष्य रहेको :

- योगदानमा आधारित निवृत्तभरण योजना सञ्चालन गर्ने,
- वैदेशिक रोजगारमा रहेका कर्मचारी तथा कामदारहरूका लागि बचत योजना सञ्चालन गर्ने,
- स्वरोजगार तथा असङ्गठित क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारी तथा कामदारलाई कोषमा आबद्ध गर्ने,
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखिएका समस्याहरूलाई सम्बोधन गरी सीमित र निश्चित आयमा जीवन यापन गरिरहेका सञ्चयकर्ताको सुविधाका लागि योगदानमा आधारित स्वास्थ्य सुविधा योजना कार्यान्वयन गर्ने,
- विद्यमान सञ्चयकर्ता औषधोपचार तथा घातक रोग बिमा योजनालगायत कोषका अन्य सामाजिक सुरक्षा योजनाहरू : दुर्घटना क्षतिपूर्ति, प्रसूति तथा शिशु स्याहार, काजकिरिया अनुदानलाई समसामयिक पुनरावलोकन गर्ने,

८.२ कोषको दीर्घकालीन बचतलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा उपयोग गर्नेगरी सुरक्षा, प्रतिफल एवम् दिगोपना सुनिश्चित हुने गरी देशको पूर्वाधार विकासमा परिचालन गर्न नेपाल सरकारका प्राथमिकता प्राप्त परियोजनाका साथै देशको पुँजी बजारको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन विभिन्न उपकरणहरू, सरकारी ऋणपत्र, सुरक्षणपत्र तथा विकास ऋणपत्रमा प्राथमिकताका साथ लगानी गर्ने ।

८.३ कोषको दीर्घकालीन बचतको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक - निजी साझेदारी तथा सार्वजनिक-सार्वजनिक साझेदारीको अवधारणा अनुरूप सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह तथा संस्थागत लगानीकर्ताहरूसँग सहकार्य गर्ने ।

८.४ सञ्चयकर्ताको आवासको आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी नेपाल सरकारको सहयोगमा प्रमुख शहरहरूमा सञ्चयकर्ता आवास योजनाको विकास र बिस्तार गर्ने र यसका लागि भगिनी संस्थाको स्थापना र सञ्चालन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउने । साथै, कोषको स्वामित्वमा रहेका जग्गाको अधिकतम उपयोग गरी भवन निर्माण तथा आवास योजना सञ्चालनका लागि उपयोग गर्ने ।

८.५ कोषले प्रदान गर्ने मुनाफालाई नेपाल सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको संस्थाद्वारा प्रवर्द्धित वेतन कर्णाली हाइड्रोपावर परियोजनामा लगानी गरी सञ्चयकर्तालाई वैकल्पिक आय आर्जन हुने व्यवस्था मिलाइने ।

८.६ वित्तीय व्यवस्थापन सुधारका लागि कोषको वित्तीय विवरणलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप बनाउन कोषको लेखाङ्कन प्रणालीमा IFRS/NFRS लागू गरिनेछ । साथै, अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्था (ISSA) ले जारी गरेका सम्बन्धित मार्गदर्शनहरूको अनुपालनामा जोड दिने ।

८.७ कोषका सम्पूर्ण कारोबारहरू एकीकृत रूपमा सूचना प्रणालीमा आबद्ध गर्ने, विद्युतीय माध्यमको प्रयोग गरी कार्यालयबाटै फाँटवारी पठाउन सक्ने प्रणालीको विकास गर्ने, वाणिज्य बैङ्कहरूको सहकार्यमा सञ्चयकर्तालाई स्थानीयस्तरमै सेवा प्रदान गर्ने ।

८.८ व्यवस्थित रूपमा अभिलेख राख्न तथा कोषको गतिविधिलाई पारदर्शी बनाउन सञ्चयकर्ता सहज सूचना केन्द्र तथा E liabrary को स्थापना गर्ने ।

८.९ कोषको रणनीतिक लक्ष्य तथा उद्देश्य पूरा गर्न साथै सञ्चयकर्ताको अपेक्षलाई सम्बोधन गर्न मानव संसाधनको व्यवस्थापन तथा विकास, नीतिगत एवम् संरचनागत सुधार, कार्य प्रकृयामा सुधार साथै भौतिक स्रोतको प्रभावकारी व्यवस्थापनको माध्यमबाट कोषको समग्र संस्थागत सुदृढीकरण तथा क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिने ।

८.१० आगामी पाँच वर्षमा समग्र वित्तीय सूचकहरूको झलक देहायबमोजिम हुने गरी कार्य गरिने :

- कोषको आगामी ५ वर्षका लागि नयाँ रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयन ।
- कुल वित्तीय स्रोत रु.७५० अर्ब पुर्‍याउने ।
- कुल स्रोतको ९८ प्रतिशत रकम आय आर्जनको क्षेत्रमा प्रवाह गर्ने ।
- योजना अवधिमा कम्तीमा सातवटा पूर्वाधार विकास वा उत्पादनमूलक क्षेत्रका परियोजनामा लगानी गरी कुल लगानीको २५ प्रतिशत रकम प्रवाह गर्ने ।
- कोषले सञ्चयकर्तालाई प्रदान गर्ने पाँच वर्षको औसत प्रतिफलदर औसत मुद्रास्फीतिदरभन्दा घटी नहुने गरी व्यवस्थापन गर्ने ।
- कुल आम्दानीमा कोषको सञ्चालन खर्चको अनुपात ५ प्रतिशतभन्दा कममा सीमित गर्ने ।
- प्रति कर्मचारी कुल आय रु. ५ करोडभन्दा बढी पुर्‍याउने ।
- दुईवटा व्यावसायिक भवनको निर्माण सम्पन्न हुने तथा सञ्चयकर्ताको निमित्त कम्तीमा एउटा आवास परियोजनाको कार्यान्वयन सम्पन्न गरी अर्को एउटा परियोजनाको कार्यान्वयन प्रारम्भ गर्ने ।
- कोषमा निष्कृय कर्जाको अनुपात १ प्रतिशतभन्दा कममा सीमित भएको हुने ।
- कुल लगानीमा सञ्चयकर्ता सापटीको अनुपात ५५ प्रतिशतभन्दा कम गर्ने ।
- कोषमा प्राप्त हुने सञ्चय कोष कट्टीका फाँटवारीहरू मध्ये ९० प्रतिशत फाँटवारीहरू विद्युतीय माध्यमबाट प्राप्त गर्ने ।
- कुल सञ्चयकर्तामध्ये ६० प्रतिशतले कोषको ई-सर्भिस र मोबाईल एपको प्रयोग गर्ने ।

कोषको लगानी भएका प्रमुख परियोजनाहरू

कोषको लगानी रहेका चिलिमे जलविद्युत् कम्पनीबाट प्रवर्द्धित परियोजनाहरू

कोषको लगानी रहेको नेपाल वायुसेवा निगमको जहाज

कोषको लगानी भएका प्रमुख परियोजनाहरू

कोषको लगानीमा निर्माणाधीन माथिल्लो तामाकोशी आयोजना

परिशिष्ट १

कर्मचारी सञ्चय कोष

सम्बन्धित ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधिहरूको सूची

- कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन (संशोधनसहित), २०१९
- कर्मचारी सञ्चय कोष, सामान्य नियम (संशोधनसहित), २०२०
- कर्मचारी सञ्चय कोष, कागज धुल्याउने कार्यविधि, २०२८
- प्रोत्साही पुरस्कार तथा दण्डसम्बन्धी कार्यविधि (संशोधनसहित), २०३३
- कर्मचारी सञ्चय कोष दैनिक तथा भ्रमण भत्तासम्बन्धी कार्यविधि, (संशोधनसहित), २०४२
- कर्मचारी सञ्चय कोष, कर्मचारी सेवा सर्त नियमावली (संशोधनसहित), २०४८
- कर्मचारी औषधोपचारसम्बन्धी व्यवस्था, २०५०
- कोषका कर्मचारीको निमित्त अवकाश कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०६०
- कर्मचारी जीवन सुरक्षण कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०६०
- परियोजना कर्जा कार्यविधि, २०६१
- सहवित्तीयकरण कर्जा कार्यविधि, २०६१
- जगेडा कोष, कल्याणकारी कोष, निवृत्तिभरण कोष र अन्य कोषहरू सञ्चालन नियमावली, २०६२
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- लेखा निर्देशिका, २०६३
- शाखा कार्यालय सञ्चालन निर्देशिका, २०६२
- सञ्चयकर्ता परिचयपत्र व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६४
- कर्जा असुली कार्यविधि, २०६७
- भ्रमण निर्देशिका, २०६७
- कर्मचारी सञ्चय कोष (खरिद) नियमावली, २०६८
- कर्मचारी सञ्चय कोष (आर्थिक प्रशासन) नियमावली, २०६८
- कर्मचारी सञ्चय कोष अनुगमन र मूल्याङ्कनको मापदण्ड तथा कार्यविधि,२०७०
- सामाजिक सुरक्षा एवं सञ्चय कोषसँग सम्बन्धित विषयमा सोधकार्यका लागि आर्थिक सहयोग प्रदान गर्नेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७०
- कोषका कर्मचारी सन्तति छात्रवृत्ति निर्देशिका, २०७०
- संस्थागत सुशासन निर्देशिका, २०७१
- बजेट निर्देशिका, २०७१
- जोखिम व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७१
- व्यावसायिक निरन्तरता योजना/विपद व्यवस्थापन योजना, २०७१
- बेचालु सञ्चय कोष ब्यवस्थापन कार्यविधि,२०७१
- आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्यविधि, २०७१
- कोषका कर्मचारीहरूको हाजिरी व्यवस्थापन Electronic Attendence System निर्देशिका, २०७१
- मानव संसाधन नीति तथा मानव संसाधन विकास योजना, २०७२

- सूचना प्रविधि नीति, २०७२
- सञ्चयकर्ता सापटी कार्यविधि, २०७३
- सेवा करार निर्देशिका, २०७३
- वेतन कर्णाली सञ्चयकर्ता हाइड्रो पावर कं.लि.को शेयरमा लगानी गर्नेसम्बन्धी विनियम,२०७४
- अधिकार प्रत्यायोजन कार्यविधि, २०७५
- कर्जा तथा लगानी नीति, २०७५

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ का वित्तीय विवरण

कर्मचारी सञ्चय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय अवस्थाको विवरण
२०७५ आषाढ ३२

रकम रुपैंयामा

विवरण	टिप्पणी	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
सम्पत्तिहरु				
नगद तथा नगद समान	४.१	३५३,०४७,६४५	६,३६४,००४,२४४	४,१७३,३८५,५३९
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात	४.२	५४,९७७,२५७,२३०	५४,८२२,०११,९१८	५८,२७३,५५७,६९८
व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरु	४.३	-	-	-
सञ्चयकर्तालाई कर्जा तथा सापटी	४.४	१६८,२३१,४१८,०६६	१४२,५५७,१५३,४७३	११९,२६४,७२५,८३५
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी	४.५	४५,८९६,०८७,९६५	३२,३३१,७३९,१११	२३,३६५,५०७,६७२
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटी		१,०७९,६४८,०३५	१,११९,९५५,४२५	१,०४३,२८१,१०९
धितोपत्रहरुमा लगानी	४.६	३८,९२६,५२७,६३९	३५,७१८,४५५,८०५	३६,८६९,७९४,८०७
सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानी	४.७	-	-	-
सम्पत्तिहरुमा लगानी	४.८	७१५,९२५,८९४	७२८,७२९,३९३	७५७,७०६,४१६
सम्पत्ति र उपकरण	४.९	४५१,४८३,८२०	४१२,७६२,८३४	३७७,६१०,३६४
अमूर्त सम्पत्ति	४.१०	५,५६३,००४	२,२४४,२७१	२,५२४,०८२
अन्य सम्पत्ति	४.११	१,३६८,६८५,३५३	९७५,७८१,७९८	७३६,६९२,७७६
जम्मा सम्पत्ति		**३१२,००५,६४४,६५२**	**२७५,०३२,८३८,२७१**	**२४४,८६४,७८६,२९८**
दायित्वहरु				
कर्मचारी सुबिधा दायित्व	४.१२	२,३०६,९२८,२०५	१,६३४,६२८,७५१	१,५५६,४९४,००३
अन्य दायित्व	४.१३	१,१४०,७६६,३१२	९८८,००१,४९२	८७५,०३७,३१२
जम्मा दायित्व		**३,४४७,६९४,५१७**	**२,६२२,६३०,२४३**	**२,४३१,५३१,३१५**
कोष तथा जगेडा				
सञ्चय कोष	४.१४	२७८,७५३,०३५,३२३	२४६,५३४,३६१,८८०	२१७,६०५,८२२,००६
निवृतिभरण कोष	४.१५	-	-	-
अन्य कोष	४.१६	-	-	-
जगेडा तथा बचत	४.१७	२९,८०४,९१४,८१२	२५,८७५,८४६,१४८	२४,८२७,४३२,९७७
जम्मा कोष तथा जगेडा		**३०८,५५७,९५०,१३५**	**२७२,४१०,२०८,०२८**	**२४२,४३३,२५४,९८३**
जम्मा कोष, जगेडा तथा दायित्व		**३१२,००५,६४४,६५२**	**२७५,०३२,८३८,२७१**	**२४४,८६४,७८६,२९८**

संलग्न टिप्पणीहरु (१ देखि ५.१७ सम्म) वित्तीय विवरणका अभिन्न अंग रहेका छन् ।

जितेन्द्र धिताल का.मु. मुख्य अधिकृत	तुलसी प्रसाद गौतम प्रशासक	किरण कुमार श्रेष्ठ सञ्चालक	सुरेश विक्रम शाह सञ्चालक	शंकर बहादुर पण्डित सञ्चालक	झक्क प्रसाद आचार्य सञ्चालक
प्रा.डा. डिल्ली राज शर्मा सञ्चालक	शिशिर कुमार ढुङ्गाना अध्यक्ष	सुनिर कुमार ढुङ्गेल लेखापरीक्षक	सुन्दरमान श्रेष्ठ लेखापरीक्षक	ईश्वर नेपाल उप-महालेखापरीक्षक	

कर्मचारी सञ्चय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

नाफा वा नोक्सान विवरण

२०७४ श्रावण १ गते देखि २०७५ आषाढ ३२ गते सम्म

रकम रुपैँयामा

विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष	गत वर्ष
ऋण तथा लगानीबाट आम्दानी	४.१८	२६,३५८,७९५,३७०	१८,२८८,०४२,११६
ब्याज तथा अन्य प्रत्यक्ष खर्च	४.१९	२०,०२२,४५३,७८९	१४,८८२,६७७,४८३
ऋण तथा लगानीबाट खुद आम्दानी		**६,३३६,३४१,५८१**	**३,४०५,३६४,६३३**
शुल्क तथा कमिसन आम्दानी	४.२०	३५,६११,६६९	२५,४६२,९८९
शुल्क तथा कमिसन खर्च	४.२१	-	-
खुद शुल्क तथा कमिसन आम्दानी		**३५,६११,६६९**	**२५,४६२,९८९**
व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरुबाट भएको खुद आम्दानी	४.२२	-	-
नाफा नोक्सान मार्फत उचित मूल्य (Fair Value) मा रहेका अन्य वित्तीय उपकरणहरुबाट भएको खुद आम्दानी	४.२३	-	-
अन्य आम्दानी	४.२४	३१३,५१७,२२८	१९६,०७०,८२३
कुल सञ्चालन आम्दानी		**६,६८५,४७०,४७८**	**३,६२६,८९८,४४५**
वित्तीय सम्पत्तिहरुको खुद क्षयीकरण नाफा/(नोक्सान)	४.२५	१,०३६,२०४,८९४	७०७,७८८,४९९
कर्मचारी खर्च	४.२६	१,५४१,१५२,७०३	८१८,१९७,४५५
अन्य सञ्चालन खर्च	४.२७	१३३,७५८,९९०	११०,८९९,६७७
ह्रास कट्टी, परिशोधन तथा गैह्र वित्तीय सम्पत्तिको क्षयीकरण	४.२८	३३,०३७,४४८	४८,५७६,१२८
वित्तीय खर्च		५७७,००८	२,४५३,९३०
यस वर्षको खुद मुनाफा (नोक्सान)		**३,९४०,७३९,४३६**	**१,९३८,९८२,७५६**

संलग्न टिप्पणीहरु (१ देखि ५.१७ सम्म) वित्तीय विवरणका अभिन्न अंग रहेका छन् ।

जितेन्द्र धिताल
का.मु. मुख्य अधिकृत

तुलसी प्रसाद गौतम
प्रशासक

किरण कुमार श्रेष्ठ
सञ्चालक

सुरेश विक्रम शाह
सञ्चालक

शंकर बहादुर पण्डित
सञ्चालक

झक्क प्रसाद आचार्य
सञ्चालक

प्रा.डा. डिल्ली राज शर्मा
सञ्चालक

शिशिर कुमार ढुङ्गाना
अध्यक्ष

सुनिर कुमार ढुङ्गेल
लेखापरीक्षक

सुन्दरमान श्रेष्ठ
लेखापरीक्षक

ईश्वर नेपाल
उप-महालेखापरीक्षक

कर्मचारी सञ्चय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

विस्तृत आम्दानी विवरण

२०७४ श्रावण १ गते देखि २०७५ आषाढ ३२ गते सम्म

रकम रुपैँयामा

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
यस वर्षको खुद मुनाफा (नोक्सान)	३,९४०,७३९,४३६	१,९३८,९८२,७५६
अन्य विस्तृत आम्दानी		
परिभाषित कर्मचारी सुविधाको विमाङ्कीय नाफा/(नोक्सान)	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरणको पुर्नमूल्याङ्कन	-	-
लगानी धितोपत्रहरुको उचित मूल्य (Fair Value) मा भएको खुद परिवर्तन	३३७,३७८,१५०	(४९३,०५६,८४२)
जम्मा अन्य विस्तृत आम्दानी	३३७,३७८,१५०	(४९३,०५६,८४२)
कूल विस्तृत आम्दानी	४,२७८,११७,५८५	१,४४५,९२५,९१४

जितेन्द्र धिताल
का.मु. मुख्य अधिकृत

तुलसी प्रसाद गौतम
प्रशासक

किरण कुमार श्रेष्ठ
सञ्चालक

सुरेश विक्रम शाह
सञ्चालक

शंकर बहादुर पण्डित
सञ्चालक

झक्क प्रसाद आचार्य
सञ्चालक

प्रा.डा. डिल्ली राज शर्मा
सञ्चालक

शिशिर कुमार ढुङ्गाना
अध्यक्ष

सुनिर कुमार ढुङ्गेल
लेखापरीक्षक

सुन्दरमान श्रेष्ठ
लेखापरीक्षक

ईश्वर नेपाल
उप-महालेखापरीक्षक

कर्मचारी सञ्चय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

नगद प्रवाह विवरण

२०७४ श्रावण १ गते देखि २०७५ आषाढ ३२ गते सम्म

रकम रुपैंयामा

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
सञ्चालनबाट नगद प्रवाह		
यस वर्षको खुद मुनाफा (नोक्सान)	३,९४०,७३९,४३६	१,९३८,९८२,७५६
समायोजन		
ह्रास कट्टी, परिशोधन तथा गैर वित्तीय सम्पत्तिको क्षयीकरण	३३,०३७,४४८	४८,५७६,१२८
वित्तीय सम्पत्तिहरुको खुद क्षयीकरण	१,०३६,२०४,८९४	७०७,७८८,४९९
नाफा नोक्सान मार्फत उचित मूल्य (Fair Value) मा रहेका अन्य वित्तीय उपकरणहरुबाट भएको खुद आम्दानी	-	-
सञ्चय कोषमा व्याज खर्च	२०,०२२,४५३,७८९	१४,८८२,६७७,४८३
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दातमा प्राप्त भएको व्याज	(६,३७२,४३६,०८६)	(४,२५०,८६२,९४७)
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटीमा प्राप्त भएको व्याज	(४,२२३,३५३,६९५)	(२,४९९,३३८,७९७)
धितोपत्रहरुमा लगानीमा प्राप्त भएको व्याज तथा लाभांस	(६८२,०५३,५६३)	(६३४,३१२,०५४)
सम्पत्ति र उपकरण, लगानी सम्पत्ति तथा अमूर्त सम्पत्तिको बिक्रिमा भएको लाभ वा नोक्सानी	(८७८,८५५)	(१,४३१,६७०)
सम्पत्तिहरुमा लगानीमा प्राप्त भएको खुद आम्दानी	(६७२,०९५,२९६)	(४४४,५०२,०७२)
सञ्चालन गतिविधिसँग सम्बन्धित सम्पत्ति तथा दायित्वहरुमा भएको परिवर्तनहरु		
व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरुमा कमी (वृद्धि)	-	-
सञ्चयकर्ताहरुलाई कर्जा तथा सापटीमा कमी (वृद्धि)	(२६,५५०,४९०,२८८)	(२३,९२६,२४३,६१०)
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटीमा कमी (वृद्धि)	४०,३०७,३९०	(७६,६७४,३१६)
अन्य सम्पत्तिमा कमी (वृद्धि)	(३९२,९०३,५५५)	(२३९,०८९,०२२)
कर्मचारी सुविधा दायित्वमा वृद्धि (कमी)	६७२,२९९,४५४	७८,१३४,७४८
अन्य दायित्वमा वृद्धि (कमी)	८०,०२३,०८५	१०८,२४४,२४८
सञ्चालन गतिविधिबाट भएको खुद नगद प्रवाह	**(१३,०६९,१४५,८४४)**	**(१४,३०८,०५०,६२८)**
लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह		
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दातमा भएको लगानी	(१५५,२४५,३१३)	३,४५१,५४५,७८०
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दातबाट भएको लगानी फिर्ता	-	-
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दातमा प्राप्त भएको व्याज	६,३७२,४३६,०८६	४,२५०,८६२,९४७
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी प्रवाहमा वृद्धि (कमी)	(१३,६५१,५८६,३१८)	(९,०३५,४८४,०३२)
परियोजना तथा संगठीत संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटीमा प्राप्त भएको व्याज	४,२२३,३५३,६९५	२,४९९,३३८,७९७
धितोपत्रहरुमा लगानीमा वृद्धि (कमी)	(२,८७०,६९३,६८४)	६५८,२८२,१६०
धितोपत्रहरुमा लगानीमा प्राप्त भएको व्याज तथा लाभांस	६८२,०५३,५६३	६३४,३१२,०५४
सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानीमा वृद्धि (कमी)	-	-
सम्पत्तिहरुमा लगानीमा वृद्धि (कमी)	-	-
सम्पत्तिहरुमा लगानीमा प्राप्त भएको खुद आम्दानी	६७२,०९५,२९६	४४४,५०२,०७२
सम्पत्ति र उपकरणमा वृद्धि (कमी)	(५७,२५१,४८७)	(५२,६१२,९५४)
अमूर्त सम्पत्तिमा वृद्धि (कमी)	(४,१४३,३२६)	(४२७,१४०)
लगानी गतिविधिबाट भएको खुद नगद प्रवाह	**(४,७८८,९८१,४८८)**	**२,८५०,३१९,६८५**
वित्तीय श्रोतवाट नगद प्रवाह		
सञ्चय कोषमा वृद्धि (कमी)	३२,२१८,६७३,४४३	२८,९२८,५३९,८७४
सञ्चय कोषमा व्याज खर्च	(२०,०२२,४५३,७८९)	(१४,८८२,६७७,४८३)
निवृतिभरण कोषमा वृद्धि (कमी)	-	-
अन्य कोषमा वृद्धि (कमी)	-	-
जगेडा तथा बचतहरूमा वृद्धि (कमी)	(३४९,०४८,९२१)	(३९७,५१२,७४३)
वित्तीय श्रोत सम्बन्धी गतिविधिबाट भएको खुद नगद प्रवाह	**११,८४७,१७०,७३३**	**१३,६४८,३४९,६४८**
सम्पूर्ण गतिविधिबाट भएको खुद नगद प्रवाह	**(६,०१०,९५६,५९९)**	**२,१९०,६१८,७०५**
वर्षको शुरुमा भएको नगद तथा नगद समान मौज्दात	६,३६४,००४,२४४	४,१७३,३८५,५३९
विदेशी मुद्रामा रहेको नगद तथा नगद समान मौज्दातमा पुर्नमूल्यांकनको कारणले भएको समायोजन	-	-
वर्षको अन्तमा भएको नगद तथा नगद समान मौज्दात	**३५३,०४७,६४५**	**६,३६४,००४,२४४**

जितेन्द्र धिताल
का.मु. मुख्य अधिकृत

तुलसी प्रसाद गौतम
प्रशासक

किरण कुमार श्रेष्ठ
सञ्चालक

सुरेश विक्रम शाह
सञ्चालक

शंकर बहादुर पण्डित
सञ्चालक

झक्क प्रसाद आचार्य
सञ्चालक

प्रा.डा. डिल्ली राज शर्मा
सञ्चालक

शिशिर कुमार ढुङ्गाना
अध्यक्ष

सुनिर कुमार ढुङ्गेल
लेखापरीक्षक

सुन्दरमान श्रेष्ठ
लेखापरीक्षक

ईश्वर नेपाल
उप-महालेखापरीक्षक

कर्मचारी सञ्चय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

जगेडा तथा कोषमा भएको परिवर्तनको विवरण

२०७४ श्रावण १ गते देखि २०७५ आषाढ ३२ गते सम्म

रकम रुपैँयामा

विवरण	साधारण जगेडा कोष	सञ्चयकर्ता कल्याणकारी कोष	कर्मचारी कल्याणकारी कोष	मुनाफा वाँडफाँड कोष	मानव संशाधन बिकास कोष	उचित मूल्य (Fair Value) जगेडा	पुनर्मूल्यांकन जगेडा	सञ्चयकर्ता हाईड्रो कोष	पेन्सन कोष	अन्य कोष	कर्मचारी सञ्चय कोष	जम्मा
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	**१,२३३,३५४,८१५**	**१,७५३,८४४,५२४**	**१७८,०६५,८५०**	**१,४७३,१४२,२७६**	**२०,०००,०००**			-	-		२१७,६०५,८२२,००६	**२२२,२६४,२२९,४७१**
लेखा नीतिमा भएको समायोजन	-	-	-	१,११६,३१२,०५०	-	१९,०५२,७१३,४६२	-	-			-	२०,१६९,०२५,५१२
२०७३ श्रावण १ को परिमार्जित मौज्दात	**१,२३३,३५४,८१५**	**१,७५३,८४४,५२४**	**१७८,०६५,८५०**	**२,५८९,४५४,३२६**	**२०,०००,०००**	**१९,०५२,७१३,४६२**	-	-	-	-	**२१७,६०५,८२२,००६**	**२४२,४३३,२५४,९८३**
मूनाफा बाँडफाँट	९४,६८५,०९२	२०८,३०७,२०२	५६,८११,०५५	१,५०३,२४२,३९४	-	-	-	-	-	-	-	१,८६३,०४५,७४३
रकमान्तर	-	२०,०००,०००	-	(१,१९३,३६७,१७९)	(२०,०००,०००)	-	-	१,२२७,५७४,३०८	-	-	-	३४,२०७,१२९
खर्च	-	(१८५,३०९,७९०)	(९३,६७३,०९९)	-	-	-	-	(८०,०००,०००)	-	-	-	(३५८,९८२,८८९)
कर्मचारी सञ्चय कोषमा भएको खुद वृद्धि	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२८,९२८,५३९,८७१	२८,९२८,५३९,८७१
शेयर लगानीको उचित मुल्य (Fair Value) मा समायोजन	-	-	-	-	-	(४९३,०५६,८४२)	-	-	-	-	-	(४९३,०५६,८४२)
सम्पत्ति र उपकरण तथा लगानी सम्पत्तिको पुनर्मूल्यांकन (Revaluation) समायोजन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अघिल्लो वर्षको आम्दानी/(खर्च)	३,२००,०३०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३,२००,०३०
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	**१,३३१,२३९,९३७**	**१,७९६,८४१,९३६**	**१४१,२०३,८०६**	**२,८९९,३२९,५४१**	**-**	**१८,५५९,६५६,६२०**	**-**	**१,१४७,५७४,३०८**	**-**	**-**	**२४६,५३४,३६१,८७७**	**२७२,४१०,२०८,०२६**
मूनाफा बाँडफाँट	१९७,०३६,९७२	८२७,५५५,२८२	१५७,६२९,५७७	२,७५८,५१७,६०५	-	-	-	-	-	-	-	३,९४०,७३९,४३६
रकमान्तर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
कोषबाट खर्च	-	(१९१,०२०,९५४)	(९९,०४६,२१३)	(१,६००,२४७,२७१)	-	-	-	१,५४०,१००,४६२	-	-	-	(३५०,२१३,९७६)
कर्मचारी सञ्चय कोषमा भएको खुद वृद्धि	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३२,२१८,६७३,४४६	३२,२१८,६७३,४४६
शेयर लगानीको उचित मूल्य (Fair Value) मा समायोजन	-	-	-	-	-	३३७,३७८,१५०	-	-	-	-	-	३३७,३७८,१५०
सम्पत्ति र उपकरण तथा लगानी सम्पत्तिको पुनर्मूल्यांकन (Revaluation) समायोजन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अघिल्लो वर्षको आम्दानी/(खर्च)	१,१६५,०५७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१,१६५,०५७
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	**१,५२९,४४१,९६६**	**२,४३३,३७६,२६४**	**१९९,७८७,१७०**	**४,०५७,५९९,८७३**	**-**	**१८,८९७,०३४,७७०**		**२,६८७,६७४,७७०**	**-**	**-**	**२७८,७५३,०३५,३२३**	**३०८,५५७,९५०,१३५**

जितेन्द्र धिताल
का.मु. मुख्य अधिकृत

तुलसी प्रसाद गौतम
प्रशासक

किरण कुमार श्रेष्ठ
सञ्चालक

सुरेश विक्रम शाह
सञ्चालक

शंकर बहादुर पण्डित
सञ्चालक

झक्क प्रसाद आचार्य
सदस्य

प्रा.डा. डिल्ली राज शर्मा
सञ्चालक

शिशिर कुमार ढुङ्गाना
अध्यक्ष

सुनिर कुमार ढुङ्गेल
लेखापरीक्षक

सुन्दरमान श्रेष्ठ
लेखापरीक्षक

ईश्वर नेपाल
उप-महालेखापरीक्षक

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)
लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु
आर्थिक वर्ष २०७४/२०७५

१. सामान्य जानकारी (General Introduction)

कर्मचारी सञ्चय कोषले सञ्चयकर्ताहरुबाट संकलन भएको सञ्चित रकमको व्यवस्थापन तथा प्रभावकारी परिचालन गरी सञ्चयकर्ताहरुलाई उचित प्रतिफल प्रदान गर्नुका साथै बचत रकमबाट विभिन्न सामाजिक सुरक्षण सुविधाहरु प्रदान गर्दै आईरहेको छ । कोष कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ अनुरुप स्थापित सामाजिक सुरक्षण संस्थाका साथै गैह्र बैकिङ्ग प्रकृतिको देशकै ठूलो वित्तीय संस्था हो । यस कोषको केन्द्रीय कार्यालय पुल्चोक, ललितपुरमा रहेको छ ।

कोषले करिव ६ लाख ५० हजार सञ्चयकर्ताको सञ्चित रकममा वार्षिक रुपमा व्याज तथा मूनाफा प्रदान गर्नुका अतिरिक्त सञ्चयकर्ताको हितमा विशेष सापटी, घर सापटी, शैक्षिक सापटी, घर मर्मत सापटी र सरल चक्र कर्जा जस्ता कर्जा तथा सापटी सुविधाहरु प्रदान गर्दै आएको छ भने सामाजिक सुरक्षा सुविधा अर्न्तगत सञ्चयकर्ता दुर्घटना क्षतिपूर्ति, सञ्चयकर्ता काजक्रृया अनुदान, सञ्चयकर्ता औषधोपचार सहयोग योजना र शिशु तथा सुत्केरी हेरचाह सुविधा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

कोषले सञ्चयकर्ताको अतिरिक्त विभिन्न जलविद्युत कम्पनीहरुमा शेयर तथा ऋण लगानी गरी नेपालको जलविद्युत क्षेत्रको विकासको सहायकको रुपमा अघि बढिरहेको छ ।

२. वित्तीय विवरणहरु तयार र प्रस्तुत गर्ने आधार (Basis of Preparation and Presentation of Financial Statements):

२.१ नेपाल वितीय प्रतिवेदनमानको अनुपालना (Compliance with Nepal Financial Reporting Standard-NFRS)

लेखामान बोर्ड नेपालले सिफारिस गरे बमोजिम नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट जारी गरिएको नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुरुप वित्तीय विवरणहरु तयार गरिएका छन् । नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानमा अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान बोर्डले जारी गरेका विवेचना (IFRIC / SIC) समेत पर्दछन् ।

वित्तीय विवरण महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट मिति २०७५/११/१४ मा स्वीकृत ढाँचा अनुरुप तयार गरिएको छ ।

संलग्न वित्तीय विवरणहरु कोषको संचालक समितिको २०७५/१२/२ मा बसेको १५४५ औं बैठकले अनुमोदन गरेको छ ।

२.२ कार्यात्मक र प्रस्तुतीकरण मुद्रा (Functional and Presentation Currency)

वित्तीय विवरणहरु कोषको कार्यात्मक मुद्रा, नेपाली रुपैयाँमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.३ अनुमान, मान्यता तथा अभिप्रायको प्रयोग (Use of Assumptions, Estimates and Judgedment)

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुसार वित्तीय विवरण तयार गर्दा केही क्षेत्रहरुमा अनुमान, मान्यता तथा अभिप्रायको प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । यसरी अनुमान गर्दा विगतको अनुभव र अन्य असर गर्ने तत्वहरुलाई समावेश गर्ने गरिएको छ । अनुमान, मान्यता तथा अभिप्रायहरु वास्तविकतामा परिणत हुँदा तयार पारिएको मितिको वित्तीय विवरणले प्रस्तुत गरेका सम्पत्ति, दायित्व, आम्दानी तथा खर्च रकमहरु पूर्वानुमान र मान्यता भन्दा फरक पर्न सक्दछन् । निरन्तर संचालनको आधार (going concern basis) मानेर अनुमान र मान्यताहरु पुनरावलोकन गरिएका छन् । लेखा सम्बन्धी अनुमानलाई समय सापेक्ष पुनरावलोकन गर्ने गरिएको छ । अनुमानमा फरक परेको कारणले पर्ने असर अनुमानमा फरक परेको वर्षमा नै समायोजन हुन्छन् ।

वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दाका महत्वपूर्ण अनुमानहरु, जसले प्रस्तुत रकममा सारभूत रुपमा असर गर्दछन् जुन निम्नानुसार रहेका छन् :

१) सम्पत्ति, उपकरण, लगानी सम्पत्ति तथा अमूर्त सम्पत्तिको उपयोगी आयु (useful life)

२) सम्पत्ति, उपकरण, लगानी सम्पत्ति तथा अमूर्त सम्पत्तिको क्षयीकरण नोक्सानी (impairment loss)

३) कर्मचारी दायित्वहरु

२.४ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानको प्रयोग (Use of Nepal Financial Reporting Standards)

कोषले यस आर्थिक वर्षमा पहिलो पटक नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुसार वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान १ (First Time Adoption of Nepal Financial Reporting Standards) अनुसार लेखामान तथा नीतिमा पर्ने परिवर्तनहरुको समायोजन सहित तयार गरेको छ ।

वित्तीय विवरणहरु तयार गर्ने क्रममा NAS 39 को कर्जाको क्षयीकरण नोक्सानी सम्बन्धी व्यवस्थाको पूर्ण रुपमा पालना भएको छैन र कर्मचारी दायित्वहरुको विमाङ्किक मूल्यांकन (actuarial valuation) गरिएको छैन

२.५ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानका carve-out हरु

लेखामान बोर्ड नेपालले सिफारिस गरे बमोजिम नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था ले NFRS कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रदान गरेका carve-out हरु मध्ये कोषले निम्न carve-out प्रयोग गरेको छ :

१) नेपाल लेखामान ३९– वित्तीय साधनहरुः मान्यता र मापन

विश्वासनीय हिसाबले निर्धारण गर्न अव्यवहारिक हुने र नगन्य रहने स्थिति रहँदा निम्न उल्लेखित व्यवस्थामा विकल्प प्रदान गरिएको छ र कोषले उक्त विकल्प प्रयोग गरेको छ ।

क) नेपाल लेखामान ३९ को परिच्छेद ९ अनुसार वित्तीय साधनहरुको प्रभावकारी व्याजदर गणना गर्दा ती वित्तीय साधनहरुको अनुबन्धीय शर्तहरु बमोजिम तिरिएको र लिएको सम्पूर्ण शुल्क र बिन्दुहरुलाई समावेश गर्नु नपर्ने विकल्प । कोषले कर्मचारी कर्जा, संगठित संस्था तथा परियोजनालाई प्रदान गरिएको कर्जा तथा बन्डको प्रिमियम हिसाबमा यो विकल्प प्रयोग गरेको छ ।

३ प्रमुख लेखा नीतिहरु (Major Accounting Policies):

३.१ मापन तथा लेखाङ्कनको आधार (Measurement and Basis of Accounting)

निम्न उल्लेखित अवस्थामा बाहेक वित्तीय विवरणहरु ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical Cost Convention) अनुरुप तयार गरिएका छन् ।

शेयरमा लगानी	उचित मूल्य (fair value)
कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको ऋण	परिशोधन लागत (amortized cost)
सम्पत्ति तथा उपकरण, लगानी सम्पत्ति तथा अमुर्त सम्पत्ति	स्थापित लागत उचित मूल्यको रुपमा (deemed cost as fair value)

अन्यथा उल्लेख गरिएको अवस्थामा बाहेक वित्तीय विवरणहरु प्रोदभावी आधार (accrual basis)मा तयार गरिएका छन् ।

३.२ एकल वित्तीय विवरण

प्रस्तुत वित्तीय विवरण कोषको एकल वित्तीय विवरण हो । कोषको एकिकृत वित्तीय विवरण तयार गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छैन ।

३.३ ब्याज आम्दानी तथा खर्च

ब्याज आम्दानी र खर्च नाफा वा नोक्सान हिसाबमा प्रोदभावी आधारमा प्रभावकारी ब्याज (Effective Interest) विधि प्रयोग गरी जनाइएको छ । भविष्यको अनुमानित नगद भुक्तानी/प्राप्तिलाई वित्तीय सम्पत्ति/दायित्वको अपेक्षित आयुमा ठ्याक्कै डिष्काउन्ट गर्ने दरलाई प्रभावकारी ब्याज दर भनिन्छ । वित्तीय सम्पत्तिलाई हानी पुगेको अवस्थामा ब्याज आम्दानीलाई impaired value मा मूल प्रभावकारी ब्याज दरको आधारमा जनाइन्छ ।

ब्याज आम्दानीको लेखाङ्कन गर्नको लागि रकमको निर्क्यौल हुनुपर्ने र सो को आर्थिक लाभ कोषले प्राप्त गर्ने सम्भावना भएको हुनु पर्दछ । परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटीमा पूँजीकृत गरिएको ब्याजलाई र असल कर्जामा प्रोदभावी आधारमा आम्दानी जनाईएको छ भने सो बाहेक नगद प्राप्ति आधारमा आम्दानी जनाइएको छ ।

३.४ अन्य आम्दानी तथा खर्चहरु

१) शुल्क र कमिशन आय

शुल्क र कमिशन आय साधारणतया सम्बन्धित सेवा भइसकेपछि वा एक सार्थक कार्यको कार्यन्वयन भइसकेपछि जनाइन्छ । ऋण प्रदान गर्दा लाग्ने सेवा शुल्क सो प्रदान भइसकेपछि जनाईन्छ ।

२) शुल्क र कमिशन खर्च

शुल्क र कमिशन खर्च साधारणतया सम्बन्धित सेवा प्राप्त भइसकेपछि वा एक सार्थक कार्यको कार्यन्वयन भइसकेपछि जनाईन्छ ।

३) खुद व्यापारिक लाभ

व्यापारिक सम्पत्ति/दायित्वको हकमा पाकेको (accrued) ब्याज, बिक्रिमा लाभ हानी, लाभांश लगायतका कारोबारबाट श्रृजित लाभ/हानी (realised gain/loss) यस अर्न्तगत राखिन्छ ।

४) लाभांश आम्दानी

लाभांश प्राप्त गर्ने हक स्थापित भइसकेपछि लाभांश आम्दानी जनाईन्छ । लाभांशलाई सम्पत्तिको वर्गिकरण अनुसार विभिन्न शिर्षकहरुमा प्रस्तुत गरिन्छ ।

५) अन्य आय

फाइदा वा रकम कोषमा प्राप्त हुने र सो को वस्तुपरक निर्धारण हुने अवस्थामा माथि उल्लेखित बाहेकका आयहरुको लेखाङ्कन गरिएको छ ।

३.५ पट्टा (Lease)

वित्तीय पट्टा र संचालन पट्टाको वर्गिकरण पट्टाको शुरु मितिमा गरिन्छ । त्यस्तो पट्टा जस्मा जोखिम र इनामको एक महत्वपूर्ण भाग धनीले (Owner) आफैसँग राख्छ त्यसलाई संचालन पट्टाको रुपमा वर्गीकरण गरिन्छ । त्यस्तो पट्टा जस्मा जोखिम र इनामको महत्वपूर्ण भाग धनीले कमेटीलाई (lessee) हस्तान्तरण गर्छ त्यसलाई वित्तीय पट्टाको रुपमा वर्गीकरण गरिन्छ । मिति २०७३ श्रावण १ भन्दा अघिको पट्टालाई सो मितिमा उपलब्ध जानकारी तथा परिस्थितिको आधारमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

१) पट्टा भुक्तानी - कमेटी (Lessee)

संचालन पट्टाको भुक्तानीलाई पट्टाको दररेटमा मूल्यवृद्धिको समायोजन सहित सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा खर्च लेखाङ्कन गरिएको छ , जुन कोषको मूल्यांकनमा समदर प्रक्रियाबाट हुने खर्च लेखाङ्कन भन्दा उचित रहेको छ ।

वित्तीय पट्टा अन्तर्गतको न्यूनतम पट्टा भुक्तानीलाई वित्तीय लागत तथा बांकि दायित्वमा समायोजनको रुपमा भाग लगाइन्छ । वित्तीय लागतलाई बाँकि दायित्वमा समदरमा प्रतिफल प्राप्त हुने हिसाबमा पट्टा अवधि भरमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

संयोगिक (contingent) पट्टा भुक्तानीलाई उक्त कुरा पक्का भएको मितिमा न्युनतम पट्टा भुक्तानीलाई समायोजन गरी लेखाङ्कन गरिन्छ ।

२) पट्टा सम्पत्ति

संचालन पट्टामा रहेको सम्पत्तिलाई वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत गरिदैन ।

वित्तीय पट्टामा रहेको सम्पतिलाई प्रारम्भिक मापनमा उचित मूल्य र न्यूनतम पट्टा भुक्तानीमध्ये हुने कम रकममा मापन गरिन्छ । प्रारम्भिक मापन पछि उक्त सम्पत्ति जुन वर्गमा पर्छ, सोही अनुसारको लेखा नीति प्रयोग गरी मापन गरिन्छ ।

वित्तीय पट्टामा रहेको सम्पतिलाई कोषले प्राप्त गर्नुपर्ने पट्टामा खुद लगानी रकमको रुपमा लेखाङ्कन गरी ऋण तथा सापटी अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ ।

३) पट्टा भुक्तानी प्राप्ति

संचालन पट्टाको भुक्तानी प्राप्तीलाई पट्टाको दररेटमा मूल्यवृद्धिको समायोजन सहित सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा आय लेखाङ्कन गरिएको छ , जुन कोषको मूल्यांकनमा समदर प्रक्रियाबाट हुने आय लेखाङ्कन भन्दा उचित रहेको छ ।

वित्तीय पट्टा अन्तर्गतको न्युनतम पट्टा भुक्तानी प्राप्तीलाई वित्तीय आम्दानी तथा प्राप्त गर्न बाँकी रकमको रुपमा भाग लगाईन्छ । वित्तीय आम्दानीलाई पट्टामा बाँकी रहेको सम्पत्तिमा समदरमा प्रतिफल प्राप्त हुने हिसाबमा पट्टा अवधि भरमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.६ विदेशी विनिमय कारोवारहरु

विदेशी मुद्रामा हुने कारोबारलाई कारोबार मितिमा विद्यमान दरमा नेपाली रुपैयाँमा रुपान्तरण गरिएको छ

विदेशी मुद्रामा रहेको मौद्रिक सम्पत्ति एवं दायित्वहरुलाई वर्षान्तमा विद्यमान दरले नेपाली रुपैयाँमा रुपान्तरण गरिएको छ । मौद्रिक सम्पत्ति एवं दायित्वको वर्षको सुरुवातको कार्यात्मक मुद्रामा रहेको रकम, वर्षभरीमा प्राप्त रकम, प्रभावकारी व्याजको र विदेशी मुद्रामा रहेका सम्पत्ति दायित्वको परिशोधित रकमको फरकलाई कार्यात्मक रकममा परिवर्तन गर्दा हुन आउने फरकलाई विनिमय नाफा वा नोक्सानको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

विदेशी मुद्रामा रहेको गैर मौद्रिक सम्पत्ति एवं दायित्वहरुलाई उचित मूल्य निर्धारण गरेको मितिमा विद्यमान दरले नेपाली रुपैयाँमा रुपान्तरण गरिएको छ । विदेशी मुद्रामा रहेको गैर मौद्रिक वस्तुलाई कारोबार मितिको दरले नेपाली रुपैयाँमा रुपान्तरण गरिन्छ । सोमा फरक पर्न गएमा सामान्यतया नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.७ आयकर

आयकर ऐनको दफा ६४ को उपदफ २ अनुसार कोषको आयमा आयकर नलाग्ने हुनाले आयकर व्यवस्था गरिएको छैन । आयकर छुट भएको कारणले स्थगन करको हिसाब गर्नुपर्ने रहेको छैन ।

३.८ वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वहरु

१) पहिचान (Recognition)

वित्तीय उपकरणहरुलाई वित्तीय अवस्थाको विवरणमा उक्त उपकरणसँग सम्बन्धित मितिको आधारमा जनाईन्छ ।

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वहरुको प्रारम्भिक मूल्यांकन उचित मूल्यमा गरिन्छ । जुन उपकरण नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा वर्गीकरण गरिदैन, त्यस्ता उपकरणसँग सम्बन्धित प्रत्यक्ष खर्चहरु समावेश गरिएको लागतमा मूल्यांकन गरिन्छ ।

२) वर्गीकरण (Classification)

वित्तीय सम्पत्ति (Financial Assets)

वित्तीय सम्पत्तिहरु कसरी व्यवस्थापन गरिएको छ भन्ने आधारमा वित्तीय सम्पत्तिलाई परिशोधन लागत (amortized cost) वा अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मूल्यमा र नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्य मध्ये कुनै एकमा वर्गीकरण गरिन्छ ।

परिशोधन लागतमा: निश्चित वा दृश्यात्मक (fixed or determinable) भुक्तानी भएका नन् डेरिभेटिभ उपकरणहरु अवधि समाप्त मितिसम्म धारण गर्ने मनसायबाट धारण गरिएका वित्तीय सम्पत्तिहरुलाई यस वर्गमा समावेश गरिन्छ । यस्ता सम्पत्तिहरुको प्रारम्भिक मापन सम्पत्तिसँग सम्बन्धित प्रत्यक्ष खर्चहरु समावेश गरिएको लागतमा मूल्यांकन गरिन्छ । प्रारम्भिक मापनपछि प्रभावकारी व्याजदरको प्रयोग गरी तथा क्षयीकरण नोक्सानीको (impairment loss) समायोजन गरी परिशोधन लागतमा सम्पत्तिको मापन गरिन्छ ।

नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा (fair value through profit or loss): कोषले उचित मूल्यको आधारमा खरीद वा विक्रि गर्ने हिसाबमा धारण गरेका सम्पत्तिहरु यस वर्गमा समावेश गरिन्छ । खरीद वा विक्रिको लागतलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मूल्यमा (fair value through other comprehensive income): माथि उल्लेखित बाहेकमा नन् डेरिभेटिभ वित्तीय सम्पत्तिहरु यस वर्गमा समावेश गरिन्छ । यस्ता सम्पत्तिहरुको प्रारम्भिक मापन उचित मूल्यमा गरिन्छ । प्रारम्भिक मापन पछिको मापन (subsequent measurement) उचित मूल्यमा नै गरिन्छ र उचित मूल्यमा भएको परिवर्तनलाई अन्य विस्तृत आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ र सोलाई संचित आय तथा कोषमा उचित मूल्य जगेडामा प्रस्तुत गरिन्छ । सम्पत्ति त्याग गर्दा कायम रहेको जम्मा जगेडा रकमलाई वितरणयोग्य नाफामा स्थानान्तरण गरिन्छ ।

वित्तीय दायित्व (Financial Liabilities)

कोषले वित्तीय जमानत तथा ऋण प्रतिबद्धता बाहेकका वित्तीय दायित्वहरुलाई परिशोधन लागत वा नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमध्ये कुनै एकमा वर्गीकरण गरेको छ ।

३) डि-रिकग्निसन (De-recognition)

वित्तीय सम्पत्तिका सर्तहरु संशोधन गरिएमा वा उक्त सम्पत्ति नयाँ सम्पत्तिसँग बदलिएमा वित्तीय सम्पत्तिको डि-रिकग्नाइज गर्नुपर्ने हो होइन भन्ने परीक्षण गरिन्छ । पहिलेको नगद प्रवाह महत्वपूर्ण रुपमा फरक भएमा सो सम्पत्तिबाट हुने नगद प्रवाहको म्याद समाप्त भएको मानिन्छ । उक्त परिस्थितिमा पहिलेको सम्पत्ति डि-रिकग्नाइज गरिन्छ र नयाँ सम्पत्ति उचित मूल्यमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

वित्तीय सम्पत्ति

सम्पत्तिबाट नगद प्राप्तिको अनुबंन्धित अधिकार समाप्त हुँदा वा सम्पत्तिको जोखिम र इनामको महत्वपूर्ण भाग समेत हस्तान्तरण हुने गरी सम्पत्तिबाट नगद प्राप्तिको अनुबन्धित अधिकार हस्तान्तरण गर्दा वा कोषको सम्पत्तिमा नियन्त्रण नहुने अवस्थामा कोषले वित्तीय सम्पत्ति डि-रिकग्नाइज गर्छ ।

वित्तीय सम्पत्ति डि-रिकग्नाइज गर्दा प्राप्त भएको रकम र अघि सारिएको रकमको फरकलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

वित्तीय दायित्व

कोषले अनुबन्धित दायित्व निर्वहन वा रद्द वा समाप्त हुँदा वित्तीय दायित्व डि-रिकग्नाइज गर्छ ।

४) अफसेट

कानुनी अधिकार रहेको र उद्देश्य नै खुद रकम जनाउने छ भने मात्र वित्तीय सम्पत्ति र दायित्व एक आपसमा अफसेट गरिन्छ र खुद रकम जनाईछ ।

नेपाल लेखामानले अनुमति दिएको अवस्थामा वा उस्तै कृयाकलापबाट श्रृर्जित आय र खर्चहरु मात्र अफसेट गरी खुद रकम प्रस्तुत गरिन्छ ।

५) परिशोधन लागतमा मापन (Measured at Amortized Cost)

प्रारम्भिक मापनको रकममा साँवा रकम घटाई तथा प्रभावकारी व्याज विधिबाट मापन गरिएको प्रारम्भिक रकम र सो को अन्तिम रकमको फरक जोडी वा घटाई आउने रकममा क्षयीकरण नोक्सानीको समायोजन पछिको रकम नै वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको परिशोधन लागत हो ।

६) उचित मूल्य मापन (Measured at Fair Value)

बजारमा सहभागी व्यक्तिहरु बीचको उचित कारोबारमा सम्पत्ति निसर्गमा प्राप्त हुने रकम वा दायित्व निसर्गमा भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम वा बजार अभाव भएको अवस्थामा आफ्नो पहुँच भएको सबैभन्दा फाइदाजनक बजारको मूल्य नै उचित मूल्य हो ।

उपलब्ध भएसम्म उपकरणको उचित मूल्य सक्रिय बजारको उद्धृत (quoted) मूल्यलाई मानिन्छ । उपकरणको लगातार रुपमा कारोबार हुने बजारलाई सक्रिय बजार मानिन्छ ।

सक्रिय बजार नभएको अवस्थामा कोषले प्रासंगिक कारकहरुको (observable inputs) पहिचान तथा प्रयोग गरी उपयुक्त मूल्यांकन विधिहरु अबलम्बन गरी उचित मूल्यको निर्धारण गर्छ ।

वित्तीय उपकरणको उचित मूल्यको उत्तम प्रमाण भनेको उक्त उपकरणको कारोबार मूल्य हो । यदि कोषको नजरमा कारोबार रकम र उचित मूल्य फरक रहेको छ र उचित मूल्यको निधांरण न त सक्रिय बजारमा उद्धृत मूल्य रहेको न त प्रासंगिक कुराहरुलाई मध्यनजर गर्दै अन्य मूल्यांकन विधिबाट मूल्यांकन गरिएको छैन भने उचित मूल्य र कारोबार रकमको फरकलाई स्थगन गरी उचित मूल्यमा उपकरणको मापन गरिन्छ । उक्त फरक रकमलाई उपकरणको अवधिभरमा नाफा वा नोक्सानका लेखाङ्कन गरिन्छ ।

७) क्षयीकरणको पहिचान तथा मापन (recognition and measurement of impairment)

कोषले हरेक प्रतिवेदन मितिमा वित्तीय सम्पत्तिहरुमा क्षयीकरण हुने साध्य सुचना (objective evidence) रहे नरहेको निधांरण गर्ने गर्दछ । साध्य सूचनाहरुले प्रारम्भिक पहिचान पछि वित्तीय सम्पत्तिहरुको समूहमा नोक्सान हुने केही कारक घटना घटेको इंगित गरेमा र उक्त नोक्सानले सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने रकमलाई पार्ने असरको यथार्थ अनुमान गर्न सकिएमा वित्तीय सम्पत्तिहरुको क्षय भएको मानिन्छ ।

साध्य सूचनामा निम्न कुराहरु समावेश हुन्छन् ।

- कर्जा लिने व्यक्ति उल्लेखनीय रुपमा वित्तीय संकटमा परेमा,
- कोषले विरलै गर्ने किसिमले कुनै कर्जाको पूर्नसंरचना गरेमा,
- ऋणीले कर्जा भुक्तानी गर्न चुकेमा/default भएमा,
- ऋणी वा जारीकर्ता टाट पल्टने देखिएमा,
- धितोको सक्रिय बजार कायम नरहेमा,
- समग्र आर्थिक वातावरणमा भएको परिवर्तनले ऋणीको भुक्तानी अवस्थामा परिवर्तन भएमा ।

शेयर लगानीको हकमा नेटवर्थभन्दा किताबी मूल्य निरन्तर वा उल्लेख्य रुपमा कम भएमा क्षय भएको प्रमाण मिल्दछ ।
कोषले कर्जा तथा सापटी तथा धितोपत्रमा लगानीमा एकल तथा सामूहिक क्षयीकरण नोक्सानीको प्रमाणहरुलाई मध्यनजर गर्दै महत्वपूर्ण उपकरणहरुको एकल तथा अन्यको सामूहिक क्षयीकरण नोक्सानीको मूल्यांकन गर्दछ । सामूहिक मूल्यांकन गर्दा समान जोखिम विशेषताहरु भएमा सम्पत्तिहरुलाई एकै समुहमा विभाजन गरिन्छ ।

सामूहिक क्षयीकरण नोक्सानीको मूल्यांकन गर्दा कोषले defalut हुने सम्भावना, रकम प्राप्त हुने समय र व्यहोरेको नोक्सानीको ऐतिहासिक प्रवृतिको statistical modeling को प्रयोग गरी matrix तयार गर्दछ र सो मा हालको आर्थिक तथा कर्जाको वातावरण वा अवस्थाको समायोजन गरी अनुमानित क्षयको निर्धारण गर्दछ । चुक हुने दर, नोक्सानी दर तथा असुल हुने समयहरुमा नियमित रुपमा अद्यावधिक गरिन्छ ।

परिशोधन मूल्यमा मापन गरिएको सम्पत्तिको क्षयीकरण नोक्सानी सम्पत्तिको अघि सारिएको मूल्य (carrying amount) र प्रभावकारी व्याजदरले हुन आउने वर्तमान मूल्यको फरक रकम नै परिशोधन मूल्यमा मापन गरिएको सम्पत्तिको क्षयीकरण नोक्सानी हो ।

कोषले संस्था तथा परियोजना कर्जामा कोषको लगानी नीति २०७१ मा तोके अनुसारले क्षयीकरण नोक्सानी व्यवस्था गरेको छ भने संचयकर्तालाई प्रदान गरिएको कर्जामा लगानी नीतिमा उल्लेख भए अनुसारको नोक्सानी व्यवस्था गरेको छ ।

३.९ नगद वा नगद समान

नगद र नगद समान भन्नाले नगद, बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको कल खातामा रहेको मौज्दात तथा अन्य अत्यधिक तरल लगानीलाई जनाउँदछ । यस अन्तर्गत खरिद गरेको अथवा प्लेसमेन्ट गरिएको समय पश्चात तीन महिना वा सोभन्दा कम अवधीमा परिपक्व हुने मौद्रिक सम्पत्ति अथवा प्लेसमेन्ट समेतलाई जनाउँदछ ।

३.१० व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरु

कोषले सैद्धान्तिक रुपमा बिक्रि वा निकट भविष्यमा पुनः खरिद गर्ने वा छोटो समयमा नाफा कमाउने वा स्थिति (holding) लिने मनसायले धारण गरेका सम्पत्तिलाई व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरु अन्तर्गत वर्गिकरण गरिन्छ ।

व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरुको प्रारम्भिक पहिचान तथा सो पछिको मापन उचित मूल्यमा गरिन्छ र कारोबारको लागतलाई नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ । उचित मूल्यमा भएको परिवर्तनलाई नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ । साधारणतया, व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरुलाई अन्य वर्गमा पुनः वर्गीकरण गरिँदैन ।

३.११ कर्जा तथा सापटी

कर्जा तथा सापटीमा निश्चित वा दृश्यात्मक भुक्तानी हुने तथा सक्रिय बजारमा उद्धृत नहुने नन् डेरिभेटिभ वित्तीय सम्पत्ति पर्दछन् ।

कर्जा तथा सापटी परिशोधन लागतमा मापन गरिएको छ । कर्मचारीहरुलाई कोषको आन्तरिक नियमावली अनुसार सहुलियतपूर्ण कर्जा (सामाजिक कार्य सापटी, घर मर्मत सापटी, कम्प्युटर सापटी, सवारी साधन सापटी, घर सापटी) प्रदान गरिन्छ । कर्मचारीहरुलाई प्रदान गरिएको कर्जाको परिशोधन लागतको लागि २०७५ अघिको विगत ५ वर्षहरुको संचयकर्ताहरुलाई प्रदान गरिएको व्याजको औसत दर (७.४० %) प्रयोग गरिएको छ । परिशोधन लागत र किताबी रकमको फरकलाई कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको कर्जाको औषत भुक्तानी हुन बाँकी अवधि (९ वर्ष) भरीमा नाफा वा नोक्सान मार्फत लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.१२ धितोपत्रमा लगानी

धितोपत्रमा लगानी अन्तर्गतका सम्पत्तिहरुको प्रारम्भिक मापन उचित मूल्यमा कारोबारको प्रत्यक्ष खर्चहरु जोडी (नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा वर्गीकरण गरिएका सम्पत्ति बाहेक) गरिन्छ । प्रारम्भिक मापन पछिको मापन उपकरणको वर्गीकरण अनुसार परिशोधन लागत वा उचित मूल्यमा गरिन्छ ।

कोषले शेयरमा लगानी गरेको मध्ये अधिकांश लगानी संस्थापक शेयरमा रहेको छ । संस्थापक शेयरहरुको लगातार कारोबार नहुने भएकोले प्रतिवेदन मितिमा सोको उद्धृत (quoted) मूल्य नभएकोले प्रतिवेदन मितिको सबैभन्दा नजिक कारोबार मितिको कारोबार मूल्यलाई आधार मानिएको छ । उक्त मूल्यभन्दा साधारण शेयरको मूल्य कम भएको अवस्थामा कम रकमलाई आधार रकम मानिएको छ ।

३.१३ सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानी

कोषले साधारण शेयरमा लगानी गरेका कम्पनीमा कोषको महत्वपूर्ण प्रभाव रहेको अवस्थामा उक्त लगानीलाई सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानीको रुपमा प्रस्तुत गरिन्छ । सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानीलाई एकिकृत वित्तिय विवरणमा इक्विटी विधिमा र एकल वित्तीय विवरणमा उचित मूल्यमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

इक्विटी विधिमा लगानीको प्रारम्भिक मापन लागतमा गरिन्छ र लगानी पश्चातको कम्पनीको नाफा वा नोक्सानमा लगानीकर्ताको हकको रकमले समायोजन गरी सो लगानीको अघि सारिएको रकमको गणना गरिन्छ । कम्पनीको नाफा वा नोक्सानमा लगानीकर्ताको हकको रकम लगानीकर्ताको नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिन्छ भने लाभांश प्राप्त भएमा लगानीको अघि सारिएको रकममा घटाई प्रस्तुत गरिन्छ । लगानी भएको कम्पनीको अन्य विस्तृत आयमा भएको परिवर्तन समेतले लगानी रकममा फरक पर्ने हुन्छ । उक्त परिवर्तनको असर लगानीकर्ताको अन्य विस्तृत आयमा प्रतिविम्बित गरिन्छ ।

कोषले साधारण शेयरमा लगानी गरेका कम्पनीमा कोषको महत्वपूर्ण प्रभाव रहेको छैन । सम्पूर्ण लगानीहरु सम्बन्धित संस्थाको चुक्ता पूँजिको २० प्रतिशतभन्दा कम रहेको र उक्त संस्थाहरुको संचालनमा महत्वपूर्ण प्रभाव पार्न सक्ने अवस्था रहेको छैन । कोषले लगानी गरेका कम्पनीहरुमध्ये प्रतिनिधित्व गरेका कम्पनीहरु टिप्पणी ५.८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.१४ सम्पत्तिहरुमा लगानी

भाडा प्राप्त गर्न वा पुँजिगत बढोत्तरीको लागि धारण गरिएका जग्गा तथा भवनलाई सम्पत्तिहरुमा लगानीको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।
लगानी सम्पत्तिको प्रारम्भिक मापन लागतमा गरिन्छ । लागतमा खरिद मूल्य तथा प्रत्यक्ष खर्चहरु र भविष्यमा सो सम्पत्ति नष्ट गर्ने वा हटाउने अपरिहार्य अनुमानित खर्चको वर्तमान रकम पर्दछ । सम्पत्तिमा पछि गरिएका खर्चहरुले भविष्यमा प्राप्त हुने आयमा वृद्धि हुने भएमा उक्त खर्चलाई पुँजिकरण गरिन्छ । निरन्तर हुने साधारण मर्मत खर्चहरु नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

सम्पत्ति र उपकरण अन्तर्गतका कुनै सम्पत्ति लगानी सम्पत्तिको रुपमा परिवर्तन भएको र लगानी सम्पत्तिलाई उचित मूल्यमा लेखाङ्कन गरिएमा अघि सारिएको रकमभन्दा उचित मूल्य बढी भएमा बढी भएको हदसम्मको रकमलाई सिधै जगेडामा लेखाङ्कन गरिन्छ भने उचित मूल्य कम भएमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा खर्च लेखिन्छ । उक्त सम्पत्ति निसर्ग गर्दा जगेडा रकमलाई आयको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

तेस्रो पक्षले संचालन पट्टामा कोषको लगानी सम्पत्तिको प्रयोग गरे वापत प्राप्त हुने रकमलाई संचालन पट्टा अन्तर्गतको आम्दानी मानिन्छ । पट्टाको दररेटमा मूल्यवृद्धिको समायोजन सहित सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा आय लेखाङ्कन गरिन्छ, जुन कोषको मूल्यांकनमा समदर प्रक्रियाबाट हुने आय लेखाङ्कन भन्दा उचित रहेको छ ।

कोषले NFRS संक्रमण मितिमा (२०७३ श्रावण १) कायम मूल्यलाई लगानी सम्पत्तिको उचित मूल्य मानेको छ ।

उपयोगी आयु तथा अवशिष्ट रकम (Useful Life and Salvage Value)

कोषले आर्थिक वर्ष २०७४।७५ मा लगानी सम्पत्तिको उपयोगी आयुको पुन अनुमान गरेको छ जस अनुसार नयाँ भवनको उपयोगी आयु ५० वर्ष र अवशिष्ट रकम १०% रहने अनुमान गरेको छ । सोही अनुसार वार्षिक रुपमा समदरमा ह्रासकट्टी गरिन्छ । जग्गाको ह्रासकट्टी गरिँदैन ।

३.१५ सम्पत्ति तथा उपकरण

१) पहिचान तथा मापन (Measurement and Recognition)

सम्पत्ति तथा उपकरणको प्रारम्भिक मापन लागतमा गरिन्छ । लागतमा खरिद मूल्य तथा प्रत्यक्ष खर्चहरु र भविष्यमा सो सम्पत्ति नष्ट गर्ने वा हटाउने अपरिहार्य अनुमानित खर्चको वर्तमान रकम पर्दछन् । सम्पत्तिमा पछि गरिएका खर्चहरुले भविष्यमा प्राप्त हुने आयमा वृद्धि हने भएमा उक्त खर्चलाई पुँजिकरण गरिन्छ । निरन्तर हुने साधारण मर्मत खर्चहरु नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।
फरक आयु हुने सम्पत्तिका मुख्य भागहरुलाई फरक रुपमा पहिचान गरी लेखाङ्कन गरिन्छ र सोही अनुसार ह्रासकट्टी गरिन्छ ।
सम्पत्तिहरुको अवशिष्ट मूल्य (salvage value), उपयोगी आयु तथा ह्रासकट्टी तरिका हरेक आर्थिक वर्षमा पुनर्विचार गरिन्छ र अघिल्लो अनुमान भन्दा फरक परेमा बाँकी अवधिमा समायोजन गर्ने गरी फरकको असर वित्तीय विवरणमा प्रदान गरिन्छ ।
सम्पत्ति वा सो को महत्वपूर्ण भागबाट पछि आर्थिक लाभ प्राप्त हुने अवस्था नरहेमा वा निसर्ग भएमा सम्पत्तिको अपहिचान गरिन्छ । उक्त सम्पत्तिको अघि सारिएको मूल्य र निसर्ग रकमको फरकलाई सोही वर्षमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

कोषले NFRS संक्रमण मितिमा (२०७३ श्रावण १) कायम रहेको स्थापित लागतलाई सम्पत्ति तथा उपकरणको उचित मूल्य मानेको छ ।

निर्माणाधीन सम्पत्ति
निर्माण चरणमा रहेका सम्पत्तिहरुलाई यस अन्तर्गत वर्गीकरण गरिन्छ । कार्य सम्पन्न भएपछि उपयुक्त शिर्षकमा सम्पत्ति रकमान्तर गरिन्छ र सोही मितिबाट ह्रासकट्टी गरिन्छ ।

उपयोगी आयु तथा अविशिष्ट रकम
कोषले आर्थिक वर्ष २०७४।७५ मा सम्पत्ति तथा उपकरणहरुको उपयोगी आयूको पुनर्नुमान गरेको छ र अवशिष्ट रकमको समेत अनुमान गरेको छ, जस अनुसारको आयु र अवसिष्ट प्रतिशत निम्न अनुसार रहेको छ । सोही अनुसार वार्षिक रुपमा समदरमा ह्रासकट्टी गरिन्छ । जग्गाको ह्रासकट्टी गरिँदैन ।

शीर्षक	अनुमानित आयु (वर्षमा)	अवशिष्ट रकम प्रतिशत
भवन	५०	१०
सवारी साधन	१०	५
कम्प्युटर उपकरण	५	०
कार्यालय उपकरण	५ देखि १५	३
फर्निचर फिक्स्चर तथा फर्निसिङ्ग	५	३

उपयोगी आयु पुनर्निधारण गर्दा केही सम्पत्तिहरुको आयू समाप्त भएको देखिएको तर उक्त सम्पतिहरुबाट आर्थिक लाभ प्राप्त भइरहेकोले सो किसिमका सम्पत्तिहरु थप तीन वर्ष प्रयोग हुने अनुमानमा वर्षको सुरु बांकि रकमलाई तीन वर्षमा ह्रासकट्टी गरिएको छ ।

३.१६ ख्याती तथा अमुर्त सम्पत्ति (Goodwill and Intangible Assets)

ख्याती (Goodwill)

सहायक संस्था प्राप्ति गर्दा पहिचानयोग्य सम्पत्ति तथा दायित्वको रकमभन्दा विभिन्न माध्यमबाट बढी भुक्तानी भएमा बढी भए जतिको रकमलाई ख्यातिको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ। ख्यातिलाई नगद आर्जन एकाईमा वितरण गरिन्छ र आवधिक क्षयीकरण परीक्षण गरिन्छ । क्षयीकरण भएको देखिएमा सोही अनुसार नगद आर्जन एकाईको रकममा समायोजन गरिन्छ ।

अमुर्त सम्पत्ति (Intangibles)

करार बमोजिम स्थापित हकहरुको उचित मूल्य निर्धारण हुन सक्ने अवस्थामा उक्त हकहरुलाई अमुर्त सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ। अमूर्त सम्पत्तिलाई छुट्टीने हदसम्म ख्यातिभन्दा फरक रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

अमूर्त सम्पत्तिमा कम्प्युटर सफ्टवेयरको (खरीद गरिएको वा स्व-विकसित रकम समेत पर्दछ । स्व-विकसित सफ्टवेयरको मूल्यमा निर्माण तथा तयार गर्ने क्रममा भएका प्रत्यक्ष खर्चहरु समावेश हुन्छन् । पछि गरिएका खर्चहरुले भविष्यमा प्राप्त हुने आयमा वृद्धि हुने भएमा उक्त खर्चलाई पूँजिकरण गरिन्छ। निरन्तर हुने सम्भार खर्चहरु नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

अमूर्त सम्पत्तिको क्षयीकरण परीक्षण हरेक वर्ष गरिन्छ र क्षयीकरण भएको देखिएमा अघि सारिएको रकममा समायोजन गरिन्छ। क्षयीकरण नोक्सानीलाई नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

परिशोधन (Amortization)

निश्चित आयु भएका अमुर्त सम्पत्तिलाई करार अवधि वा ५ वर्ष मध्ये कम अवधिमा समदरमा परिशोधन गरिन्छ।

३.१७ गैर वित्तीय सम्पत्तिको क्षयीकरण परीक्षण (Impairment Testing of Non-financial Assets)

वातावरण वा परिदृश्यहरुमा भएको परिवर्तनले गैर वित्तीय सम्पत्तिको अघि सारिएको रकम असूली नहुने संकेत गरेमा क्षयीकरण परीक्षण गरिन्छ । असूल हुने रकम भन्दा अघि सारिएको रकम बढी भएमा क्षयीकरण नोक्सानी भएको मानिन्छ । क्षयीकरण नोक्सानीले पहिलेको अन्य विस्तृत आयमा नाफा भएको रकमलाई नउल्ट्याएको खण्डमा सम्बन्धित वर्षको नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

३.१८ व्यवस्थाहरु (Provisions)

विगतको घटनाबाट श्रृजित कुनै कानूनी वा रचनात्मक दायित्व जसबाट आर्थिक लाभको बहिर्गमन हुने सम्भावना छ र उक्त रकमको यथार्थपरक अनुमान गर्न सकिने खण्डमा व्यवस्थाहरुको लेखाङ्कन गरिन्छ । व्यवस्थाको निर्धारण सम्भावित आर्थिक लाभको निकाशाको वर्तमान मूल्यमा गरिन्छ । वास्तविक रकम र वर्तमान मूल्यको फरकलाई अवधिभरको हिसाबमा वित्तीय लागतको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

३.१९ वित्तीय जमानत तथा ऋण प्रतिबद्धता

वित्तीय जमानत भन्नाले कुनै व्यक्तिले आफ्नो भुक्तानी दायित्व पूरा नगरेको अवस्थामा कोषले सो वापत भुक्तानी गर्नुपर्ने गरी गरिएको करारलाई जनाउँछ। कोषले ऋण सम्झौताको निर्धारित शर्तहरु अन्तर्गत प्रदान गर्नुपर्ने ऋण रकमलाई ऋण प्रतिबद्धता भनिन्छ। उक्त रकमहरु कोषको सम्भावित दायित्व अन्तर्गत रहन्छन् ।

३.२० कर्मचारी सुविधा

कर्मचारी सुविधाहरु परिभाषित लाभ योजना वा परिभाषित योगदान योजना हुन्छन् । कर्मचारी सुविधाहरु अन्तर्गत तलब, संचयकोष, उपदान, बिदा, औषधोपचार आदि लगायत पर्दछन् । कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली २०४८ बमोजिम यी सुविधाहरु प्रदान गरिन्छन् ।

१) **परिभाषित योगदान योजना (Defined Contribution Plan)**

परिभाषित योगदान योजना अन्तर्गतका दायित्वहरु कर्मचारीहरुले सेवा प्रदान गरेको समयमा नै नाफा वा नोक्सान मार्फत खर्च लेखिन्छन् र भुक्तानी भएपछि कोषको अन्य आर्थिक दायित्व रहँदैन । अग्रिम भुक्तानीको रकम नगद फिर्ता हुने वा भविष्यको दायित्वमा समायोजन हुने अवस्थामा सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ। सञ्चयकोष सुविधा परिभाषित योगदान योजना अन्तर्गत पर्दछ।

२) **परिभाषित लाभ योजना (Defined Benefit Plan)**

कोषको परिभाषित लाभ योजना अन्तर्गतको हरेक योजनाको लागि भविष्यमा कोषले व्यहोर्नुपर्ने दायित्वको हिसाब गरी सोको वर्तमान मूल्य निर्धारण गरी दायित्वको मापन गरिन्छ । सो गर्दा कुनै योजना सम्पत्ति भएमा सोको उचित मूल्य समेत समायोजन गरी खुद दायित्व निर्धारण गरिन्छ ।

परिभाषित लाभ योजनाको हरेक वर्षमा विमाङ्कित मूल्यांकन (actuarial valuation) गरिन्छ र उक्त मूल्यांकन अनुसारको दायित्व हरेक वर्षमा नाफा वा नोक्सान मार्फत लेखाङ्कन गरिन्छ ।

कोषले कर्मचारीलाई अवकाश पश्चात प्रदान गर्ने उपदान तथा निवृत्तिभरण परिभाषित लाभ योजनाको रुपमा रहेका छन् ।

३) **अन्य लामो समय कर्मचारी सुविधा (Other Long Term Employee Benefits)**

कोषको अन्य लामो समय कर्मचारी सुविधा अन्तर्गतको हरेक योजनाको लागि भविष्यमा कोषले व्यहोर्नुपर्ने दायित्वको हिसाब गरी सोको वर्तमान मूल्य निर्धारण गरी दायित्वको मापन गरिन्छ । पूनर्मापनका असरहरु नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

कोषले कर्मचारीलाई प्रदान गर्ने संचित बिदा, कर्मचारी जीवन सुरक्षण तथा औषधी उपचार अनुदान व्यवस्था अन्य लामो समय कर्मचारी सुविधाको रुपमा रहेका छन् ।

३.२१ संचय कोष

सञ्चय कोषको लेखाङ्कन सञ्चय कोष बैंक दाखिला भएको मितिका आधारमा गरिन्छ । सञ्चय कोष रकम भुक्तानी प्रदान गर्दा भुक्तानी हुनुभन्दा १(एक) दिन अगाडिसम्मको व्याज नेपाली क्यालेण्डर अनुसार दिन गन्तिको आधारमा प्रदान गरी लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.२२ बेचालु सञ्चय कोष

आर्थिक वर्ष २०७०/७१ देखि सञ्चयकर्ताको कर्मचारी सञ्चय कोषमा सञ्चित रकम फिर्ता पाउन सक्ने अवस्था भएको शुरु मितिले छ वर्षसम्म फिर्ता लिन नआएका सञ्चयकर्ताको सञ्चित रकम कर्मचारी संचय कोष ऐन, २०१९ (संशोधन सहित) को दफा १५क को उपदफा (३क) बमोजिम छुट्टै खातामा जम्मा गरिन्छ ।

३.२३ निकटतम रुपैयाँमा प्रस्तुतीकरण

अंकहरुलाई निकटतम रुपैयाँमा परिणत गरी प्रस्तुत गरिएको छ । यसले गर्दा हरेक अंकहरुको योग प्रस्तुत गरिएको योगफलसँग अलग हुन सक्दछ । लेखा टिप्पणीका सम्पूर्ण रकमहरु रुपैयाँमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ४.१ नगद तथा नगद समान

लेखा सम्बन्धि टिप्पणी ३.९ अनुसार नगद तथा नगद समान यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
नगद	१६,०५२	३०,४१०	२६,३२९
वाणिज्य बैंकमा रहेको मौज्दात	३५३,०३१,५९३	६,३६३,९७३,८३४	४,१७३,३५९,२१०
अन्य वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	-	-	-
जम्मा	**३५३,०४७,६४५**	**६,३६४,००४,२४४**	**४,१७३,३८५,५३९**

टिप्पणी ४.२ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात

यस अन्तर्गत तीन महिना भन्दा बढी समयको मुद्धति मौज्दात पर्दछन् । सो अनुसारका रकम यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
वाणिज्य बैंकमा रहेको मौज्दात	४०,१८९,२००,०००	४४,०००,०००,०००	४८,९४२,३५६,०६५
सरकारी नियन्त्रणमा रहेका बैंकमा रहेको मैंज्दात	१४,५००,०००,०००	१०,५००,०००,०००	९,१००,०००,०००
अन्य वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	-	-	-
थप: असूल हुन बाँकी ब्याज	२८८,०५७,२३०	३२२,०११,९१८	२३१,२०१,६३३
जम्मा	**५४,९७७,२५७,२३०**	**५४,८२२,०११,९१८**	**५८,२७३,५५७,६९८**

टिप्पणी ४.३ व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरु

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.१० अनुसारका सम्पत्तिहरु यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
सरकारी ऋणपत्र	-	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र	-	-	-
आन्तरिक संगठित संस्थाहरुको ऋणपत्र (सुरक्षित)	-	-	-
आन्तरिक संगठित संस्थाहरुको ऋणपत्र (असुरक्षित)	-	-	-
विदेशी संगठित संस्थाहरुको ऋणपत्र	-	-	-
शेयर	-	-	-
अन्य	-	-	-
जम्मा	**-**	**-**	**-**

टिप्पणी ४.४ सञ्चयकर्तालाई कर्जा तथा सापटी

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.११ अनुसारको कर्जा तथा सापटी यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
विशेष सापटी	१३६,९९०,४२४,७४४	११८,५७२,२७७,०४२	१०१,५१२,१०१,४२९
पुरानो घर सापटी	७,६९९,१६७	८,४७६,२३७	८,६१६,७९७
घर सापटी २०५७	२७,४११,२९४,५०७	२०,९९९,८५३,१६२	१५,७२५,६२७,१९०
शैक्षिक सापटी २०५८	७१२,१६१,०१६	६५१,९१५,९९२	५८०,९१५,५८४
घर मर्मत सापटी	९७६,०४०,०५६	४४०,२९४,८७१	-
सरल चक्र कर्जा २०६८	३,३७३,२१४,५२५	२,०८४,२५०,७७५	१,०४४,९९९,०११
कूल रकम	**१६९,४७०,८३४,०१५**	**१४२,७५७,०६८,०७९**	**११८,८७२,२६०,०११**
थप: असूल हुन बाँकी ब्याज	**९९४,४७१,९४४**	**१,१५७,७४७,५९२**	**१,११६,३१२,०५०**
न्यून: क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्था	(२,२३३,८८७,८९३)	(१,३५७,६६२,१९८)	(७२३,८४६,२२६)
खुद कर्जा तथा सापटी	**१६८,२३१,४१८,०६६**	**१४२,५५७,१५३,४७३**	**११९,२६४,७२५,८३५**

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)
वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

क्षयीकरण नोक्सानीको व्यवस्था अनुसार कर्जाको वर्गीकरण

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
असल कर्जा			
विशेष सापटी	१३६,९९०,४२४,७४४	११८,५७२,२७७,०४२	१०१,५१२,१०१,४२९
पुरानो घर सापटी	-	-	-
घर सापटी २०५७	२७,४११,२९४,५०७	२०,१९२,८७६,०३०	१५,३८४,७२२,२२०
शैक्षिक सापटी २०५८	७१२,१६१,०१६	५७६,५३४,६८१	५७०,४१२,२७३
घर मर्मत सापटी	९७६,०४०,०५६	४४०,२९४,८७१	-
सरल चक्र कर्जा २०६८	३,३७३,२१४,५२५	२,०८४,२५०,७७५	५४४,०९१,९२२
	१६९,४६३,१३४,८४८	**१४१,८६६,२३३,३९९**	**११८,०११,३२७,८४४**
शंकास्पद कर्जा			
सरल चक्र कर्जा २०६८	-	-	४८४,०६०,४९८
	-	**-**	**४८४,०६०,४९८**
खराब कर्जा			
विशेष सापटी	-	-	-
पुरानो घर सापटी	७,६९९,१६७	८,४७६,२३७	८,६१६,७९७
घर सापटी २०५७	-	८०६,९७७,१३२	३४०,९०४,९७०
शैक्षिक सापटी २०५८	-	७५,३८१,३११	१०,५०३,३११
सरल चक्र कर्जा २०६८	-	-	१६,८४६,५९१
	७,६९९,१६७	**८९०,८३४,६८०**	**३७६,८७१,६६९**
जम्मा	**१६९,४७०,८३४,०१५**	**१४२,७५७,०६८,०७९**	**११८,८७२,२६०,०११**

क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्थामा भएको परिवर्तन

विवरण	२०७४ श्रावण १	खुद (आय)।व्यय	२०७५ आषाढ ३२
विशेष सापटी	८,७१५,०२३	८७५,९५६	९,५९०,९७९
पुरानो घर सापटी	८,४७६,२३७	(७७७,०७०)	७,६९९,१६७
घर सापटी २०५७	१,२१०,८३४,३७५	७८८,७२१,२१७	१,९९९,५५५,५९२
शैक्षिक सापटी २०५८	८६,९१२,००६	(४३,२१८,८८८)	४३,६९३,११८
घर मर्मत सापटी	८,८०५,८९७	३३,५४९,५९०	४२,३५५,४८७
सरल चक्र कर्जा २०६८	३३,९१८,६६०	९७,०७४,८९०	१३०,९९३,५५०
जम्मा	**१,३५७,६६२,१९८**	**८७६,२२५,६९५**	**२,२३३,८८७,८९३**

विवरण	२०७३ श्रावण १	खुद (आय)।व्यय	२०७४ आषाढ ३१
विशेष सापटी	६,७५९,६९७	१,९५५,३२६	८,७१५,०२३
पुरानो घर सापटी	८,६१६,७९७	(१४०,५६०)	८,४७६,२३७
घर सापटी २०५७	६४८,५९९,४१५	५६२,२३४,९६०	१,२१०,८३४,३७५
शैक्षिक सापटी २०५८	२१,९११,५५७	६५,०००,४४९	८६,९१२,००६
घर मर्मत सापटी	-	८,८०५,८९७	८,८०५,८९७
सरल चक्र कर्जा २०६८	३७,९५८,७६०	(४,०४०,१००)	३३,९१८,६६०
जम्मा	**७२३,८४६,२२६**	**६३३,८१५,९७२**	**१,३५७,६६२,१९८**

टिप्पणी ४.५ परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.११ अनुसार परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
परिशोधीत लागतमा कर्जा तथा सापटी	४६,८२१,५०६,७६२	३३,१६९,९२०,४४४	२४,१३४,४३६,४१२
थप: असूल हुन बाँकी व्याज	६०८,५३६,०५४	६९०,९४८,८५६	६२४,२८८,४४०
न्यून: व्याज मुल्तवी	(६०८,५३६,०५४)	(६९०,९४८,८५६)	(६२४,२८८,४४०)
कुल रकम	**४६,८२१,५०६,७६२**	**३३,१६९,९२०,४४४**	**२४,१३४,४३६,४१२**
न्यून: क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्था	(९२५,४१८,७९७)	(८३८,१८१,३३४)	(७६८,९२८,७४०)
खुद कर्जा तथा सापटी	**४५,८९६,०८७,९६५**	**३२,३३१,७३९,१११**	**२३,३६५,५०७,६७२**

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)
वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

परिशोधीत लागतमा कर्जा तथा सापटी

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
नेपाल सरकारको जमातनमा प्रदान गरिएको कर्जा	२०,८१९,८६३,५५२	१३,४४२,४२६,३३९	९,६१५,८२७,३१३
संगठित संस्थाहरुलाई प्रदान गरिएको कर्जा	२५,८५६,७९६,६३०	१९,५३०,५२८,४९४	१४,३०२,१२३,६४९
सहवित्तीयकरण कर्जा	१४४,८४६,५८०	१९६,९६५,६११	२१६,४८५,४५०
कुल रकम	**४६,८२१,५०६,७६२**	**३३,१६९,९२०,४४४**	**२४,१३४,४३६,४१२**

क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्थामा भएको परिवर्तन

विवरण	२०७४ श्रावण १	खुद (आय)।व्यय	२०७५ आषाढ ३२
नेपाल सरकारको जमातनमा प्रदान गरिएको कर्जा	१३४,४२४,२६३	७३,७७४,३७२	२०८,१९८,६३५
संगठित संस्थाहरुलाई प्रदान गरिएको कर्जा	५३४,९५१,१६४	५३,७६७,६१०	५८८,७१८,७७४
सहवित्तीयकरण कर्जा	१६८,८०५,९०७	(४०,३०४,५१९)	१२८,५०१,३८८
जम्मा	**८३८,१८१,३३४**	**८७,२३७,४६३**	**९२५,४१८,७९७**

विवरण	२०७३ श्रावण १	खुद (आय)।व्यय	२०७४ आषाढ ३१
नेपाल सरकारको जमातनमा प्रदान गरिएको कर्जा	९६,१५८,२७३	३८,२६५,९९०	१३४,४२४,२६३
संगठित संस्थाहरुलाई प्रदान गरिएको कर्जा	४८८,५७५,९३३	४६,३७५,२३१	५३४,९५१,१६४
सहवित्तीयकरण कर्जा	१८४,१९४,५३४	(१५,३८८,६२७)	१६८,८०५,९०७
जम्मा	**७६८,९२८,७४०**	**६९,२५२,५९४**	**८३८,१८१,३३४**

कोषले प्रदान गरेका यी कर्जाहरु बैंकले प्रदान गर्ने कर्जाकै प्रकृतिको भएको कारणले नेपाल राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिम क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्था गरेको छ :

नोक्सानी व्यवस्था अनुसार कर्जाको वर्गिकरण यसप्रकार रहेको छ ।

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
असल	४६,१५४,५०६,८६०	३२,३६४,९७५,१७६	२३,२५५,३२९,९४९
पुनर्संरचना वा पुनर्तालिकिकरण गरिएको	२२४,९३७,६४६	३३१,९०१,३५४	३९१,६९२,५९६
कमसल	८,४०७,६४४	-	-
शंकास्पद	-	-	-
खराब	४३३,६५४,६१२	४७३,०४३,९१३	४८७,४१३,८६७
जम्मा	**४६,८२१,५०६,७६२**	**३३,१६९,९२०,४४४**	**२४,१३४,४३६,४१२**

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

सुरक्षण अनुसार कर्जाको वर्गीकरण यसप्रकार रहेको छ :

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
धितोको सुरक्षणमा			
चल अचल सम्पत्ति	७६८,९२८,७४०	६९,२५२,५९४	८३८,१८१,३३४
मुद्धत्ति निक्षेप रसिद	-	-	-
सरकारी ऋणपत्र	-	-	-
अन्य	-	-	-
	७६८,९२८,७४०	**६९,२५२,५९४**	**८३८,१८१,३३४**
जमानत मात्रमा प्रदान गरिएको			
नेपाल सरकार	-	-	-
बैंक तथा वित्तीय संस्था	-	-	-
अन्तराष्ट्रिय श्रेणीकृत बैंक	-	-	-
काउन्टर जमानत	-	-	-
व्यक्तिगत जमानी	-	-	-
अन्य	-	-	-
जम्मा	**-**	**-**	**-**
असुरक्षित	-	-	-
जम्मा	**७६८,९२८,७४०**	**६९,२५२,५९४**	**८३८,१८१,३३४**

कोषले नेपाल बायुसेवा निगमलाई नेपाल सरकारको जमानीमा कर्जा प्रदान गरेको भए पनि उक्त कर्जाको सुरक्षणको रुपमा खरीद भएको जहाज समेत धितो राखिएकोले उक्त कर्जालाई समेत सुरक्षण रहेको कर्जाको रुपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

टिप्पणी ४.६ धितोपत्रहरुमा लगानी

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.१२ अनुसार धितोपत्रहरुमा लगानी यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
परिशोधीत लागतमा (क)	१४,५९५,६०८,३३२	१४,१०२,१७१,०४४	१५,५९६,५५०,६०४
नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मुल्यमा (ख)	-	-	-
अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मुल्यमा (ग)	२४,३३०,९१९,३०६	२१,६१६,२८४,७६१	२१,२७३,२४४,२०३
जम्मा	**३८,९२६,५२७,६३९**	**३५,७१८,४५५,८०५**	**३६,८६९,७९४,८०७**

क) परिशोधीत लागतमा रहेका धितोपत्रहरुमा लगानी

<u>ऋणपत्र तथा ट्रेजरी बिल्समा</u>			
सरकारी ऋणपत्र	१४,४६१,१९४,९३९	१३,९८८,०४३,८७८	१५,४६५,६२०,९४८
नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र	-	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ट्रेजरी बिल्समा	-	-	-
विदेशी संगठीत संस्थाहरुको ऋणपत्र	-	-	-
आन्तरिक संगठीत संस्थाहरुको ऋणपत्र	-	-	-
न्युन: क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्था	-	-	-
थप: असूल हुन बाँकी ब्याज	१३४,४१३,३९३	११४,१२७,१६६	१३०,९२९,६५६
डिबेन्चरमा	-	-	-
जम्मा (क)	**१४,५९५,६०८,३३२**	**१४,१०२,१७१,०४४**	**१५,५९६,५५०,६०४**

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)
वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

(ख) नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मुल्यमा रहेका धितोपत्रहरुमा लगानी

ऋणपत्र तथा ट्रेजरी बिल्समा	-	-	-
सरकारी ऋणपत्र	-	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र	-	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ट्रेजरी बिल्समा	-	-	-
विदेशी संगठीत संस्थाहरुको ऋणपत्र	-	-	-
आन्तरिक संगठीत संस्थाहरुको ऋणपत्र	-	-	-
न्युन: क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्था	-	-	-
डिबेन्चरमा	-	-	-
जम्मा (ख)	-	-	-

(ग) अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मुल्यमा रहेका धितोपत्रहरुमा लगानी

ऋणपत्र तथा ट्रेजरी बिल्समा	-	-	-
सरकारी ऋणपत्र	-	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र	-	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ट्रेजरी बिल्समा	-	-	-
विदेशी संगठीत संस्थाहरुको ऋणपत्र	-	-	-
आन्तरिक संगठीत संस्थाहरुको ऋणपत्र	-	-	-
न्युन: क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्था	-	-	-
डिबेन्चरमा	-	-	-
शेयरमा	-	-	-
सुचिकृत संस्थामा	-	-	-
वाणिज्य बैंक	१५,२५८,२२६,०२८	१५,३३३,२७४,६३०	११,४९४,८५६,६६६
विकास बैंक	५१६,६३०,४२८	२४३,५७९,४८८	६९०,४८७,४४२
इन्स्योरेन्स कम्पनी	६,५६६,४८४,२५०	३,७०९,४३०,६४३	४,३५३,९९०,७६७
जलविद्युत कम्पनी	–	–	–
अन्य	१,५५०,०००,०००	१,९७०,०००,०००	४,३३०,०००,०००
सुचिकरण नभएका संस्थामा			
जलविद्युत कम्पनी	४३५,०००,०००	३६०,०००,०००	–
इन्स्योरेन्स कम्पनी	–	–	–
अन्य	४,५७८,६००	–	४०३,९०९,३२८
जम्मा	**२४,३३०,९१९,३०६**	**२१,६१६,२८४,७६१**	**२१,२७३,२४४,२०३**

टिप्पणी ४.७ सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानी

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.१३ अनुसार सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानी यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ आषाढ ३१**	**२०७३ श्रावण १**
	–	–	–
जम्मा	-	-	-

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)
वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ४.८ सम्पत्तिहरुमा लगानी
लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.१४ अनुसार सम्पत्तिहरुमा लगानी यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	जग्गा	भवन	जम्मा
लागत			
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	१७२,५०४,३९४	७९६,७४४,२५४	**९६९,२४८,६४८**
थप	-	-	-
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	-	-
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	**१७२,५०४,३९४**	**७९६,७४४,२५४**	**९६९,२४८,६४८**
थप	-	-	-
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	-	-
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	**१७२,५०४,३९४**	**७९६,७४४,२५४**	**९६९,२४८,६४८**
संचित ह्रास			
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	–	२११,५४२,२३२	**२११,५४२,२३२**
थप	–	२८,९७७,०२३	२८,९७७,०२३
निसर्ग र स्थानान्तरण	–	–	–
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	**-**	**२४०,५१९,२५५**	**२४०,५१९,२५५**
थप	–	१२,८०३,४९९	१२,८०३,४९९
निसर्ग र स्थानान्तरण	–	–	–
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	**–**	**२५३,३२२,७५४**	**२५३,३२२,७५४**
खुद सम्पत्ति			
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	१७२,५०४,३९४	५८५,२०२,०२२	७५७,७०६,४१६
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	१७२,५०४,३९४	५५६,२२४,९९९	७२८,७२९,३९३
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	१७२,५०४,३९४	५४३,४२१,५००	७१५,९२५,८९४

कोषले NFRS संक्रमण मितिमा (२०७३ श्रावण १) कायम रहेको किताबि मूल्यलाई सम्पत्तिमा लगानीको उचित मुल्य मानेको छ ।

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ४.९ सम्पत्ति तथा उपकरण

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.१५ अनुसार सम्पत्ति तथा उपकरण यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	जग्गा	भवन	फर्निचर फिक्स्चर तथा फर्निसिङ्ग	सवारी साधन	अफिस सामान	कम्प्युटर उपकरण	निर्माणधीन सम्पत्ति	जम्मा
लागत								
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	२६०,४२२,१९०	८२,९८७,५१४	२७,११५,०७८	५३,३७८,७२१	६५,७९१,१६९	११०,१०५,७६५	२,१६८,३५३	६०१,९६८,७९०
थप	१५,०००,०००	-	२,२३७,१७८	२३,५१४,७००	२,४४७,६७६	३,१२९,०९२	८,१९३,५९८	५४,५२२,२४४
निसर्ग र स्थानान्तरण	१,५९४,७२८	-	(१,३४८,३२०)	(५,८९८,६२४)	-	(६१,०२०)	(१,५९४,७२८)	(७,३०७,९६४)
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	२७७,०१६,९१८	८२,९८७,५१४	२८,००३,९३६	७०,९९४,७९७	६८,२३८,८४५	११३,१७३,८३७	८,७६७,२२३	६४९,१८३,०७०
थप	-	३१,२५८,५०४	४,०३५,८७२	११,७२८,४९२	७,५९०,२७१	१०,०३५,०८७	२७,६२९,८०७	९२,२७८,०३३
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	(६८९,५२६)	-	(८२८,८८१)	(४,१६६,०२९)	(२३,९११,६७९)	(३१,२५८,५०४)	(६०,८५४,६१९)
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	२७७,०१६,९१८	११३,५५६,४९२	३२,०३९,८०८	८१,८९४,४०८	७१,६६३,०८७	९९,२९७,२४५	५,१३८,५२६	६८०,६०६,४८४
संचित ह्रास								
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	-	२८,२८५,१३८	१७,५७५,९५७	३९,७६३,८४०	५१,२५३,७९६	८७,४७९,६९५	-	२२४,३५८,४२६
थप	-	३,०१८,१९७	१,८६५,७८७	५,१६२,१८०	२,९७०,०४३	५,८७५,९४७	-	१८,८९२,१५४
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	-	(१,१७९,१३३)	(५,६०५,४१४)	-	(४५,७९७)	-	(६,८३०,३४४)
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	-	३१,३०३,३३५	१८,२६२,६११	३९,३२०,६०६	५४,२२३,८३९	९३,३०९,८४५	-	२३६,४२०,२३६
थप	-	१,३२१,७४९	४,०९९,०११	४,८७०,५९७	३,०७०,७४१	६,०४७,२५७	-	१९,४०९,३५६
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	-	-	(७५९,४८८)	(३,६०६,८६४)	(२२,३४०,५७६)	-	(२६,७०६,९२८)
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	-	३२,६२५,०८४	२२,३६१,६२२	४३,४३१,७१५	५३,६८७,७१६	७७,०१६,५२६	-	२२९,१२२,६६४
खुद सम्पत्ति								
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	२६०,४२२,१९०	५४,७०२,३७६	९,५३९,१२१	१३,६१४,८८१	१४,५३७,३७३	२२,६२६,०७०	२,१६८,३५३	३७७,६१०,३६४
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	२७७,०१६,९१८	५१,६८४,१७९	९,७४१,३२५	३१,६७४,१९१	१४,०१५,००६	१९,८६३,९९२	८,७६७,२२३	४१२,७६२,८३४
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	२७७,०१६,९१८	८०,९३१,४०८	९,६७८,१८६	३८,४६२,६९३	१७,९७५,३७१	२२,२८०,७१९	५,१३८,५२६	४५१,४८३,८२०

कोषले NFRS संक्रमण मितिमा (२०७३ श्रावण १) कायम रहेको किताबि मूल्यलाई जायजेथा तथा उपकरणको उचित मूल्य मानेको छ ।

निर्माणाधीन सम्पत्ति

विवरण	२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	थप	निसर्ग र स्थानान्तरण	२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	थप	निसर्ग र स्थानान्तरण	२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात
निर्माणाधीन भवन, चितवन	१,५९४,७२८	-	१,५९४,७२८	-	-	-	-
निर्माणाधीन भवन, विराटनगर	५७३,६२५	८,१९३,५९८	-	८,७६७,२२३	२२,४९१,२८१	३१,२५८,५०४	-
निर्माणाधीन भवन, इटहरी	-	-	-	-	३,६१८,३७३	-	३,६१८,३७३
निर्माणाधीन भवन, टेकु	-	-	-	-	१,५२०,१५३	-	१,५२०,१५३
जम्मा	२,१६८,३५३	८,१९३,५९८	१,५९४,७२८	८,७६७,२२३	२७,६२९,८०७	३१,२५८,५०४	५,१३८,५२६

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)
वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ४.१० अमूर्त सम्पत्ति
लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.१६ अनुसार अमूर्त सम्पत्ति यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	सफ्टवेयर	अन्य	जम्मा
लागत			
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	**५,२५७,६५९**	-	**५,२५७,६५९**
थप	४२७,१४०	-	४२७,१४०
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	-	-
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	**५,६८४,७९९**	-	**५,६८४,७९९**
थप	४,१४३,३२६	-	४,१४३,३२६
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	-	-
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	**९,८२८,१२५**	-	**९,८२८,१२५**
संचित ह्रास			
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	**२,७३३,५७७**	-	**२,७३३,५७७**
थप	७०६,९५१	-	७०६,९५१
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	-	-
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	**३,४४०,५२८**	-	**३,४४०,५२८**
थप	८२४,५९३	-	८२४,५९३
निसर्ग र स्थानान्तरण	-	-	-
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	४,२६५,१२१	-	**४,२६५,१२१**
खुद सम्पत्ति			
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	२,५२४,०८२	-	२,५२४,०८२
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	२,२४४,२७१	-	२,२४४,२७१
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	५,५६३,००४	-	५,५६३,००४

कोषले NFRS संक्रमण मितिमा (२०७३ श्रावण १) कायम रहेका किताबि मूल्यलाई अमूर्त सम्पत्तिको उचित मूल्य मानेको छ ।

टिप्पणी ४.११ अन्य सम्पत्ति

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
असूल हुन बाँकी बहाल तथा महसूल	७४३,५९४,५३६	३२५,६०२,५८१	१८८,६०२,३९७
न्यूनः असूल हुन बाँकी बहाल तथा महसूलमा व्यवस्था	(२२५,४२५,३३३)	(१५२,६८३,५९८)	(१४७,९६३,६६६)
आसामी (सण्ड्री डेटर्स)	२,९७०,८६२	९,११२,४२३	२,९१७,६४६
मसलन्द मौज्दात	२,६१६,८४८	२,९१२,३१५	३,७२१,६३४
कोषले राखेको धरौटी	१,५३०,९९५	१,४६४,९९५	१,४६४,९९५
सञ्चयकर्ता कल्याण योजना भुक्तानी तथा शोधभर्ना	२,४७५,०००	३,०४५,०००	११,५१५,०००
प्रतितपत्र हिसाब	-	-	-
आवास योजना अक्षय कोष	१,०००,०००	१,०००,०००	-
स्थगन कर्मचारी सुविधा खर्च	७६७,३८५,९३६	७५९,३२६,३७९	६४८,८२४,६८७
शेयर लिलामीको लागि आवेदन	५५,७१३,३०८	-	-
अन्य सम्पत्ति	१६,८२३,२०२	२६,००१,७०३	२७,६१०,०८३
जम्मा	**१,३६८,६८५,३५३**	**९७५,७८१,७९८**	**७३६,६९२,७७६**

आर्थिक बर्षको अन्त्य सम्ममा असुल गर्नेपर्ने भाडा तथा महशुलमध्ये भाडाको लागि भाडावालाले राखेको बैंक जमानत तथा गत बर्षको नोक्सानी व्यवस्था कट्टा गरी बाँकी हुन आउने रकम थप नोक्सानी व्यवस्था गरिएको छ ।

टिप्पणी ४.१२ कर्मचारी सुविधा दायित्व

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.२० अनुसार कर्मचारी सुविधा दायित्व यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
परिभाषित लाभ दायित्व			
निवृत्तिभरण तथा दायित्व	१,६१८,३३७,१७१	१,०८१,४५६,९५४	९५५,०२२,७०१
अन्य लामो अवधिका दायित्व			
सञ्चित विदाको तलव	१८४,४२५,०२९	१६२,७५९,४९२	१८२,२२९,५७८
कर्मचारी जीवन सुरक्षण	४४४,६७७,९९४	३७३,६५४,८९८	३८४,१७७,९३१
औषधी उपचार अनुदान	५९,४८८,०११	१६,७५७,४०७	३५,०६३,७९३
जम्मा	**२,३०६,९२८,२०५**	**१,६३४,६२८,७५१**	**१,५५६,४९४,००३**

आर्थिक बर्ष २०७४/७५ मा कर्मचारी दायीत्व व्यवस्थामा नपुग रकम थप व्यवस्था गरिएको छ। कर्मचारी दायित्व व्यवस्था खर्च टिप्पणी ४.२६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

टिप्पणी ४.१३ अन्य दायित्वहरु

विवरण	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ आषाढ ३१	२०७३ श्रावण १
कोषले लिएको धरौटी	२२,९९२,९९९	३९,७७५,६९५	३३,२७८,४९१
अग्रिम आम्दानी	५,७०८,६९४	१०,१२१,१०६	(११,०४९,२४८)
तिर्नुपर्ने हिसावहरु (सण्ड्री क्रेडिटर्स)	१६६,८५९,५४९	१९,२५९,६७७	१८,९८१,८९०
श्रोतमा आयकर कट्टी	३५,३९५,९८०	१५,०२४,३४७	११,२०९,५१५
सञ्चयकर्ताको कोष/सापटी समायोजन	१९८,९८७,८९८	१९२,५४१,६३८	१८५,९६५,५६५
कर्मचारीलाई भुक्तानी गर्नुपर्ने अन्य रकमहरु	७०९,८२१,१९२	७१०,२७९,०२९	६२७,५८१,१४७
अन्य दायित्वहरु	१,०००,०००	१,०००,०००	९,०६९,९५२
जम्मा	**१,१४०,७६६,३१२**	**९८८,००१,४९२**	**८७५,०३७,३१२**

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)
वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ४.१४ सञ्चय कोष

विवरण	निजामती	प्रहरी	जङ्गी	शिक्षा	संस्थान	जम्मा
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	५४,९५७,५४०,१९३	३४,०८०,८६४,१३४	३१,८३५,४६८,००८	४९,०१०,०७०,२७५	४७,७२१,८७९,३९६	**२१७,६०५,८२२,००६**
संकलन	५,५४२,५९५,०३२	४,९६५,३२४,९५०	४,५५२,३८२,८१८	५,०९०,६६६,०५६	७,६२०,१३४,१७२	२७,७७१,१०३,०२८
मुनाफा बाँडफाँड	-	-	-	-	-	-
रकमान्तर	(७३,२०९,५७८)	(३४,८०९,२५१)	(१५,८२७,५६७)	(८२,९६६,१८८)	(३,१५२,८७१)	(२०९,९६५,४५५)
भुक्तानी	३,९९९,९४१,९५७	१,५८०,०७४,१७८	१,५२३,३२९,५१७	३,१४५,५७९,६८१	३,४००,४३५,०७३	१३,६४९,३६०,४०६
ब्याज थप	३,६७०,६४९,०५३	२,३१३,९०३,५०३	२,२०४,५२८,९७२	३,३३८,८४०,२७१	३,२७८,८७५,४५३	१४,८०६,७९७,२५२
बेचालु सञ्चय कोष	१,३७०,८४६,३१७	१,३८५,७७४,८८५	६००,६९३,९०७	४२६,२६१,७१२	६६६,१२७,६४५	४,४४९,७०४,४६६
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	**६०,१७१,१०८,१८७**	**३९,७७८,७९५,६१९**	**३७,०७२,६७३,७१४**	54239401161	**५५,२७२,३८३,१९८**	**२४६,५३४,३६१,८८०**
संकलन	६,२५०,२३८,३७३	५,०५१,०४६,३३४	४,६४४,६६०,४३८	५,४७१,२०२,९६९	८,२३४,९११,०५५	२९,६५२,०५९,१६९
मुनाफा बाँडफाँड	-	-	-	-	-	
रकमान्तर	१,४७४,६९९,८३४	(१,७९०,१३२,३७९)	(२,१६०,७३९,०४३)	(२,१०८,१६१,८६०)	(४,६५७,१५२,६०८)	(९,२४१,४८६,०५६)
भुक्तानी	२,१९५,०७०,९८०	६५६,८२५,९४७	७८५,५५५,८६१	१,६०२,९३१,५३४	२,८५२,७७४,१५२	८,०९३,१५८,४७४
ब्याज थप	५,०६८,६५७,४१३	३,१८६,८४१,३३४	२,९९०,८६१,९२१	४,३६७,५३५,२९१	४,२१४,१४७,१२७	१९,८२८,०४३,०८६
बेचालु सञ्चय कोष	१,४४६,१६३,१९२	१,४११,७२८,६०४	६२०,५८४,५७३	४२१,२५२,२०३	६२३,१९१,६१३	४,५२२,९२०,१८५
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	**७०,८४४,९४९,७०२**	**४५,५९५,६७८,६८०**	**४१,७८१,७९१,८३५**	**६०,३६२,०३६,५१८**	**६०,१६८,५७८,५८८**	**२७८,७५३,०३५,३२३**

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ४.१५ निवृत्तिभरण कोष

विवरण	रकम
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	-
२०७३.७४ मा भएका परिवर्तनहरु	-
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	-
२०७४.७५ मा भएका परिवर्तनहरु	-
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	-

टिप्पणी ४.१६ अन्य कोष

विवरण	रकम
२०७३ श्रावण १ को मौज्दात	-
२०७३.७४ मा भएका परिवर्तनहरु	-
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	-
२०७४.७५ मा भएका परिवर्तनहरु	-
२०७५ आषाढ ३२ को मौज्दात	-

कर्मचारी संचय कोष
वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ४.१७ जगेडा तथा बचत

विवरण	सञ्चयकर्ता कल्याणकारी कोष	साधारण जगेडा कोष	कर्मचारी कल्याणकारी कोष	मुनाफा वांडफांड कोष	मानव संशाधन बिकास कोष	उचित मुल्य जगेडा	सम्पत्ति पुनर्मुल्यांकन जगेडा	सञ्चयकर्ता हाईड्रो कोष	जम्मा
२०७३ श्रावण १ गते को मौज्दात	**१,७५३,८४४,५२४**	**१,२३३,३५४,८१५**	**१७८,०६५,८५०**	**२,५८९,४५४,३२६**	**२०,०००,०००**	**१९,०५२,७१३,४६२**		**-**	**२४,८२७,४३२,९७७**
खर्च	(१८५,३०९,७९०)	-	(९३,६७३,०९९)	-	-	-	-	(८०,०००,०००)	(३५८,९८२,८८९)
रकमान्तर	२०,०००,०००	-	-	(१,१९३,३६७,१७९)	(२०,०००,०००)	-	-	१,२२७,५७४,३०८	३४,२०७,१२९
व्याज	-	-	-	-	-	-	-	-	-
नाफाबाट थप	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शेयरको उचित मूल्यमा समायोजन	-	-	-	-	-	(४९३,०५६,८४२)	-	-	(४९३,०५६,८४२)
सम्पत्ति पूनर्मुल्यांकन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
मूनाफा बाँडफाँड	२०८,३०७,२०२	९४,६८५,०९२	५६,८११,०५५	१,५०३,२४२,३९४	-	-	-	-	१,८६३,०४५,७४३
विगत बर्षको आम्दानी (खर्च)	-	३,२००,०३०	-	-	-	-	-	-	३,२००,०३०
२०७४ आषाढ ३१ को मौज्दात	**१,७९६,८४१,९३६**	**१,३३१,२३९,९३७**	**१४१,२०३,८०६**	**२,८९९,३२९,५४१**	**-**	**१८,५५९,६५६,६२०**	**-**	**१,१४७,५७४,३०८**	**२५,८७५,८४६,१४८**
खर्च	(१९१,०२०,९५४)	-	(९९,०४६,२१३)	-	-	-	-	(२०१,३८७,७५१)	(४९१,४५४,९१८)
रकमान्तर	-	-	-	(१,६००,२४७,२७१)	-	-	-	१,६००,२४७,२७१	-
व्याज	-	-	-	-	-	-	-	१४१,२४०,९४१	१४१,२४०,९४१
नाफाबाट थप	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शेयरको उचित मूल्यमा समायोजन	-	-	-	-	-	३३७,३७८,१५०	-	-	३३७,३७८,१५०
सम्पत्ति पूनर्मुल्यांकन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
मूनाफा बाँडफाँड	८२७,५५५,२८२	१९७,०३६,९७२	१५७,६२९,५७७	२,७५८,५१७,६०५	-	-	-	-	३,९४०,७३९,४३६
विगत बर्षको आम्दानी (खर्च)	-	१,१६५,०५७	-	-	-	-	-	-	१,१६५,०५७
२०७५ आषाढ ३२ गते को मौज्दात	**२,४३३,३७६,२६४**	**१,५२९,४४१,९६६**	**१९९,७८७,१७०**	**४,०५७,५९९,८७५**	**-**	**१८,८९७,०३४,७७०**		**२,६८७,६७४,७६९**	**२९,८०४,९१४,८१२**

टिप्पणी ४.१८ ऋण तथा लगानीबाट आम्दानी

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.३ अनुसार व्याज आम्दानी, टिप्पणी ३.४ (४) अनुसार लाभांस आम्दानी तथा टिप्पणी ३.५ (४) अनुसार पट्टाको भुक्तानी प्राप्ती यसप्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
व्याज आम्दानी		
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात	६,३७२,४३६,०८६	४,२५०,८६२,९४७
सञ्चयकर्तालाई कर्जा तथा सापटी	१४,४०८,८५६,७३०	१०,४५९,०२६,२४६
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी	४,२२३,३५३,६९५	२,४९९,३३८,७९७
धितोपत्रहरुमा लगानी	६०८,३६०,७३७	५७५,३४९,०५१
लाभांश आम्दानी	७३,६९२,८२६	५८,९६३,००३
लगानी सम्पत्तिमा पट्टा आम्दानी	६७२,०९५,२९६	४४४,५०२,०७२
जम्मा	**२६,३५८,७९५,३७०**	**१८,२८८,०४२,११६**

टिप्पणी ४.१९ ब्याज तथा अन्य प्रत्यक्ष खर्च

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.३ अनुसार व्याज खर्च यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
व्याज खर्च		
सञ्चय कोषमा व्याज	१९,८२३,६६९,१३०	१४,८०३,३०४,५३४
सञ्चयकर्ता शेयर लगानी कोषमा व्याज	१४१,२४०,९४१	३४,२०७,१२८
अन्य व्याज	५७,५४३,७१८	४५,१६५,८२१
जम्मा	**२०,०२२,४५३,७८९**	**१४,८८२,६७७,४८३**

कोषले संचय कोषमा ८ प्रतिशतको दरले व्याज प्रदान गरेको छ।

टिप्पणी ४.२० शुल्क तथा कमिसन आम्दानी

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.४ (१) अनुसार शुल्क तथा कमिसन आम्दानी यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
सेवा शुल्क	३५,६११,६६९	२५,४६२,९८९
Investment banking fees	–	–
जम्मा	**३५,६११,६६९**	**२५,४६२,९८९**

टिप्पणी ४.२१ शुल्क तथा कमिसन खर्च

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.४ (२) अनुसार शुल्क तथा कमिसन खर्च यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
-	-	-
जम्मा	-	-

टिप्पणी ४.२२ व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरुबाट भएको खुद आम्दानी

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.४ (३) अनुसार व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरुबाट भएको खुद आम्दानी यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
	-	-
जम्मा	-	-

टिप्पणी ४.२३ नाफा नोक्सान मार्फत उचित मुल्यमा रहेका अन्य वित्तीय उपकरणहरुबाट भएको खुद आम्दानी

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.४ (४) अनुसार नाफा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा रहेका अन्य वित्तीय उपकरणहरुबाट भएको खुद आम्दानी यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
-	-	-
जम्मा	-	-

टिप्पणी ४.२४ अन्य आय

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.४ (५) अनुसार अन्य आय यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
नगद तथा नगद समान सम्पत्तिमा व्याज आम्दानी	६७,०४६,४६८	४०,१३२,८४५
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटी	१९७,४५२,३१७	१३०,३९५,०९२
विकिको लागी उपलब्ध धितोपत्रको विकिबाट खुद लाभ	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरणको विकिमा लाभ	८७८,८५५	१,४३१,६७०
अन्य	७,४२६,७६४	२०,७६९,५९४
अपलेखन भइसकेको कर्जा असुली	४०,७१२,८२४	३,३४१,६२२
जम्मा	**३१३,५१७,२२८**	**१९६,०७०,८२३**

टिप्पणी ४.२५ वित्तीय सम्पत्तिहरुको खुद क्षयीकरण नाफा/(नोक्सान)
लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.८ (७) अनुसारको रकमहरु यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
क्षयीकरण नोक्सानीको लागि व्यवस्था		
सञ्चयकर्ताहरुलाई कर्जा तथा सापटी		
नोक्सानीको व्यवस्था फिर्ता	(४३,१२०,००२)	(४,१८०,६६१)
नोक्सानीको व्यवस्थामा थप	९१९,३४५,६९८	६३७,९९६,६३४
परियोजना तथा संगठीत संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी		
नोक्सानीको व्यवस्था फिर्ता	(४०,३०४,५१९)	(१५,३८८,६२७)
नोक्सानीको व्यवस्थामा थप	१२७,५४१,९८२	८४,६४१,२२१
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटी	-	-
धितोपत्रहरुमा लगानी	-	-
अन्य सम्पत्ति		
नोक्सानीको व्यवस्था फिर्ता	-	-
नोक्सानीको व्यवस्थामा थप	७२,७४१,७३५	४,७१९,९३२
जम्मा	**१,०३६,२०४,८९४**	**७०७,७८८,४९९**

टिप्पणी ४.२६ कर्मचारी खर्च
लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.२० अनुसारको रकमहरु यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
तलब भत्ता	३०४,४३८,६००	३११,७७७,९८२
वार्षिक सुविधा	९१,६१५,५०१	७६,१८१,९१२
कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको कर्जा तथा सापटीको परिशोधन	९२,३७९,७७९	७२,०९१,६३२
तालिम तथा सेमिनार खर्च	२३,२९९,६३८	२१,९४४,६२८
अन्य खर्च	११,५००	७०,०००
कर्मचारी दायित्व व्यवस्था खर्च		
निवृत्तिभरण तथा उपदान	७२५,२५५,४०७	२६८,४३४,७१०
संचित विदाको तलव	६७,१४७,६६३	१०,८३२,७६८
कर्मचारी जीवन सुरक्षण	१५३,१२३,७०४	३५,५११,५४८
औषधि उपचार अनुदान	८३,८८०,९११	२१,३५२,२७५
जम्मा	**१,५४१,१५२,७०३**	**८१८,१९७,४५५**

कर्मचारी दायित्व व्यवस्था खर्च अन्तर्गत लेखांकन भएको रकममध्ये यस आर्थिक वर्षमा निवृत्तिभरण तथा उपदानमा रु. १८८,३७५,१९१, संचित विदाको तलवमा रु. ४५,४८२,१२६, कर्मचारी जीवन सुरक्षणमा रु. ८२,१००,६०८ तथा औषधि उपचार अनुदानमा रु. ४१,१५०,३०६ गरी कुल रु. ३५७,१०८,२३१ भुक्तानी भएको छ ।

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ४.२७ अन्य सञ्चालन खर्च

लेखा सम्बन्धी टिप्पणी ३.१ अनुसारको रकमहरु यस प्रकार रहेका छन् :

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
भ्रमण खर्च	१७,१४७,९०२	११,०८१,५९६
छपाई, मसलन्द	७,९५९,३३७	५,९१३,६८०
मर्मत तथा सम्भार	१६,६५९,०४०	१६,२७१,१२३
फ्लोरिË एण्ड फर्निसिË	१,६१४,०२८	६०३,००५
ईन्धन	४,९९४,३५४	५,८१७,८४८
भाडा, शूल्क तथा महसुल	२३,६३५,६४२	१८,७६६,५४७
टिकट तार टेलिफोन	१,९८८,१७५	१,८६९,०२२
सदस्यता शूल्क	१,२४०,६५०	१,३३३,२६१
लेखापरीक्षण शूल्क	४८०,२५०	४८०,२५०
लेखापरीक्षण खर्च	८८३,८८५	७४३,७२०
पुस्तक प्रकाशन तथा पत्रपत्रिका	७२९,६०८	१,८२३,७८७
बैठक भत्ता तथा खर्च	१०,३४६,९७५	६,१८५,०४९
विज्ञापन तथा प्रर्वद्धन खर्च	४,२९१,८७४	४,०७३,७८२
उत्सव तथा साल तमामी खर्च	३,००३,९२३	२,६३९,९१५
फुटकर तथा भैपरी आउने खर्च	३,२८९,४८५	३,२४३,९२९
सुरक्षा खर्च	९,७८०,२१८	७,५८७,८०२
कानूनी खर्च	७०१,९२०	४४२,६४०
स्थिर सम्पत्तिमा बीमा खर्च	३,७७०,६२७	४,१९४,६१८
विशेष कार्यक्रम खर्च	५,५७२,४०६	२,९०१,६४१
चन्दा पुरस्कार तथा पदक खर्च	१,८९७,०५८	१,८२७,८४९
करार सेवा खर्च	१३,४०३,२५३	१२,३९१,४६६
परामर्श सेवा शूल्क	३६८,३८०	७०७,१४७
अपलेखन खर्च	-	-
जम्मा	**१३३,७५८,९९०**	**११०,८९९,६७७**

टिप्पणी ४.२८ ह्रास कट्टी, परिशोधन तथा गैर वित्तीय सम्पत्तिको क्षयीकरण

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
ह्रास कट्टी		
सम्पत्ति र उपकरणमा	१९,४०९,३५६	१८,८९२,१५४
सम्पत्तिहरुमा लगानीमा	१२,८०३,४९९	२८,९७७,०२३
अमुर्त सम्पत्तिको परिशोधन	८२४,५९३	७०६,९५१
गैर वित्तीय सम्पत्तिको क्षयीकरण	-	-
सम्पत्ति र उपकरणमा	-	-
सम्पत्तिहरुमा लगानीमा	-	-
अमुर्त सम्पत्ति	-	-
अन्य	-	-
जम्मा	**३३,०३७,४४८**	**४८,५७६,१२८**

टिप्पणी ४.२९ वित्तीय उपकरणहरुको वर्गीकरण तथा मापन (Classification and Measurement of Financial Instruments)

वित्तीय उपकरणहरु लेखा सम्वन्धि टिप्पणी ३.८ मा उल्लेख गरिए अनुसार वर्गीकरण गरिएका छन् ।

कोषले वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वहरुलाई निम्न तह अनुसार उचित मूल्यमा मापन गरेको छ । यसले मापन गर्न प्रयोग हुने निवेशको महत्वलाई झल्काउँदछ ।

तह-१ः- समान उपकरणका लागि सक्रीय बजारमा उद्धृत बजार मूल्यहरु

तह-२ः- अवलोकनयोग्य निवेशहरुको आधारमा या त सिधै (मूल्यको रुपमा) वा अप्रत्यक्ष रुपमा (मूल्यबाट प्राप्त) मूल्य निर्धारण विधि ।

तह-३ः- निरीक्षण गर्न नसकिने महत्वपूर्ण निवेशहरु प्रयोग गरिने मूल्य निर्धारण विधि अथवा लेखापाल विधि ।

२०७५ आषाढ ३२	रकम	तह-१	तह-२	तह-३
वित्तीय सम्पत्ति				
परिशोधन लागत (Amortized Cost)मा				
नगद तथा नगद समान	३५३,०४७,६४५	-	-	३५३,०४७,६४५
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात	५४,९७७,२५७,२३०	-	-	५४,९७७,२५७,२३०
सञ्चयकर्तालाई कर्जा तथा सापटी	१६८,२३१,४१८,०६६	-	-	१६८,२३१,४१८,०६६
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी	४५,८९६,०८७,९६५	-	-	४५,८९६,०८७,९६५
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटी	१,०७९,६४८,०३५	-	-	
धितोपत्रहरुमा लगानी	१४,५९५,६०८,३३२	-	-	१४,५९५,६०८,३३२
अन्य सम्पत्ति	५९७,१५१,५७४	-	-	५९७,१५१,५७४
जम्मा	**२८५,७३०,२१८,८४८**	**-**	**-**	**२८४,६५०,५७०,८१३**
अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मुल्यमा				
धितोपत्रहरुमा लगानी	२४,३३०,९१९,३०६		२४,३३०,९१९,३०६	
जम्मा वित्तीय सम्पत्ति	**३१०,०६१,१३८,१५५**	**-**	**२४,३३०,९१९,३०६**	**२८४,६५०,५७०,८१३**
वित्तीय दायित्व				
परिशोधन लागत (Amortized Cost)मा				
कर्मचारी सुबिधा दायित्व	२,३०६,९२८,२०५	-	-	२,३०६,९२८,२०५
अन्य दायित्व	१,१३५,०५७,६१८	-	-	१,१३५,०५७,६१८
जम्मा वित्तीय दायित्व	**३,४४१,९८५,८२३**	**-**	**-**	**३,४४१,९८५,८२३**

२०७४ आषाढ ३१	रकम	तह-१	तह-२	तह-३
वित्तीय सम्पत्ति				
परिशोधन लागत (Amortized Cost) मा				
नगद तथा नगद समान	६,३६४,००४,२४४	-	-	६,३६४,००४,२४४
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात	५४,८२२,०११,९१८	-	-	५४,८२२,०११,९१८
सञ्चयकर्तालाई कर्जा तथा सापटी	१४२,५५७,१५३,४७३	-	-	१४२,५५७,१५३,४७३
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी	३२,३३१,७३९,१११	-	-	३२,३३१,७३९,१११
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटी	१,११९,९५५,४२५	-	-	
धितोपत्रहरुमा लगानी	१४,१०२,१७१,०४४	-	-	१४,१०२,१७१,०४४
अन्य सम्पत्ति	२१२,०७८,१०९	-	-	२१२,०७८,१०९
जम्मा	**२५१,५०९,११३,३२३**	**-**	**-**	**२५०,३८९,१५७,८९८**
अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मुल्यमा				
धितोपत्रहरुमा लगानी	२१,६१६,२८४,७६१		२१,६१६,२८४,७६१	
जम्मा वित्तीय सम्पत्ति	**२७३,१२५,३९८,०८४**	**-**	**२१,६१६,२८४,७६१**	**२५०,३८९,१५७,८९८**
वित्तीय दायित्व				
परिशोधन लागत (Amortized Cost)मा				
कर्मचारी सुबिधा दायित्व	१,६३४,६२८,७५१	-	-	१,६३४,६२८,७५१
अन्य दायित्व	९७७,८८०,३८६	-	-	९७७,८८०,३८६
जम्मा वित्तीय दायित्व	**२,६१२,५०९,१३७**	**-**	**-**	**२,६१२,५०९,१३७**

२०७३ श्रावण १	रकम	तह-१	तह-२	तह-३
वित्तीय सम्पत्ति				
परिशोधन लागत (Amortized Cost)मा				
नगद तथा नगद समान	४,१७३,३८५,५३९	-	-	४,१७३,३८५,५३९
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात	५८,२७३,५५७,६९८	-	-	५८,२७३,५५७,६९८
सञ्चयकर्ताहरुलाई कर्जा तथा सापटी	११९,२६४,७२५,८३५	-	-	११९,२६४,७२५,८३५
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी	४५,८९६,०८७,९६५	-	-	४५,८९६,०८७,९६५
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटी	१,०७९,६४८,०३५	-	-	
धितोपत्रहरुमा लगानी	१५,५९६,५५०,६०४	-	-	१५,५९६,५५०,६०४
अन्य सम्पत्ति	८२,६८१,४६०	-	-	८२,६८१,४६०
जम्मा	**२४४,३६६,६३७,१३७**	**-**	**-**	**२४३,२८६,९८९,१०१**
अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मुल्यमा				
धितोपत्रहरुमा लगानी	२१,२७३,२४४,२०३		२१,२७३,२४४,२०३	
जम्मा वित्तीय सम्पत्ति	**२६५,६३९,८८१,३४०**	**-**	**२१,२७३,२४४,२०३**	**२४३,२८६,९८९,१०१**
वित्तीय दायित्व				
परिशोधन लागत (Amortized Cost)मा				
कर्मचारी सुबिधा दायित्व	१,५५६,४९४,००३	-	-	१,५५६,४९४,००३
अन्य दायित्व	८६३,९८८,०६४	-	-	८६३,९८८,०६४
जम्मा वित्तीय दायित्व	**२,४२०,४८२,०६७**	**-**	**-**	**२,४२०,४८२,०६७**

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ५ थप जानकारी

५.१ सञ्चयकर्ता हाइड्रो कोष

विगतका बर्षहरुमा कोषले आर्जन गरेको मुनाफाबाट शूरु कोष रकमको निश्चित प्रतिशतले हुन आउने रकम सञ्चयकर्ताहरुको खातामा बांडफाडं गर्ने प्रचलन रहेको छ जसको विवरण ४.१५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

आर्थिक बर्ष २०७३/७४ को अन्त्य सम्ममा सञ्चयकर्ताको तर्फबाट ४ करोड कित्ता शेयर रु २ का दरले रु. ८ करोड लगानी भएकोमा आर्थिक बर्ष २०७४/७५ को अन्त्यसम्ममा प्रति शेयर रु. ७ का दरले रु. २८ करोड कुल लगानी भएको छ । कोषले मुनाफाबाट बेतन कर्णाली सञ्चयकर्ता हाईड्रो पावर कम्पनी लि. को शेयरमा लगानी गर्ने प्रयोजनको लागि सञ्चयकर्ताको छुट्टै व्यक्तिगत खातामा जम्मा गरिएको छ । सञ्चयकर्ताको तर्फबाट लगानी गरेको शेयर एकमुष्ठ भुक्तानी गरिएको र सञ्चयकर्ताको व्यक्तिगत खाताबाट न्यून गरिएको छैन ।

५.२ बेचालु सञ्चय कोष

सञ्चयकर्ताको सञ्चित रकम फिर्ता पाउन सक्ने अवस्था भएको शुरु मितिले ६ वर्षसम्म फिर्ता लिन नआएका सञ्चयकर्ताको सञ्चित रकम आर्थिक वर्ष २०७०/७१ देखि छुट्टै व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । जस अन्तर्गत आ.ब. २०७४/२०७५ को अन्त्यसम्ममा उक्त कोषको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ ।

रकम रु. हजारमा

विवरण	निजामती	प्रहरी	जङ्गी	शिक्षा	संस्थान	जम्मा
शुरु मौज्दात	१,३७०,८४६	१,३८५,७७५	६००,६९४	४२६,२६२	६६६,१२८	**४,४४९,७०५**
समायोजन	१९,२२९	-	-	-	(१९,२२९)	-
चालु खाताबाट रकमान्तर	९१,२९३	३८,१४६	२१,९१९	३,८४०	४,५०५	१५९,७०३
चालु खातामा फिर्ता	(३५,२०५)	(१२,१९२)	(२,०२८)	(८,८४९)	(२८,२१२)	(८६,४८६)
अन्तिम मौज्दात	१,४४६,१६३	१,४११,७२९	६२०,५८५	४२१,२५३	६२३,१९२	**४,५२२,९२२**

५.३ सञ्चयकर्ता कोष/सापटी समायोजन

विगत लामो समयदेखि दावि वा भुक्तानी हुन नसकेका सञ्चयकर्ताहरुको कोष कट्टी तथा विशेष सापटी खातामा मौज्दात रहेको रु.५००/- भन्दा बढी र रु.२,०००/- सम्मको रकमलाई सप्रमाण माग दावी गरेका बखत भुक्तानी गर्ने गरी "सञ्चयकर्ता कोष/सापटी समायोजन" खातामा छुट्टै राखी व्यवस्थापन गर्ने नीति लिईए अनुरुप आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्त्य सम्ममा यस शीर्षकमा रु १९८,९७८,८९८/- मौज्दात रहेको छ । उक्त रकममा ब्याज प्रदान गरिएको छैन ।

५.४ आवास आयोजना अक्षय कोष

कोषले पोखरा आवास आयोजनाको व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले रु. १,०००,०००/- बराबरको रकमलाई "आवास आयोजना अक्षय कोष" स्वरुप प्रभु बैंक लि., पोखरा शाखामा मुद्दति खाता खोली राखेको छ ।

५.५ कर्मचारी सुविधा दायित्व

कोषको लेखा नीति अनुसार कर्मचारी सुविधा दायित्व लेखांकन गरिएको छ । आर्थिक बर्ष २०७२/७३ मा भएको विमांकिय मूयांकन अनुसार नपुग रकम थप व्यवस्था गरिएको छ ।

५.६ पट्टा

कोषको हाल महत्वपूर्ण लामो समयको पट्टा रहेको छैन ।

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)
वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

५.७ सम्बद्ध व्यक्तिसंगको कारोबार

कोषको सम्बद्ध व्यक्तिको रुपमा कोषको व्यवस्थापनका महत्वपूर्ण पदाधिकारीहरु रहेका छन् । यस अन्तर्गत कोषको संचालक समितिका सदस्यहरु तथा कोषको प्रशासक पर्दछन् ।

संचालक समितिका सदस्यहरु सामुहिक रुपमा योजना बनाउने, निर्देश गर्ने तथा नियन्त्रण गर्ने अधिकारीको रुपमा कार्य गर्दछन् भने संचालक समितिको योजना कार्यान्वयन गर्ने तथा कोषको दैनिक कार्य संचालन गर्ने जिम्मेवार व्यक्ति कोषका प्रशासक हुन् ।

कोषमा संचालक समितिका सञ्चालकहरु निम्न अनुसार रहेका छन् ।

नाम	पद
श्री शिशिरकुमार ढुङ्गाना□	अध्यक्ष
श्री प्रा.डा. डिल्ली राज शर्मा	सञ्चालक
श्री किरण कुमार श्रेष्ठ□	सञ्चालक
श्री सुरेश विक्रम शाह□	सञ्चालक
श्री शंकर बहादुर पण्डित□	सञ्चालक
श्री भक्क प्रसाद आचार्य□	सञ्चालक
श्री तुलसी प्रसाद गौतम	प्रशासक/सञ्चालक

संचालक समितिको वैठकमा उपस्थित भए वापत सदस्यहरुलाई प्रति वैठक रु. चार हजार प्रदान गरिएको छ । यो बाहेक अन्य केहि सुविधा वा भुक्तानी गरिएको छैन । यस आ.ब.मा संचालक समितिको वैठक भत्ता तथा खर्चमा रु. १६ लाख ८० हजार (गत वर्ष रु. १३ लाख ६ हजार) खर्च भएको छ ।

कोषले संचालक समितिका सदस्यहरुसंग कुनै व्यापारिक सम्झौता वा कार्य गरेको छैन ।

प्रशासक

कोषको प्रशासकको रुपमा तुलसी प्रसाद गौतम मिति २०७५ वैशाख १० देखि कार्यरत रहनु भएको छ । त्यस अघि मिति २०७४ भाद्रसम्म कृष्ण प्रसाद आचार्य प्रशासकको रुपमा तथा मिति २०७४ भाद्र देखि २०७५ वैशाखसम्म दिपक रौनियारले कार्यवाहक प्रशासकको रुपमा कार्य गर्नु भएको छ ।

कोषको प्रशासकको वार्षिक तलब तथा भत्तामा रु. ११ लख ७ हजार खर्च भएको छ । प्रशासकलाई कार्यालयबाट ड्राइभर सहितको गाडीको सुविधा रहेको ।

कोषले प्रशासकसंग कुनै व्यापारिक सम्झौता वा कार्य गरेको छैन ।

५.८ शेयरमा लगानी (सम्बद्ध व्यक्ति)

कोषले शेयरमा गरेको लगानीको लागत यसप्रकार रहेको छ ।

निकायको प्रकार	लागत (रु. हजारमा)
सुचिकृत संस्थामा	
वाणिज्य बैंक	३,१७४,२४८.७२
विकास बैंक	४१५,७५९.३०
बीमा कम्पनी	४०४,२९७.९१
जलविद्युत कम्पनी	-
अन्य	१,०००,०००.००
सुचिकरण नभएका संस्थामा	
जलविद्युत कम्पनी	४३५,०००.००
बीमा कम्पनी	-
अन्य	४,५७८.६०
जम्मा	**५,४३३,८८४.५४**

कोषले आफ्नो लगानी रहेको ६ वटा वाणिज्य बैंकमा रु १३ अर्ब ६० करोड रकम मुद्दति निक्षेपको रुपमा लगानी गरेको छ ।

शेयर लगानी गरिएका मध्ये आठ वटा कम्पनीहरुमा कोषबाट संचालक समितिमा प्रतिनिधित्व रहेको छ भने कर्जा लगानी गरिएका चार कम्पनीहरुमा कोषको प्रतिनिधित्व रहेको छ ।

कोषको शेयर लगानी भएका कम्पनीहरुमा कोषको तर्फबाट संचालक समितिमा प्रतिनिधित्व

सि.नं.	संस्थाको नाम	प्रतिनिधित्व गर्ने कर्मचारी
१	एस.बी.आई. नेपाल बैंक लि.	श्री दिपक रौनियार
२	एनएमबि बैक लि.	श्री राजेन्द्र काफ्ले
३	बेतन कर्णाली सञ्चयकर्ता हाइड्रोपावर क. लि.	श्री दिपक रौनियार
४	बैंक अफ काठमाडौं लि.	श्री जीतेन्द्र धिताल
५	हिमालयन बैंक लि. नेपाल	श्री तुलसी प्रसाद गौतम
६	राष्ट्रिय बीमा क. लि.	श्री भरत राज ओस्ती
७	देव बिकास बैक लि.	श्री जीवन कुमार कट्वाल
८	प्रभू ईन्स्योरेन्स कम्पनि लि.	श्री केदारनाथ गौतम

कोषको ऋण लगानी भएका संस्थामा कोषको तर्फबाट प्रतिनिधित्व

सि.नं.	संस्थाको नाम	प्रतिनिधित्व गर्ने कर्मचारी
१	अपर तामाकोशी हाइड्रोपावर क.लि.	श्री तुलसी प्रसाद गौतम
२	मध्य भोटेकोशी हाईड्रोपावर क. लि.	श्री ओम कृष्ण श्रेष्ठ
३	सान्जेन जलविद्युत क. लि.	श्री राजाराम श्रेष्ठ
४	रसुवागढी हाईड्रोपावर क. लि.	श्री रोचन श्रेष्ठ

५.९ परियोजना कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था

परियोजना कर्जा अन्तर्गत कोषको संस्थागत, सहवित्तीयकरण एवं बैंक जमानत तर्फको लगानी रकममा निम्न अनुसारको कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था गरिएको छ :

भाखा ननाघेका र तीन महिनासम्मको अवधिले मात्र भाखा नाघेको	१ प्रतिशत
तीन महिनादेखि छ महिनासम्मको अवधिले भाखा नाघेको	२५ प्रतिशत
छ महिनादेखि एक वर्षसम्मको अवधिले भाखा नाघेको	५० प्रतिशत
एक बर्षभन्दा बढी अवधिले भाखा नाघेको	१०० प्रतिशत
पुनर्संरचना वा पुनर्तालिकीकरण भएको कर्जाको हकमा	१२.५ प्रतिशत

नेपाल सरकारको निर्देशन वा जमानतमा प्रवाह भएको कर्जामा समेत १ प्रतिशत कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गरिएको छ ।

५.१० सञ्चयकर्ता कर्जा/सापटीमा नोक्सानी व्यवस्था

सञ्चयकर्ता घर सापटी, शैक्षिक सापटी, घर मर्मत सापटी अन्तर्गत प्रवाह भएको कूल कर्जामा २ प्रतिशत कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गरिएको छ ।

सञ्चयकर्ताहरुलाई धितोमा प्रवाह भएको सरल चक्र कर्जामा देहायनुरुप कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गरिएको छ :

व्याज नियमित भएका सम्पूर्ण कर्जा	१ प्रतिशत
एक वर्ष अवधिले ब्याज नियमित नभएका कर्जा	२ प्रतिशत
दुई वर्ष अवधिले ब्याज नियमित नभएका कर्जा	३ प्रतिशत
तीन वर्ष अवधिले ब्याज नियमित नभएका कर्जा	५ प्रतिशत
चार वर्षभन्दा बढी अवधिले ब्याज नियमित नभएका कर्जा	१० प्रतिशत

कर्जा तथा सापटी लिई सेवाबाट बीचैमा अवकाश लिएका सञ्चयकर्ताको तोकिएको अवधि भित्र कर्जा तथा सापटी चुक्ता नगरेमा त्यस्तो कर्जा तथा सापटीमा शतप्रतिशतका दरले जोखिम व्यवस्था गरिएको छ ।

लगानी नीतिमा व्यवस्था भए अनुरुप सञ्चयकर्तालाई दिईएको विशेष सापटीमा कोषको कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गरिएको छैन तर कोषभन्दा बढी सापटी भएका सञ्चयकर्ताको सापटी रकममा कोषभन्दा बढी सापटी बराबरको रकममा शतप्रतिशत नोक्सानी व्यवस्था गरिएको छ ।

सञ्चयकर्तालाई दिईएको घर सापटी, २०३० अन्तर्गतको बाँकी ऋणमा शतप्रतिशत कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गरी प्रत्येक बर्ष भएको असूलीका आधारमा कर्जा नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता गरिएको छ ।

५.११ कर्मचारी दरवन्दी

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा स्वीकृत दरवन्दी ५२५ रहेकोमा असार मसान्त सम्ममा ४८६ कर्मचारी कोषमा कार्यरत रहेका छन् ।

५.१२ मुद्दा मामिलाको अवस्था

वर्षान्त सम्ममा कोषले दायर गरेका चार मुद्दाहरु ऋण असूली न्यायधिकरणमा विचाराधीन रहेका छन् । वित्तीय विवरण अनुमोदनको मिति सम्ममा उक्त मुद्दाहरुको फैसला भएको छैन ।

सि.न.	विषय	मुद्दा	मुद्दा संख्या	अदालत	कैफियत
१.	दि.फुलवारी होटल	ऋण असूली (सहवित्तियकरण कर्जा)	१	ऋण असूली न्यायाधिकरण	विचाराधीन
२.	कौशला आइरन	ऋण असूली (सहवित्तियकरण कर्जा)	१	ऋण असूली न्यायाधिकरण	विचाराधीन
३.	क्रस कन्टी	ऋण असूली (सहवित्तियकरण कर्जा)	१	ऋण असूली न्यायाधिकरण	विचाराधीन
४.	महालक्ष्मी सुगर्स प्रा.ली.	ऋण असूली (सहवित्तियकरण कर्जा)	१	ऋण असूली न्यायाधिकरण	विचाराधीन

उल्लेखीत मुद्दाहरु संयोगिक सम्पत्तिको (contingent assets) रुपमा रहेकोले थप लेखांकन आवश्यक रहेको छैन ।

५.१३ पुँजिगत प्रतिबद्धता

कर्जाको लागि ऋण सम्झौतामा जनाएको प्रतिबद्धता

कोषले विभिन्न संस्था तथा कम्पनीहरुलाई कूल रु. ५० अर्व १० करोड कर्जा स्वीकृत गरेकोमा आर्थिक बर्षको अन्त्य सम्ममा रु. २७ अर्व ८५ करोड ८५ लाख ५२ हजार कर्जा प्रवाह भै रु. १८ अर्व ९६ करोड ७६ लाख ४८ हजार कर्जा प्रवाह हनु बाँकी रहेको छ । उक्त कर्जाहरुको विवरण निम्नानुसार छ :

संस्थाको नाम	प्रतिबद्धता रकम	प्रवाह रकम	व्याज पुँजिकरण	प्रवाह हुन बांकि
सरकारको जमानीमा				
नेपाल बायुसेवा निगम				
जमानत कर्जा १	१०,०००,०००	९,१९३,०००	७८८,११७	-
जमानत कर्जा २	१२,०००,०००	१,१४३,२००	५१५,२७८	-
संस्थागत कर्जा				
माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत कम्पनी	१०,०००,०००	१०,०००,०००	५,६७९,३६१	-
नेपाल बायुसेवा निगम (अधिविकर्श)	१,५००,०००	७०८,०७२	-	७९१,९२८
सहवित्तीयकरण कर्जा				
सान्जेन जलविद्युत कम्पनी	३,६२०,०००	२,०१०,०००	५९३,७३७	१०,०००,०००
रसुवागडी जलविद्युत कम्पनी	६,८४०,०००	१,९२३,२००	५७२,३६८	४,९१६,८००
मध्य भोटेकोशी जलविद्युत कम्पनी	६,१४०,०००	२,८८१,०८०	६१६,८२५	३,२५८,९२०
जम्मा	**५०,१००,०००**	**२७,८५८,५५२**	**८,७६५,६८६**	**१८,९६७,६४८**

शेयरमा लगानीको लागि प्रतिबद्धता

कोषको वेतन कर्णाली संचयकर्ता हाइड्रोपावर कम्पनीमा प्रतिवेदन मितिमा रु. १ अर्ब ३९ करोड ५० लाख पूँजिगत प्रतिबद्धता रहेको छ ।

५.१४ संयोगिक दायित्व (Contingent Liability)

उल्लेखित बाहेक अन्य संयोगिक दायित्व रहेको छैन ।

५.१५ जोखिम व्यवस्थापन

कोषले देहायका विभिन्न क्षेत्रका कारोवारहरुको जोखिम व्यवस्थापनका लागि सञ्चालक समितिको मिति २०७१/२/१७ को वैठक नं. १४१८ को निर्णयानुसार जोखिम व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७१ अनुरुप जोखिम व्यवस्थाका लागि कार्यहरु गरेको छ ।

क. तरलता जोखिम (Liquidity Risk)

कोषले लगानी वा अन्य सम्पत्तिलाई नगदमा परिवर्तन नसक्नाले आफ्नो छोटो अवधिको दायित्व भुक्तानी गर्न नसक्ने जोखिम नै तरलता जोखिम हो ।

कोषले सञ्चयकर्ताको रकमलाई लगानी नीति, २०७१ अनुरुप विभिन्न क्षेत्रमा परिचालन गर्दै आएको छ । समय अनुसार तरलता व्यवस्थापनका लागि कोषले वाणिज्य बैंकको मुद्दती निक्षेप र सरकारी सुरक्षण पत्रमा समेत लगानी गरेको छ । निश्चित रकम कल खातामा राखी तरलता व्यवस्थापन हुँदै आइरहेको छ ।

ख. बजार जोखिम (Market Risk)

सम्पूर्ण बजार वा बजारको विशिष्ठ वर्गलाई असर गर्ने जोखिम नै बजार जोखिम हो । यो अज्ञात हुन्छ र बजार कारकहरुबाट उत्पन्न हुन्छ जसमा प्राय गरी व्याजदर कारक रहेको हुन्छ ।

कोषले निर्दिष्ट गरे अनुरुप सम्पत्ति दायित्व संरचनाभित्र रही वजार जोखिमको पहिचान गर्ने, मापन गर्ने र व्यवस्थापन गर्ने परिपाटीको विकास गरिएको छ । बजार जोखिमका तत्वहरु नियमित रुपमा परिवर्तन भईरहने हुँदा जोखिम व्यवस्थापन गर्ने विधि तथा औजारहरु समेत समय समयमा आवश्यकता अनुरुप पुनरावलोकन गर्ने नीति लिईएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा वित्तीय वजारमा तरलता संकटको अवस्थाले गर्दा व्याजदरमा देखिएको उतार चढावले कोषले सञ्चयकर्तालाई प्रदान गर्ने व्याजदरमा समेत प्रभाव परेको छ । यद्यपी, व्यवस्थापनले बजारको अनुगमन साथै प्रभावकारी लगानी व्यवस्थापन मार्फत संचयकर्तालाई वढी भन्दा वढी प्रतिफल प्रदान गर्न प्रयत्नरत रहेको छ ।

कोषको वजार जोखिमको पहिचान, मापन, अनुगमन, व्यवस्थापन र विश्लेषण गर्न एक बजार जोखिम व्यव्स्थापन निर्देशिका कार्यान्वयन गर्ने नीति लिईएको छ ।

ग. सञ्चालन जोखिम (Operational Risk)

कोषको कार्यप्रक्रियामा रहने कमि कमजोरी, मानविय त्रुटी, आकस्मिक वा प्राकृतिक रुपमा हुने सञ्चालन जोखिमलाई व्यवस्थापन गर्न तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ बनाउन लेखापरीक्षण समिति, जोखिम व्यवस्थापन समितिको संरचनात्मक व्यवस्थाका अतिरिक्त कोषमा छुट्टै विभागीय संरचना कायम गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई मजबुत गरिएको छ ।

वित्तिय प्रतिवेदनको अनुपालन र सोमा रहने जोखिमलाई न्यून गर्न कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को नबौ संशोधन भई सकेको र यस ऐन अर्न्तगत बनेका नीति, नियम तथा कार्यविधिहरुमा आवश्यकता अनुरुप समयानुकल पुनरावलोकन गर्ने गरिएको छ ।

घ. ऋण लगानी जोखिम (Credit Risk)

ऋणीले तोकिएको समयमा भुक्तानी नगर्ने वा सम्झौताको पालना नगरेको कारणले कोषले साँवा तथा व्याज प्राप्त नगर्ने जोखिम नै ऋण लगानी जोखिम हो ।

कोषले परियोजनाहरुको समूचित जोखिम विश्लेषण पश्चात परियोजनामा लगानी गर्ने नीति लिएको छ । नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेका संस्थामा ऋण प्रवाह गर्दा नेपाल सरकारको जमानत लिई कर्जामा रहने जोखिमलाई समूचित व्यवस्थापन गर्ने गरेको छ । साथै, कोषले मुद्दती निक्षेपमा लगानी गर्दा सम्बन्धित बैंकहरुको त्रैमासिक रुपमा प्रकाशित तथ्याङ्कलाई आधार बनाई जोखिम व्यवस्थापन गर्ने गरेको छ ।

ङ. सूचना प्रविधि सम्वन्धी जोखिम (IT Related Risk)

सूचना प्रविधिमा देखिने जोखिम न्यूनिकरण गर्न कोषमा विपत व्यवस्थापन योजना, २०७१ कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ । सोवाट सूचना प्रविधिमा देखिने जोखिमको पहिचान, मापन, अनुगमन र आन्तरिक नियन्त्रण गर्ने परिपाटीको विकास भईसकेको छ । यसै सन्र्दभमा कोषले जोखिम न्यूनिकरण गर्न IT System Audit गरेको र सो प्रतिवेदनमा उल्लेखित सुझावहरलाई अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन रुपमा वर्गिकरण गरी अल्पकालिन सुझावहरुलाई सम्वोधन गर्दै लगिएको र दीर्घकालिन रुपमा सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यका लागि यही आर्थिक वर्षमा सूचना प्रविधि रणनीति कार्यान्वयनमा ल्याई सूचना प्रविधि जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न कोष अग्रसर रहेको छ ।

च. सञ्चयकर्ता कर्जा जोखिम (Contributors Credit Risk)

कोषले सञ्चयकर्तालाई प्रदान गर्दै आएका विभिन्न कर्जा तथा सापटीहरुको जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न कर्जाको अनुगमन तथा नियन्त्रण प्रणालीको विकास गरिएको छ । कर्जाको वार्षिक रुपमा पुनरावलोकन गर्नुका साथै धितोको नियमित रुपमा स्थलगत निरीक्षण गर्न सञ्चयकर्ता घर दैलो कार्यक्रम समेत सञ्चालन गरिएको छ ।

५.१६ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानको प्रथम पटक अवलम्बनको Reconciliation

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानको प्रथम पटक अवलम्बनको क्रममा गरिएका समायोजनहरु Reconciliation टिप्पणी ५.१७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

टिप्पणी ५.१७ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानको (NFRS) प्रथम पटक अवलम्बन गर्दाका असरहरुको समायोजन

NFRS १ "First Time Adoption of NFRS अनुसार लेखाङ्कन गर्न शुरुवात बिन्दु प्रदान गर्दछ र पहिलो पटक लागू गर्नेको हकमा अनिवार्य रुपमा पालना गर्न आवश्यक छ ।

कोषले NFRS बमोजिमको निम्न उल्लेखित तरिकाबाट शुरुवाती वित्तीय विवरण मिति श्रावण ०१, २०७३ को तयार गरेको छ ।

(क) NFRS द्वारा आवश्यक सबै सम्पत्ति र दायित्व जनाईएको

(ख) NFRS द्वारा अनुमति नदिईएको सम्पत्ति र दायित्व नजनाईएको

(ग) पूर्व अवलम्बन सामान्य स्वीकृत लेखा सिद्धान्तहरु (Previous GAAP) बाट NFRS बमोजिम सामूहिकरण/वर्गीकरण गरिएको

(घ) जनाइएको सम्पत्ति र दायित्वलाई NFRS बमोजिम मापन गरिएको

कोषले NFRS १ ले पहिलेदेखि लागू गर्नु नपर्ने भनी छुट प्रदान गरेको निम्न विषयमा उक्त सुविधा प्रयोग गरेको छ ।

१) सम्पत्ति, उपरण, सम्पत्तिहरुमा लगानी तथा अमुर्त सम्पत्तिको स्थापित लागतलाई उचित मुल्य मान्न सकिने सुविधा ।

<u>रिकन्सिलिएसन् (Reconciliation)</u>

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान निम्न विवरणहरुले प्रथम पटक लागू गर्दाको असरहरुको मापन तथा कारण सहितको व्याख्याहरु प्रदान गर्दछन् :

१) २०७३ श्रावण १ को इक्विटीको रिकन्सिलिएसन्

२) २०७४ आषाढ ३१ को इक्विटीको रिकन्सिलिएसन्

३) २०७३।७४ को विस्तृत आय विवरणको रिकन्सिलिएसन्

४) नगद प्रवाह विवरणमा भएको समायोजन

उपरोक्त विवरणहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

१) २०७३ श्रावण १ को इक्विटीको रिकन्सिलिएसन्

विवरण	टिप्पणी	पहिले	समायोजन	हालको
सम्पत्तिहरु				
नगद तथा नगद सामान		४,१७३,३८५,५३९	-	४,१७३,३८५,५३९
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात	क	५८,०४२,३५६,०६५	२३१,२०१,६३३	५८,२७३,५५७,६९८
व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरु		-	-	-
सञ्चयकर्ताहरुलाई कर्जा तथा सापटी	ख	११८,१४८,४१३,७८५	१,११६,३१२,०५०	११९,२६४,७२५,८३५
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी		२३,३६५,५०७,६७२	-	२३,३६५,५०७,६७२
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटी	ग	१,६९२,१०५,७९६	(६४८,८२४,६८७)	१,०४३,२८१,१०९
धितोपत्रहरुमा लगानी	घ	१७,६८६,१५१,६८९	१९,१८३,६४३,११८	३६,८६९,७९४,८०७
सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानी		-	-	-
सम्पत्तिहरुमा लगानी		७५७,७०६,४१६	-	७५७,७०६,४१६
सम्पत्ति र उपकरण		३७७,६१०,३६४	-	३७७,६१०,३६४
अमूर्त सम्पत्ति		२,५२४,०८२	-	२,५२४,०८२
अन्य सम्पत्ति	ङ	४४९,९९९,३७८	२८६,६९३,३९८	७३६,६९२,७७६
जम्मा सम्पत्ति		**२२४,६९५,७६०,७८६**	**२०,१६९,०२५,५१२**	**२४४,८६४,७८६,२९८**
दायित्वहरु				
कर्मचारी सुबिधा दायित्व		१,५५६,४९४,००३	-	१,५५६,४९४,००३
अन्य दायित्व		८७५,०३७,३१२	-	८७५,०३७,३१२
जम्मा दायित्व		**२,४३१,५३१,३१५**	**-**	**२,४३१,५३१,३१५**
कोष तथा जगेडा				
सञ्चय कोष		२१७,६०५,८२२,००६	-	२१७,६०५,८२२,००६
निवृतिभरण कोष				
अन्य कोष				
जगेडा तथा बचत	च	४,६५८,४०७,४६५	२०,१६९,०२५,५१२	२४,८२७,४३२,९७७
जम्मा कोष तथा जगेडा		**२२२,२६४,२२९,४७१**	**२०,१६९,०२५,५१२**	**२४२,४३३,२५४,९८३**
जम्मा कोष, जगेडा तथा दायित्व		**२२४,६९५,७६०,७८६**	**२०,१६९,०२५,५१२**	**२४४,८६४,७८६,२९८**

`

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

२) २०७४ आषाढ ३१ को इक्विटीको रिकन्सिलिएसन्

विवरण	टिप्पणी	पहिले	समायोजन	हालको
सम्पत्तिहरु				
नगद तथा नगद समान		६,३६४,००४,२४४	-	६,३६४,००४,२४४
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात	क	५४,५००,०००,०००	३२२,०११,९१८	५४,८२२,०११,९१८
व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरु		-	-	-
सञ्चयकर्ताहरुलाई कर्जा तथा सापटी	ख	१४१,३९९,४०५,८८१	१,१५७,७४७,५९२	१४२,५५७,१५३,४७३
परियोजना तथा संगठित संस्थाहरुलाई कर्जा तथा सापटी		३२,३३१,७३९,१११	-	३२,३३१,७३९,१११
कर्मचारीहरुलाई कर्जा तथा सापटी	ग	१,९५१,३७३,४३५	(८३१,४१८,०१०)	१,११९,९५५,४२५
धितोपत्रहरुमा लगानी	घ	१७,०४४,६७२,०१९	१८,६७३,७८३,७८६	३५,७१८,४५५,८०५
सम्बद्ध कम्पनीहरुमा लगानी		-	-	-
सम्पत्तिहरुमा लगानी		७२८,७२९,३९३	-	७२८,७२९,३९३
सम्पत्ति र उपकरण		४१२,७६२,८३४	-	४१२,७६२,८३४
अमूर्त सम्पत्ति		२,२४४,२७१	-	२,२४४,२७१
अन्य सम्पत्ति	ङ	६५२,५९४,५०२	३२३,१८७,२९६	९७५,७८१,७९८
जम्मा सम्पत्ति		**२५५,३८७,५२५,६९१**	**१९,६४५,३१२,५८०**	**२७५,०३२,८३८,२७१**
दायित्वहरु				
कर्मचारी सुबिधा दायित्व		१,६३४,६२८,७५१	-	१,६३४,६२८,७५१
अन्य दायित्व		९८८,००१,४९२	-	९८८,००१,४९२
जम्मा दायित्व		**२,६२२,६३०,२४३**	**-**	**२,६२२,६३०,२४३**
कोष तथा जगेडा				
सञ्चय कोष		२४६,५३४,३६१,८८०	-	२४६,५३४,३६१,८८०
निवृतिभरण कोष				
अन्य कोष				
जगेडा तथा बचत	च	६,२३०,५३३,५६८	१९,६४५,३१२,५८०	२५,८७५,८४६,१४८
जम्मा कोष तथा जगेडा		**२५२,७६४,८९५,४४८**	**१९,६४५,३१२,५८०**	**२७२,४१०,२०८,०२८**
जम्मा कोष, जगेडा तथा दायित्व		**२५५,३८७,५२५,६९१**	**१९,६४५,३१२,५८०**	**२७५,०३२,८३८,२७१**

`

कर्मचारी संचय कोष

(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

३) २०७३।७४ को विस्तृत आय विवरणको रिकन्सिलिएसन्

विवरण	टिप्पणी	पहिले	समायोजन	हालको
ऋण तथा लगानीबाट आम्दानी	छ	१८,२४६,६०६,५७४	४१,४३५,५४२	१८,२८८,०४२,११६
ब्याज तथा अन्य प्रत्यक्ष खर्च		१४,८८२,६७७,४८३	-	१४,८८२,६७७,४८३
ऋण तथा लगानीबाट खुद आम्दानी		**३,३६३,९२९,०९१**	**४१,४३५,५४२**	**३,४०५,३६४,६३३**
शूल्क तथा कमिसन आम्दानी	ज	-	२५,४६२,९८९	२५,४६२,९८९
शूल्क तथा कमिसन खर्च		-	-	-
खुद शूल्क तथा कमिसन आम्दानी		**-**	**२५,४६२,९८९**	**२५,४६२,९८९**
व्यापारिक प्रकृतिका सम्पत्तिहरुबाट भएको खुद आम्दानी		-	-	-
नाफा नोक्सान मार्फत उचित मूल्य (Fair Value) मा रहेका अन्य वित्तीय उपकरणहरुबाट भएको खुद आम्दानी		-	-	-
अन्य आम्दानी	झ	१४५,५९६,७९८	५०,४७४,०२५	१९६,०७०,८२३
कुल सञ्चालन आम्दानी		**३,५०९,५२५,८८९**	**११७,३७२,५५६**	**३,६२६,८९८,४४५**
वित्तीय सम्पत्तिहरुको खुद क्षयीकरण नाफा/(नोक्सान)		७०७,७८८,४९९.००	-	७०७,७८८,४९९
कर्मचारी खर्च	ञ	७४६,१०५,८२३	७२,०९१,६३२	८१८,१९७,४५५
अन्य सञ्चालन खर्च		४८,५७६,१२८	६२,३२३,५४९	११०,८९९,६७७
ह्रास कट्टी, परिशोधन तथा गैर वित्तीय सम्पत्तिको क्षयीकरण		११०,८९९,६७७	(६२,३२३,५४९)	४८,५७६,१२८
वित्तीय खर्च		२,४५३,९३०	-	२,४५३,९३०
यस वर्षको खुद मुनाफा (नोक्सान)		**१,८९३,७०१,८३२**	**४५,२८०,९२४**	**१,९३८,९८२,७५६**
<u>अन्य विस्तृत आम्दानी</u>				
परिभाषित कर्मचारी सुविधाको विमाङ्कीय नाफा/(नोक्सान)			-	-
सम्पत्ति तथा उपकरणको पुर्नमूल्याङ्कन				
लगानी धितोपत्रहरुको उचित मूल्य (Fair Value) मा भएको खुद परिवर्तन	घ		(४९३,०५६,८४२)	(४९३,०५६,८४२)
जम्मा अन्य विस्तृत आम्दानी		-	**(४९३,०५६,८४२)**	**(४९३,०५६,८४२)**
कूल विस्तृत आम्दानी		**१,८९३,७०१,८३२**	**(४४७,७७५,९१८)**	**१,४४५,९२५,९१४**

४) २०७३।७४ को नगद प्रवाह विवरणमा भएको समायोजनको रिकन्सिलिएसन्

विवरण	टिप्पणी	पहिले	समायोजन	हालको
सञ्चालनबाट नगद प्रवाह		१७,२५७,२६०,१७४	(३१,५६५,३१०,८०२)	(१४,३०८,०५०,६२८)
लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह	ट	(२८,७९०,९२८,१२९)	३१,६४१,२४७,८१४	२,८५०,३१९,६८५
वित्तीय श्रोतवाट नगद प्रवाह		१३,७२४,२८६,६६०	(७५,९३७,०१२)	१३,६४८,३४९,६४८
जम्मा		**२,१९०,६१८,७०५**	**-**	**२,१९०,६१८,७०५**

`

कर्मचारी संचय कोष
(कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ बमोजिम स्थापित)

वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरु

रिकन्सिलिएसन्का नेटहरु

क) बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दातमा वर्षान्तमा प्राप्त हुन बाँकी व्याज विगतमा अन्य सम्पत्तिमा प्रस्तुत गर्ने गरिएकोमा हाल सो रकमलाई बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मौज्दात अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ख) सञ्चयकर्ताहरुलाई कर्जा तथा सापटीमा प्राप्त हुन बाँकी व्याज विगतमा अन्य सम्पत्तिमा प्रस्तुत गर्ने गरिएकोमा हाल सो रकमलाई सञ्चयकर्ताहरुलाई कर्जा तथा सापटीमा प्रस्तुत गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ग) कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको कर्जा विगतमा कारोबार मूल्यमा लेखाङ्कन गरिएकोमा NFRS मा परिशोधन लागतमा मापन गरेको छ र फरक रकमलाई कर्जाको औसत अवधिभरको (९ वर्ष) लागि स्थगन गरी सम दरमा खर्चमा लेखाङ्कन गरिएको छ । परिशोधीत रकममा हरेक वर्ष प्रभावकारी व्याज दर (Effective interest rate) ले व्याज आम्दानी गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय स्थिति विवरणमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

घ) कोषले लगानी गरेका शेयरहरु लागतमा मापन गर्ने गरेकोमा हाल उचित मूल्यमा मापन गरी फरक रकमलाई अन्य विस्तृत आय विवरण मार्फत जगेडा तथा कोषमा राखिएको छ । ऋणपत्रमा असुल हुन बाँकि रहेको व्याज विगतमा अन्य सम्पत्तिमा प्रस्तुत गर्ने गरिएकोमा NFRS मा सो रकमलाई धितोपत्रमा लगानी अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ङ) संचयकर्तालाई प्रदान गरिएको कर्जामा नगद आधारमा आम्दानी लेखाङ्कन गर्ने गरिएकोमा NFRS अनुसार प्रोदभावी आधारमा आम्दानी लेखाङ्कन गरिएको छ । शुरु मितिको वित्तीय विवरणमा व्याज मुल्तवीमा समायोजन गरी बाँडफाँड योग्य जगेडामा सारिएको छ र त्यस पश्चातको वर्षमा व्याज आम्दानीको रुपमा लेखाङ्कन गरिएको छ । माथि (क) मा उल्लेख गरेको स्थगन कर्मचारी खर्चलाई अन्य सम्पत्ति अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ । विभिन्न सम्पत्ति शिर्षकहरुमा प्राप्त हुन बाँकी व्याजलाई सोही सम्पत्ति शीर्षकहरुमा (माथि क, ख र घ मा उल्लेख गरिए अनुसार) प्रस्तुत गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

च) माथि उल्लेखीत बुँदाहरुमा उल्लेख गरिए अनुसार जगेडा तथा कोषमा पर्ने असरहरु शुरु वित्तीय विवरणमा जगेडा तथा कोषमा सिधै समायोजन गरिएको छ भने तत्पश्चात नाफा वा नोक्सान विवरण तथा अन्य विस्तृत आय विवरणमा असर प्रदान गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.१७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

छ) ऋण तथा लगानीबाट प्राप्त आम्दानी नगद प्राप्तीका आधारमा लेखांकन गर्ने गरिएकोमा हाल प्रोदभावी आधारमा लेखाङ्कन गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.१८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ज) विगतमा अन्य आम्दानीमा समावेश गरिएको सेवा शूल्क आम्दानीलाई हाल शूल्क तथा कमिसन आम्दानी अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.२० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

झ) कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको कर्जामा माथि (ग)मा उल्लेख गरिए अनुसारको आम्दानी समावेश गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.२४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ञ) कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको कर्जा परिशोधीत लागतमा मापन गरी फरक रकमलाई कर्जाको अवधिभरको लागि स्थगन गरी सम दरमा खर्चमा लेखाङ्कन गरिएको छ । परिवर्तित रकमहरु वित्तीय विवरणको टिप्पणी ४.२६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ट) नगद प्रवाह विवरणमा शीर्षकहरु एक अर्कामा पूनर्वर्गिकरण गर्दा सामान्य फरकहरु रहेका छन् । नगद प्रवाहमा नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानको कारणले केही समायोजन गरिएको छैन ।

कर्मचारी सञ्चय कोष

उच्च व्यवस्थापन समूह

तुलसी प्रसाद गौतम
प्रशासक

राजेन्द्र काफ्ले
सह प्रशासक (मुख्य अधिकृत)

जितेन्द्र धिताल
का.मु. सह प्रशासक (मुख्य अधिकृत)

ओम कृष्ण श्रेष्ठ
मुख्य प्रबन्धक

जीवन कुमार कट्वाल
मुख्य प्रबन्धक

भरत राज वस्ती
मुख्य प्रबन्धक

अर्जुन कुमार गौतम
मुख्य प्रबन्धक

रोचन श्रेष्ठ
मुख्य प्रबन्धक

राजाराम श्रेष्ठ
मुख्य प्रबन्धक

विजय कुमार श्रेष्ठ
मुख्य प्रबन्धक

ध्रुव भट्टराई
मुख्य प्रबन्धक

ध्रुव प्रसाद अधिकारी
मुख्य प्रबन्धक

दिनेश कुमार के.सी.
का.मु. मुख्य प्रबन्धक

सुरक्षित भविष्यको लागि सञ्चय कोष

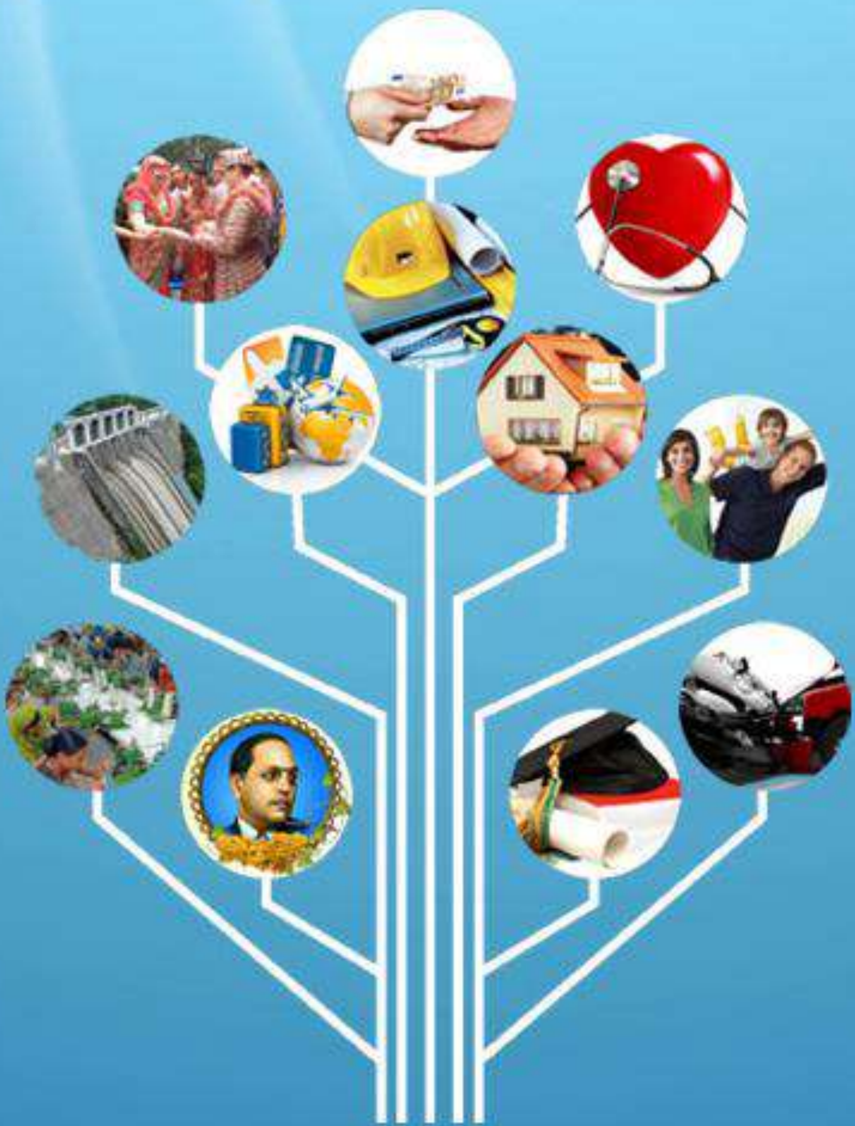

सञ्चयकर्ता सापटी

विशेष सापटी

घर सापटी, घरमर्मत सापटी

शैक्षिक ऋण

सरल चक्र कर्जा

सामाजिक सुरक्षा सुविधा

काजक्रिया अनुदान खर्च

दुर्घटना क्षतिपूर्ति

औषधि उपचार सुविधा

सुत्केरी स्याहार खर्च

संस्थागत ऋण

औद्योगिक क्षेत्र

उर्जा क्षेत्र

पर्यटन क्षेत्र

पूर्वाधार क्षेत्र